

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
MAY 14

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 18 (5763)

2016. gada 14. maijs – 20. maijs

Durvis ver, Nacionālais Mākslas muzejs

Valsts svētku dienā 4. maijā pēc trīs gadu atjaunotnes apmeklētājus laipni sagaidīja Nacionālais mākslas muzejs. Skatītājus gaida latviešu mākslas pamatekspozīcija un plašas mainīgo izstāžu zāles // FOTO: Imants Urtāns

Amerikas latviešu apvienības 65. kongress Losandželosā – personības un notikumi

Šogad Amerikas latviešu apvienība (ALA) svinēja savu 65. jubileju ar kongresu Losandželosā, kas notika no 29. aprīļa līdz 1. maijam

TAIRA
ZOLDNERE,
speciāli *Laikam*

Kongresā piedalījās vairāk nekā sešdesmit delegāti no ASV latviešu sabiedriskajām organizācijām: latviešu biedrībām, draudzēm, Daugavas Vanagu apvienības, Amerikas latviešu jaunatnes apvienības u. c.

Vispirms jāatzīmē Losandželosas mākslinieka Teodora Liliēšņa iespaidīgais kongresa plakāts, kas kongresa dalībniekus sagaidīja apspriežu zālē. Milzīgais plakāts ar enerģisku, piesātinātu krāsu paleti un drosmīgo grafisko risinājumu veicināja arī kongresa delegātu pozitīvo, aktīvo un draudzīgo sadarbību.

Kongresa ievadā runāja Rīcības komitejas priekšsēdis Ivars Mičulis. Viņš atgādināja par latviešu sabiedrības ASV panākumiem, aizstāvēt Latvijas intereses starptautiskās drošības jomā, kā arī aicināja būt tikpat aktīviem turpmāk, vērsties pie ASV un Latvijas valdībām gan drošības, gan svarīgu ekonomisku jautājumu risināšanā.

Kongresu atklāja ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs,

Jaunievelētā ALAs valde. No kr. 1.rindā: Līga Jēkabsons, Sanita Šūmane, Līga Ejupe, Pēteris Blumbergs, Taira Zoldnere, Kaija Petrovska, Dace Spanier, Andra Zommere; 2.rindā: Mārtiņš Andersons, Roberts Šverns, Filips Andersons, Jānis Grāmatiņš, Toms Trautmanis // FOTO: V.Puharte

sveicot delegātus un iepazīstinot ar kongresa viesiem: Latvijas Ārkārtējo un pilnvaroto vēstnieku ASV Andri Razānu, Latvijas Okupācijas muzeja (LOM) direktoru Gunāru Nāgelu, Stenforda universitātes zinātniskās bibliotēkas kuratori Elgu Zālīti, Latvijas universitātes Sociālo zinātņu doktori Intu Mieriņu, pētnieciskā žurnālistikas centra *re baltica* žurnālistēm Sanitu Jembergu un Ingu Sprīngi. P. Blumbergs izteica lielu paldies Rīcības komitejai par lieliski sagatavoto un noorganizēto kongresu.

Delegātus sveica vēstnieks Andris Razāns. Šogad jūlijā aprit viņa četri darba gadi ASV, un viņš atgriežas Latvijā. A. Razāns sacīja, ka sadarbība ar ASV dzīvojošajiem tautiešiem ir bijusi viena no viņa darba prioritātēm. Latvijas vēstniecības un latviešu sabiedrības kopējie projekti pēdējos gados ieguvuši ļoti reālu veidu – galvenokārt kā atbalsts dažādu kultūras un jauniešu izglītību un attīstību veicinošiem pasākumiem.

(Turpināts 2. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.

Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784

e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītus materiālus izmantot arī saīsinātus.Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!

Gada abonenti saņems bez maksas:

- četrus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements četras avīzes

Gadā.....ASV \$20.00

Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Amerikas latviešu apvienības 65. kongress

TAIRA ZOLDNERE,
speciāli *Laikam*

(Turpināts no 1. lpp.)

Kā labus piemērus A. Razāns
minēja valdības atbalstu Rietum-
krasta Dziesmu svētkiem Sanhosē
un Dziesmu svētkiem Baltimorā
2017. gadā, ALAs programmuVēstnieks īsumā raksturoja arī
globālos politiskos izaicināju-
mus – Krievijas agresīvi šovinis-
tisko kursu uz imperijas atjauno-
šanu, tās centienus panākt šķel-
šanos NATO un Eiropas Savie-
nībā (ES), britu centienus izstā-nākumi Latvijas valdības darbā:
1) Latvija arvien vairāk līdzekļu
iegulda aizsardzības nostiprinā-
šanai; 2) Latvijā ir pieņemti
grozījumi Enerģētikas likumā,
kas atver gāzes tirgu un ļaus tikt
vaļā no atkarības no Krievijas
gāzes; 3) Latvija sākusī rīkoties,
lai sakārtotu banku sektoru un
izslēgtu naudas „atmazgāšanas”
iespējas caur Latvijas bankām.
Šajā darbā Latvija cieši sadarbo-
jas ar ASV audita kompanijām.Latvijas un ASV attiecības ir
īpaši svarīgas arī tāpēc, ka ES
šobrīd ir imigrācijas problēmu un
iekšējo nesaskaņu novājināta, un
grūti prognozēt, kā tā attīstīsies
nākotnē. Līdz ar to Eiropai un Lat-
vijai ir ļoti svarīgi, lai ASV noteikti
uzņemtos pasaules līdera lomu,
un tas lielā mērā būs atkarīgs no
jaunievelētā ASV prezidenta.ALAs priekšsēdis P. Blumbergs
un biroja vadītājs Raits Eglītis
sirsniņi pateicās A. Razānam par
to, ka šajos gados vēstnieks ir
parādījis dziļu interesi par Ame-
rikas latviešu sabiedrībai aktuā-
liem jautājumiem, vienmēr bijis
atsaucīgs ALAs iniciatīvām, kā
arī stiprinājis Latvijas sabiedrības
un Amerikas latviešu kopienas
sadarbību. Atzinībā par labo un
vērtīgo sadarbību, vēstniekam
tika pasniegta ALAs Goda zīme
– piespraude "ALAs Dzintara
Goda biedrs".Razāns arī nolasiņa Raimonda
Vējoņa apsveikumu ALAs 65.
kongresam, kuŗā Valsts prezi-
dents raksta:„Būdam Latvijas valsts simt-
gades svētku patrons, esmu pa-
tiesi gandarīts par iniciatīvu
ALAs 65. kongresā aktualizēt jau-
tājumu par Latvijas valsts simt-
gades svinību plānošanu. Latvija
ir daļa no kopīgas Eiropas vēs-
tures un tagadnes. Latvijas simt-
gades sarīkojumu uzdevums ār-
valstīs ir runāt par Latviju kā
sadarbības partneri ekonomikā,
tūrismā, izglītībā un citās jomās,
kā arī izcelt Latviju kā kultūras
lielvalsti ar tās vēsturisko un
jauno laiku devumu pasaulei.Sagaidot Latvijas simtgadi, ai-
cinu ikvienu latvieti apmeklēt
Latviju un piedalīties mūsu tau-
tas kopīgajos svētkos. Piederības
sajūtu Latvijai īpaši stiprina per-
soniskā pieredze, tāpēc aicinu
bērņus un jauniešus viesoties
Latvijā programmas „Sveika, Lat-
vija!” ietvaros, kā arī rosīnu vērst
plašumā jauniešu programmu
„Pavadi vasaru Latvijā”. Ceru, ka
jums arī turpmāk būs uzņēmība
skolot jauno paaudzi latviskā
garā, stiprinot nācījas un kultūras
vērtības. (..)Šogad Latvija ir parādījusi
spītīgu apņēmību pabeigt iestā-
šanās procesu Ekonomiskās at-
tīstības un sadarbības organizā-
cijā, kas nav tikai ārpolitisks
mērķis, bet arī atbalsts labākas
starptautiskās prakses pārņem-
šanā daudzās mūsu dzīves jomās.
Latvijā un arī ārvalstīs mēs varam
lepoties ar uzņēmīgiem latvie-
šiem, kuŗu zināšanas, pieredze
un mērķtiecība dod ievērojamu
pienesumu mūsu valsts izaugs-
mei un atpazīstamībai.

(turpināts 4. lpp.)

ALA priekšsēdis P. Blumbergs un kongresa vadītājs M. Andersons

“Pavadi vasaru Latvijā”, kas ļauj
jauniešiem strādāt vasaras prak-
ses vietās Latvijā, labāk izprast
apstākļus un reālo sadzīvi, kā arī
iespēju skolotājiem no Latvijas
apmācīt jauniešus Vasaras vidus-
skolā Gaŗezērā.ties no ES, kas nenoliedzami stipri
vājinātu ES. Viņš minēja, ka
Tuvie Austrumi iziet milzīgu
pārmaiņu ceļu. Uz šo globālo
notikumu fona Latvijas drošības
un stabilitātes jautājumi ir īpaši
svarīgi. Galvenie virzieni un pa-**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

241 Kenwood Court, Grosse Pointe Farms MI 48236

Bezmaksas telefons:

Mobilais telefons:

1 (866) 944-1273

1 (201) 944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**LATVIJA – 2016**

Zemākās cenas lidojumiem uz Rīgu

ar visām lidfirmām no visām ASV pilsētām

* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā

VYTIS TOURS40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161, 1-800-778-9847, Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**Riga Ven Travel Inc.****"Visa dzīve
man viens ceļojums..."**Apceļosim
svešas zemes

kopā ar Inesi!

Zvaniet – INESE ZAKIŠ

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

ILZE GAROZA,
PBLA ģenerālsēkretāre

Pirms 26 gadiem, 1990. gada 4. maijā, kad Amerikas latviešu apvienība (ALA) pulcējās uz 39. gadskārtējo kongresu Sanfrancisko, ik pusstundu toreizējais ALAs Informācijas nozares darbinieks, tagad – Saeimas Ārlietu komisijas vadītājs Ojārs Kalniņš zvanijs uz Latviju, lai noskaidrotu Augstākās Padomes balsojuma par Latvijas neatkarības atjaunošanu rezultātus. Neziņa un uztraukums kongresa delegātu vidū valdījis līdz brīdim, kad tika saņemta pusgadsimtu gaidītā atbilde – Latvijas Augstākā Padome nobalsojusi PAR Latvijas neatkarības atjaunošanu! Toreiz kājās piecēlušies visi kongresa delegāti, trīs reizes nodziedāta Latvijas himna, zālē sausas acis vairs neesot bijušas nevienam, pat kungiem, atminas kādreizējā, ilggadējā ALAs ģenerālsēkretāre Anita Tērauda. Visa agrāk ielānotā kongresa programma esot pajukusi, jo kongresa delegāti lāvušies svētku noskaņojumam, vienlaikus apzinoties, ka priekšā vēl milzīgs darbs līdz reālajai Latvijas neatkarības atgūšanai, brīvības, demokrātijas un tiesiskuma varas nostiprināšanai Latvijā.

26 gadus vēlāk, Amerikas latviešu apvienības biedru organizāciju un atsevišķo biedru delegātiem tiekoties ALAs 65. jubilejas kongresā turpat Kalifornijā, šoreiz – Losandželosā, maija pirmajā nedēļas nogalē tika atsaukta atmiņā šī Latvijas liktenim izšķirīgā diena un bal-

sojums. Kā secina kādreizējā ALAs ģenerālsēkretāre A. Tērauda, kuŗa piedalījās arī ALAs 65. jubilejas kongresā, pa šiem gadiem ALAs kongresi esot kļuvuši daudz praktiskāki un lietišķāki. Vairs neesot vērojami tie emociju izvirdumi, ko ALA kongresos varēja pieredzēt agrākajos gados, kad ASV dzīvojošiem trimdiniekiem bijis vienots mērķis – pieveikt ienaidnieku un panākt Latvijas neatkarības atjaunošanu, bet katram bijis atšķirīgs redzējums, kā to sasniegt.

25 gadus pēc Latvijas faktiskās neatkarības atjaunošanas Amerikas latviešu apvienība vēl joprojām par galvenajiem mērķiem izvirzījusi darbu Latvijas labā un latviešu valodas un kultūras uzturēšanu ASV. „ALAs 65. kongresa laikā saņēmām skaidras vadlīnijas par Amerikas latviešu prioritātēm, un tās nav mainījušās, salīdzinot ar agrākām prioritātēm, kas ietvēr Latvijas drošību un aizsardzību, okupācijas seku novēršanu un atbalstu Okupācijas muzeja darbībai, latviskās izglītības nodrošināšanu un latviešu kultūras uzturēšanu ASV,” teica ALAs priekšsēdis Pēteris Blumbergs. Jautāts par ALAs prioritātēm nākamajos piecos gados līdz nākamajam ALAs jubilejas kongresam, P. Blumbergs norāda, ka viņš vēlas atrast Amerikas latviešu apvienībai jaunu balsi – ALA mainās kā organizācija, ko savulaik dibinājuši kādreiz-

zējie bēgļi, uz organizāciju, kuŗas vadības grožus pārņēmu ASV dzimušie trimdinieku pēcteči, kam arvien vairāk pievienojas neatkarības laikā ASV iecelojušie latvieši. „Gribu atrast ALAs pareizo balsi, kamēr mēs maināmies kā organizācija. Mūsu pieredze un mūsu iespējamais devums Latvijai ir citāds. Vēlos savā darbā koncentrēties uz to, ko mēs varam dot Latvijai, ņemot vērā mūsu atšķirīgo pieredzi, salīdzinot ar iepriekšējiem Amerikas latviešu apvienības vadītājiem,” piebilst P. Blumbergs. Viņš paskaidro, ka ALA vadībā nonākuši lielākoties ASV dzimušie, vidējās paaudzes sabiedriskie darbinieki. „Mēs nedzīvojām nometnēs. Mūsu attiecības ar Latviju ir veidojušās caur to, ko mēs iemācījāmies vietējās latviešu skolās. Nu mums ir pievienojušies jauniebraucēji no Latvijas.” Jāpiebilst, ka ALAs jubilejas kongresa delegātu sastāvā bija vismaz 15 procenti dalībnieku, kas ierindojami jauniešu vecuma katēgorijā.

Atskatoties uz ALAs 65. kongresa norisi, ALAs kādreizējā ģenerālsēkretāre A. Tērauda secina, ka gadu gaitā samazinājies ideālisms, bet palielinājies prāgmatisms, piebilstot, ka tuvojošās Latvijas valsts simtgade varētu dot pozitīvu impulsu Amerikas latviešu sabiedrības dzīvē. „Domāju, ka Latvijas simtgade to padarīs emocionālāku un sirsnīgāku,”

Sešdesmit pieci bagāti gadi

norāda A. Tērauda. Jāatzīmē, ka ALA 65. kongresa priekšvakarā Losandželosā noritēja īpašs Latvijas valsts simtgadei veltīts seminārs, kuŗu vadīja ALA Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe.

Līdzīgi kā Latvijas svinību rīkotāji, tā arī ASV latvieši savā pasākumu plānā uzsvāru liks uz Latvijas dibinātāju sumināšanu, dāvanu gatavošanu Latvijai, sadarbības stiprināšanu starp Latviju un tās partneriem, īpaši ASV. Attiecībā uz valsts dibinātājiem, ALA Kultūras nozares vadītāja izceļ iecerī uzrunāt Nebraskas Universitāti, kur savulaik skolojies pirmais Latvijas Ministru prezidents, vēlāk Latvijas valsts prezidents Kārlis Ulmanis. Gatavojoties Latvijas simtgadei, ALA atgādina par ASV konsekvēnto nostāju attiecībā uz Latvijas okupācijas neatzišanu, kas ļāva visus okupācijas gadus ASV darboties Latvijas sūtniecībai un diplomātiem, kas pārstāvēja neatkarīgās Latvijas ideju ASV.

Vienlaikus ALA aicina Latvijas simtgades kontekstā apzināt un padarīt plašākai sabiedrībai zināmas Latvijas pēdas pasaulē jeb tās latviešu izcelsmes personas ASV, kas devušas nozīmīgu ieguldījumu starptautiskā politikā, mākslā, mūzikā, zinātnē un sportā, piemēram, Latvijā dzimušos māksliniekus Marku Rotko un Viju Celmiņu, arhitektu Guņaru Birkertu, Manhatenas tilta

architektu Leon Moisseiff, Levi Strauss partneri Jacob Davis, autorūpniecības giganta Ford Company dibinātāja Henrija Forda līdzgaitnieku un konkurentu, Krastins Automobile Company dibinātāju Augustu Krastiņu un daudzus citus. Tāpat ALA Kultūras nozare aicina latviešu sabiedrību apzināt interesantus likteņstāstus, ko pastāstīt saviem vietējiem preses izdevumiem. Kā piemēru Līga Ejupe min Nebraskas latviešu iedibināto rudzu maizes cepšanu latviešu centrā, ko vietējā latviešu sabiedrība dara ik mēnesi jau vairāk nekā 60 gadu garumā. Apkopojot idejas, kas izskanēja 28. aprīlī Losandželosā notikušā simtgadei veltītā seminārā, ASV dzīvojošie latvieši iecerējuši rīkot mākslinieku izstādes, deju priekšnesumus, latviešu mūziķu un folkloras kopu koncertus, dažādas zibakcijas. Starp izteiktajām idejām bija arī tādi priekšlikumi, kā rīkot riteņbraukšanas sacīkstes par godu Latvijas valsts simtgadei, organizēt reālītašu šovu „Latviešu ģimene Amerikā”, Empire State building apgaismošanu Latvijas karoga krāsās un daudzas citas.

Atzīmējot Latvijas valsts simtgadi, ALA arī uzsākusi līdzekļu vākšanas akciju „100 uz 100”, aicinot tautiešus nākamo trīs gadu laikā ziedot Amerikas latviešu apvienībai simt dolarus ik gadu Latvijas valsts simtgades sarīkojumam atbalstam.

TAIRA
ZOLDNERE

Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe jau vairāk kā gadu sadarbojas ar Latvijas Kultūras ministriju. Viņa prezentēja Latvijas simtgades sagaidīšanas programmu Latvijā un pasaulē. Arī Amerikas latviešu sabiedrība tiek aicināta iesaistīties simtgades sagaidīšanā, un ALAs Kultūras nozare ir uzņēmusies apzināt un koordinēt Latvijas simtgades gaidīšanai un svinībām veltītus pasākumus ASV.

Latvijas simtgadi paredzēts godināt piecu gadu garumā, lai saprastu, ka simtgade – tas ir bijis īpašs nācijas pašnoteikšanās un valstiskās pašapziņas attīstības ceļš. Jubilejas programmas virzieni: 1) Latvijas ciltstēvi un ciltsmātes; 2) Latvijas valstiskuma attīstības ceļi; 3) Latvijas rotāšana; 4) Latvijas dzimšanas diena un dāvanas; 5) Latvijas draugi un kaimiņi.

Jau uzsāktas vairākas vērienīgas akcijas: “Baltā galdauta svētki” 4. maijā – atzīmējot Latvijas neatkarības deklarācijas pieņemšanu 1990. gada 4. maijā un līdz ar to Latvijas neatkarības atjaunošanu; akcija “Katram savu tautastērpu” un “Aplido, apceļo, apmiļo Latviju”,

kas aicina apstaigāt, apmeklēt mūsu dzimtenes 1836 km garo robežu.

ALAs Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe atbild uz jautājumiem par Latvijas simtgades svinību programmu // FOTO: R. Eglītis

„Celsim Latviju kopā” Latvija 100

Semināra klausītāji tika iepazīstināti ar simtgades svinību kopējo vīziju, tajā sprieda arī par to, kā ASV latviešu sabiedrība svinēs Latvijas simtgadi. Svinību mērķis ir stiprināt kopējās piederības izjūtu latviešu sabiedrībai, kā arī veidot Latvijas svinību plānu tā, lai celtu Latvijas un latviešu tautas redzamību ASV. Šajās svinībās ir aicināti piedalīties itin visi! Svētku pasākumus ASV plānots rīkot viena gada garumā – no 2017. gada 18. novembra līdz 2018. gada 18. novembrim. ALA aicina latviešu sabiedrību būt radošiem, redzamiem, dzirdamiem ASV kopējā kultūras ainā. Svētku un svinēšanas ideja izteikta latviešu tautasdziesmā: “Ailu, manu skaļu balsi/ Kā no tīra zelta lietu!/ Kad es savu balsi laidu,/ Šķiet tautiņās taurējam.”

Latvijas simtgades svinības ASV ielānotas kā mārketinga kampaņa vairākos līmeņos. Latvijas vēstniecība ASV iecerējusi plašu kultūras programmu, latviešu centri un radošās kopas tiek aicināti, sākot ar 2017. gada 18. novembri, katru mēneša 18. datumā sarīkot kādu

kultūras, izglītības vai citu akciju, kas domāta kā latviešu, tā amerikāņu publikai. Latviešu sabiedriskie centri tiek aicināti būt aktīviem, būt iniciatoriem kā akciju, tā valsts svētku organizēšanā. Notiks vairāki “lielprojekti”: Latvijas viesmākslinieku koncertu un teātru izrāžu turnejas, XIV Vispārējie latviešu Dziesmu un deju svētki Baltimorā, Pasaulē latviešu ekonomikas un inovāciju forums, un citi.

Lai nodrošinātu kopēju informāciju par visiem simtgades pasākumiem, tiks izveidota īpaša “Latvijas simtgades svinību” mājaslapa, kas darbosies kopējā informācijas platformā ar ALAs mājaslapu un citiem sociāliem medijiem.

ALAs Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe: “**Aicinu jūs palīdzēt izveidot mediju kontaktu tīklu – vietējā un valsts mērogā, caur kuŗu izplatīt informāciju par Latviju un latviešiem. Atbalstīt un organizēt gan lielus, gan mazus pasākumus un akcijas: 1) uzsvērt vēsturiskas personas, notikumus, sadarbību starp Latviju un ASV; 2) fokusēties**

uz ekonomiskām un tehnoloģiskām saitēm un attiecībām starp Latviju un ASV; 3) izcelt Latvijas starptautiskos sasniegumus kultūrā, zinātnē, mūzikā, mākslā un sportā; 4) uzsvērt Latviju kā uzticamu ASV sabiedroto 21. gadsimtā!

Arī mēs, semināra dalībnieki, tikām lūgti uzrakstīt vismaz četras jaunas idejas, ko mēs varētu paveikt Latvijas simtgadei par godu un lai nestu Latvijas vārdu plašā sabiedrībā. Iesniegtās idejas tiks apkopotas un būs pieejamas ALAs mājaslapā un “Latvijas simtgades” mājaslapā. Ar Kultūras ministrijas izstrādāto Latvijas valsts simtgades svinību programmu varat iepazīties jau tagad ministrijas mājaslapā: <http://www.km.gov.lv/lv/ministrija/simgade.html>

Semināra noslēgumā Līga Ejupe atgādināja – lai ikkatrs atceramies, ka mums ir tā laime savā mūžā piedzīvot unikālo Latvijas valsts simt gadu jubileju. Apzināsimies, priecāsimies un celsim Latviju kopā!

TAIRA ZOLDNERE,
speciāli *Laikam*

Amerikas latviešu apvienības 65. kongress

(Turpināts no 2. lpp.)

Vēlos veltīt atzinīgus vārdus jūsu ieguldījumam ārējās ekonomiskās sadarbības veicināšanā caur Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju foruma sniegto iespēju Latvijas uzņēmējiem tikt, dalīties pieredzē un veidot sadarbību ar ārvalstīs dzīvojošiem tautiešiem, lai pavērtu ceļu labākām attīstības iespējām.

Turpināsim iedvesmot viens otru! Jo stiprāki, saliedētāki un idejām bagātāki mēs būsim, jo stiprāka un plaukstošāka būs Latvijas nākotne. Patiesi ceru, ka kongresā radušās idejas dos iespēju sagādāt lielisku dāvanu Latvijai, tās iedzīvotājiem un visiem, kuriem Latvija sirdī ir mīļa un tuva. Aicinu ikvienu aktīvi līdzdarboties un izdarīt kādu darbu Latvijas labā, lai veidotu mūsu valsti par stipru, labklājīgu un drošu zemi pasaulē kartē!”

Kongresu sveica Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) priekšsēdis Jānis Kukainis, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā (LNAK) priekšsēdis Andris Kesteris, XIV Vispārējo latviešu Dziesmu svētku ASV Rīcības komitejas vadītāja Marisa Gudrā, LOM direktors Gunārs Nāgels, BABL priekšsēdis Valdis Pavlovskis, vasaras vidusskolas “Kursa” direktore Indra Ekmane.

Par kongresa priekšsēdi tika ievēlēts Mārtiņš Andersons no Ziemeļkalifornijas latviešu bied-

65.kongress Losandželosā. ALAs priekšsēdis arī ierosināja valdes ietvaros izveidot trīs jaunas komisijas: Latvijas valsts simtgades svētku svinību komisiju, Informācijas un jaunu tehnoloģiju komisiju, un ALAs kongresa rīkošanas komisiju, lai dažādotu

(ABK/JBANC) pārstāvis Nikolajs Timrots ziņoja, ka ABK šogad atzīmē dibināšanas 55. gadadienu, un nākamajā gadā paredzēta kārtējā ABK konference, kas notiek katru otro gadu. Pusdienu pārtraukumā delegātus uzrunāja Stenforda univer-

Aplbauma, Ļevs Gudkovs, Andersss Fogs Rasmusens, Džulians Lindlijs-Frenčs, Artemijs Troickis, Edvards Lukass un citi. (Filmas režisors Juris Pakalniņš.) ALAS 65. kongresā viesojās arī filmas scenārija autores, žurnālistes Sanita Jemberga un Inga

mūzeja rekonstrukcija, ko bija paredzēts iesākt jau 2012. gadā, tiek kavēta ar visiem iespējamiem birokratiskiem šķēršļiem. Neskatoties uz vārdos izteiktu atbalstu visos līmeņos valdībā, ministru kabinetā un Rīgas pašvaldībā, Rīgas pilsētas Būvvalde ir atteikusi būvniecības atļauju. Process tiek juridiski stagnēts, novilcinot termiņus, neatbildot uz iesniegumiem utt. Vienīgais, kas var tagad “glābt” LOM pastāvēšanas un paplašināšanas plānus, ir Saeimā pieņemtais likumprojekts par īpašu Nacionālā interešu objekta piešķiršanu LOM. Jāpiebilst, ka kongresa izskaņā deputāti pieņēma rezolūciju, kas paredz ALAi vērsties pie 100 Saeimas deputātiem, aicinot tos atbalstīt Nacionālā interešu objekta statusa piešķiršanu LOM.

Sestdienas pēcpusdienā kongresa delegāti klausījās Latvijas universitātes Sociālo zinātņu doktores, pašreiz Jēlas universitātes Baltijas studiju programmas vecākās pētnieces Intas Mieriņas prezentāciju “Diaspora kā resurss Latvijas valstij”, kas ir rezultāts plašas pētnieku grupas veiktai aptaujai, intervijām un pētījuma apkopojumam par latviešu diasporu pasaulē. Projekta mērķis bija analizēt migrācijas procesu daudzveidību un sniegt pamatotu informāciju Latvijas politikas veidotājiem, lai stiprinātu latviešu diasporu, kā arī sniegtu atbalstu tautiešiem,

Jaunievlētais kongresa prezidijs. No kr.: M.Bundža, V.Zuntaka-Bērziņa, kongresa priekšsēdis M.Andersons, I.Mičulis, I.Stokes, R.Priedkalne-Zirne, J.Mockus // FOTO: V.Puharte

un ieviestu jaunas vēsmas ALAs kongresu norises gaitā. Viņš arī pateicās par darbu valdē ALAs sekretārei Marisai Gudrajai, kas atstāj valdi, lai turpinātu vadīt Baltimoras Dziesmu svētku Rīcības komiteju, un Vilnim Orem, kas uzņemies LELBĀL (Latvijas evaņģēliski luteriskā baznīca

sitātes zinātniskās bibliotēkas kuratore Elga Zālite. Viņa stāstīja par latviešu arhīvu materiāliem, kas tiek glabāti Hūvera (*Hoover*) institūta arhīvā un Stenforda universitātes zinātniskajā bibliotēkā. Tas ir bagātīgs materiāls, kas vēl joprojām nav pilnībā apgūts. E. Zālite stāstīja, ka darba

Springe. Diskusijas laikā ar skatītājiem, S. Jemberga vairākkārtīgi atgādināja, ka, veidojot filmu par propagandu, viņi paši centušies izvairīties no propagandas, ļaujot skatītājiem veidot savu viedokli par filmā redzēto. Viņa atgādināja, ka, neskatoties uz agresīvo un reizēm biedējošo

ALAs jaunievēlētā valde un biroja darbinieki sanāk uz savu pirmo apspriedi kongresā. Pa kreisi: priekšplānā sēž J.Grāmatiņš, K.Petrovska, T.Zoldnere, F.Andersons, S.Šūmane, L.Jēkabsons, R.Šverns, T.Trautmanis, D.Spanier, A.Zommere, P.Blumbers, L.Ejupe. Stāv: R.Eglītis, I.Garozā, M.Andersons // FOTO: V.Puharte

ribas (ZKLB), un viņš kopā ar prezidiju turpināja vadīt kongresa darbu. Kongresa turpinājumā valdes priekšsēdis P. Blumbergs ziņoja par ALAs valdes darbu pagājušajā gadā. Viņš atzīmēja, ka par vienu no saviem galvenajiem uzdevumiem bija izvirzījis aktualizēt ALAs „redzamību” ASV sabiedrībā. Tas arī pagājušajā gadā darīts, ALAs valdei noturot sēdes trīs lielākajos latviešu centros – Ņujorkā, kur sadarbībā ar ABK tika sarīkota starptautiska konference par Baltijas un Ziemeļvalstu drošības un ekonomikas jautājumiem, Čikāgā, kur notika konference par Baltijas drošību sadarbībā ar Latvijas vēstniecību, ka arī ALAs

ārpus Latvijas) kasieņa pienākumus.

Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) vārdā runāja apvienības ģenerālsēdētāre Ilze Garoza. PBLA darba lauks pēdējos gados ir stipri paplašinājies, piesaistot un koordinējot finanču līdzekļus, ko Latvijas valdība piešķir latviešu diasporas projektiem, sadarbojoties ar Kultūras ministriju, Valsts valodas aģentūru un Izglītības ministriju tālākai latviešu valodas apmācību programmu izstrādnei, kā arī rīkojot Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumus (kas šogad notiks Austrālijā), un citas aktivitātes.

Apvienotās baltiešu komitejas

gaitā nācies pētīt gan pēc 1905. gada revolūcijas izbraukušo trimdnieku, gan Otrā pasaules kara trimdnieku arhīvus. Viņas pašreizējais darbs saistīts ar reverenda Richarda Zariņa arhīva materiāliem. Nākotnes plānos paredzēts arī sarīkot trimdas arhīvu konferenci sadarbībā ar Stenforda universitātes zinātnisko bibliotēku.

Kongresā tika arī demonstrēta dokumentālā filma “Ģenerālpilāns”, kas pēta, ar kādām metodēm Krievija ietekmē Baltijas valstu iekšpolitiku, šķeļot vietējo sabiedrību, sējot ilgas pēc Padomju Savienības un noniecinot Baltijas valstu atgūto neatkarību. Filmā kā eksperti piedalās Anne

Krievijas ietekmi, tomēr ir pamats optimismam, jo arī krievu valodā runājošā sabiedrība ir dažāda un daudzveidīga, un ne tuvu ne visi akli tic Kremļa melu propagandai.

Vakarā delegātus uzrunāja LOM direktors Gunārs Nāgels. Gandrīz pusotru stundu garajā prezentācijā viņš izskaidroja gan LOM struktūru, veidošanos, finansējuma un ienākumu avotus, darbības virzienus – sākot ar tradicionālo tūristu apmeklējuma vietu, ar vēstures stundām skolēniem, kā arī plašu pētniecisko darbu. LOM mūzejs patlaban atrodas pagaidu telpās, kurās viss šis plašais darba lauks ir ierobežots un aprūtināts. LOM

kuņi vēlas atgriezties Latvijā. Projekts pabeigts pavisam nesen, un, liekas, mēs, ALAs kongresa auditorija, bijām vieni no pirmajiem, kas šo plašo pētījumu varēja novērtēt. Nav noslēpums, ka migrācijas rezultātā Latvija ir zaudējusi un joprojām zaudē lielu daļu ļoti vērtīgu cilvēku resursu. Kā veicināt cilvēkus vēlmi atgriezties, nepamest dzimto zemi un dzīvot Latvijā? Pētījums, protams, arī nesniedz skaidras atbildes, tad tomēr skaidrāk izgaismo problēmas, tāpēc, cerams, ka ar to iepazīsies arī Saeimas, valdības un pašvaldību pārstāvji.

(Turpināts 5. lpp.)

Dziesmu svēku karoga nodošana. No kr. (blakus karogam) Roberts Šverns, XIV Vispārējo Dziesmu svētku Baltimorā Rīcības komitejas vadītāja Marisa Gudrā, Filips Andersons, Taira Zoldnere, XVI Rietumkrasta Dziesmu svētku Sanhosē administratore Una Veilande, Mārtiņš Andersons // FOTO: Raitis Eglītis

TAIRA ZOLDNERE,
speciāli *Laikam*

Amerikas latviešu apvienības 65. kongress

(Turpināts no 4. lpp.)

Par latviešu archīvu pētniecību stāsta Stenforda universitātes bibliotēkas kurāto-
re Elga Zālīte // FOTO: V.Puharte

Oregonas latviešu biedrības priekšsēde Ilva Metlāne sarunājas ar LOM
direktoru Gunāru Nāgelu // FOTO: V.Puharte

Anita Bataraga un Andris Razāns

Strādā rezolūciju komisija. No kr.: Astra Moora, Una Veilande, Aija
Kukaine // FOTO: V.Puharte

Kongresa gaitā, kā vienmēr, intensīvi strādājām arī darba grupās, ko vadīja ALAs nozaru vadītāji: Informācijas nozare (Taira Zoldnere); Kultūras nozare/Kultūras fonds, Latviešu institūts (Līga Ejupe un Sanita Šūmane); Sporta nozare (Toms Trautmanis); Izglītības nozare (Andra Zommere); „Sadarbība ar Latviju” nozare (Kaija Petrovska); Finanču un Līdzekļu vākšanas nozares (Dace Spanier, Jānis Grāmatiņš, Andris Ramāns); Biedru nozare (Vilnis Ore). Kongresa laikā ALAs valdē tika ievēlēti: par ALAs sekretāri Nora Muižniece Steele no Misūri pavalsts un par biedru nozares vadītāju kļuva Filips Andersons no Ziemeļkalifornijas (ZKLB).

Sestdienas vakarā kongresa viesi sirsnīgi tika uzņemti Losandželosas Latviešu namā, cienāti ar gardām vakariņām un iepriecināti ar skaistu koncertu. Klausījāmies dziesmu ciklu no Lolitas Rīzmanes izloloģtās izrādes “Te nu mēs esam”, uzstājās arī jaunizveidotā rokmūzikas grupa “Rokeru brāļi”, kas cieši sadarbojas ar vīru kori “Uzdiedāsim, brāļi”. Deju mūziku spēlēja ansamblis “Lāčkāja” Paula Berkolda vadībā.

Par vienu no svinīgākajiem un skaistākajiem notikumiem minams tas, ka sestdienas vakara ballē ASV Dziesmu svētku karogs tika oficiāli nodots Baltimoras svētku Rīcības komitejai. Karogu nodeva Una Veilande, XVI Rietumkrasta Dziesmu svētku Sanhosē (*San Jose*) Rīcības komitejas administratore, un Kaija Petrovska nolāsija Milvoku Vispārējo Dziesmu svētku priekšsēža Anda Kursieša apsveikumu. Sestdien īpaši tika sveikts arī PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis ar Amerikas Baltiešu brīvības līgas (*Baltic American Freedom League – BAFL*) atbalvojumu par ilggadīgu un neatlaidīgu darbu Baltijas valstu brīvības un drošības veicināšanā. Balvu pasniedza BAFL priekšsēdis Valdis Pavlovskis. Vakara gaitā tika sveikta arī jaunievēlēta ALAs valde un plašā kongresa rīkotāju un palīgu saime.

Svētdienas rītā kongress turpināja darbu ierastā kārtībā. Tika pieņemtas kongresa rezolūcijas un ar ovācijām atbalstīts Čikāgas latviešu biedrības priekšlikums ALAs 66. kongresu rīkot 2017. gada maija sākumā Čikāgā. Uz tikšanos Čikāgā!

PBLA priekšsēdim J.Kukainim tiek pasniegts Amerikas Baltiešu brīvības līgas (BAFL) atbalvojums par ilggadīgu un neatlaidīgu darbu Baltijas valstu brīvības un drošības veicināšanā. No kr.: J. Kukainis, V.Pavlovskis, BAFL priekšsēdis // FOTO: Raits Eglītis

Jaunā paaudze ALAs kongresā. No kr.: Jēkabs Kramēns, Indra Ekmane, Paulis Kalniņš // FOTO: V.Puharte

Filmas “Ģenerālplāns” veidotājas atbild uz jautājumiem. No kr.: Sanita Jemberga un Inga Sprīnģe // FOTO: V.Puharte

ALAs priekšsēdis Pēteris Blumbergs, Latvijas vēstnieks ASV Andris Razāns ar ALAs Dzintara Goda biedra piespraudi, ALAs biroja vadītājs Raits Eglītis // FOTO: V.Puharte

Kongresa rīkotāji no Losandželosas. No kr.: Maruta Ratermane, Nora Mičule, Uldis Luste // FOTO: V.Puharte

Rīgas 90. skautu vienības un Zilā Kalna 4. gaidu vienības 67 gadu dibināšanas atceres svētki Jonkeru baznīcā, Ņujorkā

LAURA VILSONE-MEIXNER

Taisni neticami, bet atkal ir pagājis kārtējais gads, un skautu un gaidu vienību dalībnieki ir kuplā lokā pulcējušies, lai atzīmētu savus – nu jau 67 – raženas pastāvēšanas un darbības gadus.

Sarīkojums sākās jau 10.00 no rīta ar kopīgu fotografēšanos un svinīgā solījuma nodošanu. Solījumu nodeva un kaklautes saņēma 3 jauni mazskauti un 3 jaunas guntiņas: *Ryan Jaber*, *Aleksis Nicolas* un *Kristofs Spellen*;

Kaiva Atkinson, *Madara Bunga* un *Kristīne Jātniece*.

Bērnu prieks par jauno, iegūto pakāpi ir neviltošs, un tas lieliski atspoguļojas arī skautu vadītāja *Mārtiņa Puteņa* brīnišķīgi uzņemtajās fotogrāfijās.

Tālāk seko Dievkalpojums, kuru vada mācītājs *Juris Saivars*, bet ērģeļes spēlē talantīgais *Edgars Zālīte*. Korāļa pavadījumā tiek ienesti vienību karogi, un goda sardzes ieņem vietas pie tiem.

Mācītājs sprediķi iesāk ar novērojumu, cik interesanti ir šie skautu un gaidu kopīgie dievkalpojumi, kas rada sava veida stereoeфекtu. Un tiem, kas varbūt šāda veida dievkalpojumu piedalījās pirmo reizi, par to bija iespējams lieliski pārliecināties pašiem brīdī, kad skauti un gaidas skaitīja savu likumu litāniju.

Turpinot, mācītājs *Saivars* runā par skautu un gaidu devīzēm, un sīkāk iztirzā vienu no tām – skauts un gaida ir paklausīgs –, īpaši pieskaroties šīs tezes dziļākajai nozīmei.

Tālāk mācītājs *Saivars* min divus atšķirīgus piemērus par modrību un paklausību, iesākot ar izklaidīgu mūrnieka mācekļa vēstuli savam meistaram (sens stāsts izstāstīts ar krietnu humora devu), bet pabeidzot ar biografisku, taču ļoti pamācošu stāstu par mikroviļņu krāsns izgudrotāju *Percy Spencer*, kurš vēsturē ir iegājis kā cilvēks, kas ir gatavs klausīties, ir uzmanīgs, un paklausīgs.

Dievkalpojuma nobeigumā seko skautu un gaidu likumu litānija, kurā perfekti varēja izbaudīt jau iepriekš minēto stereoeфекtu, kad skauti un gaidas litānijas ietvaros vienlaicīgi skaita katrs savas atšķirīgas rindas.

Svētku sarīkojums turpinās ar Vecāku Padomes priekšsēdes *Gitas Berg* uzrunu.

Skautu un gaidu vienības bija ieradusies sveikt *Baiba Kļaviņa*, *Ņujorkas Draudzes* un *Draudzes Valdes* vārdā novēlot ilgstošu darbību nākotnē, kā arī *Kārlis Zāmurs*, *Novada* vārdā novēlot darbību un sadarbību mūžīgi mūžos un pasniedzot dāsnu naudas velti veiksmīgai turpmākai darbībai.

Tiek nolasīti arī rakstiskie apsvēkumi no *Ulda Sīpola* – *ASV Skautu* jendas priekšnieka, *Arņa Vējiņa* – *LV skautu* priekšnieka, un *Anitas Vējiņas* – *LV gaidu* priekšnieces.

Tālāk bija kārta dažādiem ziņojumiem, un vārds tiek dots skautu vienības vadītājam *Reinim Sīpolam*, kurš izsaka milzīgu paldies visai latviešu sabiedrībai par atbalstu – gan finansiālo, gan morālo, gan arī emocionālo. *Rīgas 90. skautu* vienība var būt ļoti

laimīga, jo tai ir 41 skautu dalībnieks – pāri par 30 aktīvu dalībnieku.

No *Reiņa* stafeti pārņem gaidu vienības vadītāja *Laila Liepiņa Southard*, uzskaitot gaidu un guntiņu sastāvu. *Laila* klātesošajiem izstāsta, ka gaidas ir kupla saime, kas aug no gada uz gadu, par ko visi ļoti priecājas.

pastāsta par mazskautiem. Līdzīgi kā iepriekšējie vadītāji, *Aldis* izsaka lielu paldies visiem vecākiem par līdzīgu darbošanos un palīdzību, bez kuŗas iepriekšējās divas nometnes nebūtu izdevušās tik sekmīgas. No 12 mazskautu pulka īpaši tiek izcelti raženo mazskautu pakāpi sasniegušie *Thomas Brūveris*, *Michael*

Beidzot izdodas pierunāt tehniku, un prezentācija var sākties, tās laikā vadītāja *Laila* sīkāk pastāsta par skautu un gaidu organizāciju pamatprincipiem, vēsturi, darbību cauri gadiem, atjaunošanu *Latvijā* 1990. gadā, un to, kāda ir šodienas dalībnieku fiziskā, intelektuālā, latviskā, morālā un skautiskā & gaidiskā audzi-

baudīja maltīti pagrabstāva zālē, par skautu un gaidu tukšajiem vēderiem laipni parūpējās *Laura* un *Kārlis Zāmuri* augšstāvā, visus vienību dalībniekus pabarojot ar garšīgām, spēcinošām un īpaši bērniem sagatavotām pusdienām. Liels paldies *Laurai* un *Kārlim* par to!

Pēc pusdienām seko ilgi gaidī-

Vienību gada svētku kopbilde // FOTO: Mārtiņš Puteņis

Īpaši sagatavotā prezentācijā tika atspoguļota visa pagājušā gada darbība // FOTO: Mārtiņš Puteņis

Vārds tālāk tiek dots vadītājai *Dainai Gulbei*, kas sīkāk pastāsta par guntiņu sastāvu. Pavasarī svinīgo solījumu nodeva 3 guntiņas, kļūstot par gaidām: *Marisa Byron*, *Selga Lazda* un *Zinta Lazda*. Bet rudenī nāca klāt piecas jaunas guntiņas: *Hayden Johnson*, *Līva Kilgišova*, *Katrina Meixner*, *Gabriela Pantele* un *Keila Skutte-Ballon*.

Šobrīd vienībā ir 17 guntiņas, kas ir sadalītas 3 dažādos puriņos: lazdas, bērzi un ievas. Nobeigumā *Daina* pasakās visām meitenēm par sadarbību, draudzību, krietnumu un smiekliem, kā arī saka lielu paldies visiem vecākiem un labvēļiem.

Vadītāja *Laila Liepiņa Southard* turpina par gaidām. Gaidās šobrīd ir 11 brašas meitenes, kas mēģina dzīvot pēc gaidu devīzēm un pamatprincipiem. Pagājušā gada rudenī viena guntiņa *Elizabete Grigaloviča-Leja*, pārgāja uz gaidām, kur viņai šī gada ziemas nometnē piediedrojās vēl divas jaunas gaidas – *Anna Domratovskī* un *Linda Gulbe*. *Laila* apsveic arī vienu jaunu gaidu, kas pavisam nesen ir iestājies – *Elizabeti Mitenbergu*.

Vadītājs *Aldis Jātnieks* sīkāk

Byron, *Kārlis Zālīte* un *Rūdis Jātnieks*. Pagājušā gada laikā mazskauti ir iepazīnušies ar *Latvijas kultūras* mantojumu, padziļināti apguvuši latviešu valodu un mācījušies krietnumu.

Par skautu darbību sīkāk pastāsta vadītājs *Imants Liepiņš*, savā uzrunā sveicot visus klātesošos. Skautu rindās šogad ir uzņemti 5 jauni un braši mazskauti: *Nils Berg*, *Vilnis Jātnieks*, *Emīls Teteris*, *Kurts Vītiņš* un *Emīls Zālīte*.

Vadītājs *Reinis Sīpols* detalizētāk pastāsta par roveru dzimtu, kuŗai tikko ir piepulcējušies divi jauni dalībnieki – *Markus Berg* un *Reinis Mažeiks*. Jaunie roveru kandidāti (jaunieši vecumā no 15 līdz 19 gadiem) sākotnēji tiek apmācīti, bet tad dod solījumu, kļūstot par roveriem. Pagājušo gadu jaunu roveru nebija, taču šogad būšot.

Tālāk seko īpaši sagatavota prezentācija, atspoguļojot pagājušā gada darbību bildēs, un, kamēr tiek uzstādīts ekrāns un saslēgti visi vadu gali, iestājas pagārš pauzes mirklis, kuŗā kārtējo reizi tiek pierādīts, ka visi skauti un gaidas ir pieklājīgi un izturīgi – īpaši paši mazākie mazskauti un guntiņas.

nāšana – dzīve dabā.

Prezentācijas bildēs gūstam ieskatu skautu un gaidu pasākumos visa iepriekšējā gada gaitā, baudām skatus no lugas "Sprīdītis" un kārtējām nodarbībām, kuŗas iemāca lietas, ko skolās parasti nemāca. Tiek atainota *Round Valley* vasaras nometne, kuŗā bērniem bija pārgājiens ar mantām trīs jūdžu garumā; arī kopīgās nodarbības ar *US Boy Scouts of America* viņu īpašumā; 18. novembra svinīgais akts ar karoga sardzi, kātesot *Latvijas prezidentam Raimondam Vējonim*; šī gada labais darbiņš – piparkūku cepšana, *Miera* (Bētleme) gaismas saņemšana no *Ukrainas skautiem* un gaidām; *Ziemsvētku egle* sarūpēšana *Jonkeru baznīcā*, kas ik gadu ir roveru un skautu labais darbs, skati no šī gada ziemas nometnes "Strēlnieks", kas notika *Katskiļu nometnes* īpašumā pilnīga bezsniega apstākļos.

Ar šo arī oficiālā sarīkojuma daļa beidzas, tiek iznesti karogi, un viesi ir aicināti uz *Vecāku padomes sarūpētajām* ļoti garšīgajām pusdienām, par kuŗām īpašs paldies sakāms saimniecēm *Maijai Dzenei*, *Mārai Lazdai* un *Dainai Vītiņai*. Kamēr vecāki un viesi

tais skautu un gaidu vienību kopuzvedums – luga "Velniņi", ko pēc *Rūdolfa Blaumaņa* pasakas "Velniņi" motīviem sarakstījusi *Maija Laiviņa*. Lugā darbojas vairāki velniņu pāri, tai ir vairāki skati, fantastiski piemērota un atlasīta mūzika, lieliska gaismu un skaņu režija (paldies *Jānim Grigalinovičam* un *Markus Berg*), lieliska choreografija (paldies *Sarmītei Lejai-Grigalinovičai*, *Gvido Teterim* un *Dainai Gulbei*), brīnišķīgi kostīmi (paldies *Dainai Gulbei*, *Lindai Rencei*, *Ilzei Bārs* un vienību vecākiem) un rekvizīti (paldies vadītājiem, roveriem un lielgaidām), un pāri visam apbrīnojams izrādes režisoru darbs ar visiem aktieriem *Paldies Mārai Ast* un *Lailai Liepiņai Southard!* Bērni darbojas ar pilnu atdevi, un visi skati, īpaši jau abas iestudētās dejas, tiek uzņemti ar bezgalīgām ovācijām.

Šī skaistā un saulainā pēcpusdiena tiek pabeigta ar kafiju, kūkām, dāsnu saldo ēdienu klāstu un bagātīgi noorganizētu izlozi, pēc kuŗas ne viens vien dodas mājās ar smaidu sejā, gandarījumu sirdī, uzlādētām iekšējām baterijām un apņemšanos šo visu nākamgad darīt un rīkot atkal.

Pēdējās Latvijas vasaras vinjetes (1944. gadā)

Atmiņu stāstījums

ILGA WINICOV HARRINGTON

(Turpināts no nr. 17)

Veģētārisms nekad man neķļuva par vilinājumu, taču ar šo notikumu es iemācījos atdalīt nepatīkamo no nepieciešamā ikdienas dzīvē.

Biju toreiz piedzīvoto labi noslēpusi savās atmiņās un ilgiem gadiem līdz laikam, kad pētīju kortizona iespaidu aknu enzīmu darbībā Tempļa universitātes medicīnas skolā Filadelfijā. Eksperimentāli bioķīmiskās analīzes notika ar žurku aknām. Žurkas nogalināja ar giljotīnu, bet es to vienkārši nespēju izdarīt, lai gan žurkas nebija sevišķi patīkami dzīvnieki. Biju pateicīga, ka mūsu tehniķis bija mazāk jūtīgs un man tikai vajadzēja secēt aknas un veikt bioķīmiskās analīzes. Vēlākos gados, manā laboratorijā savos pētniecības darbos pētīju atbildes bioloģiskām problēmām tikai ar baktērijām, šūnām un augiem. Tādā veidā bērnības mācības man ļāva ignorēt nepatīkamo un to atdalīt no nepieciešamā.

Pienāca jūlija beigas, dienas kļuva sūtīgākas, un mēs ar Vecmāmiņu vakaros vēlu kavējāmies pagalmā. Mūsu istabas otrā stāvā sakarsa no dienas saules, un vakara vēsma, ielūstot caur pāris atvērtajiem logiem, tikai lēni tās dzesināja. Dienas pagāja, lasot mellenes un zilenes, ravējot jau ziedošos zirņus un kartupeļus mājas dārzā. Vecmāmiņa man arī mācīja par zālītēm, kuņas

viņa vāca ikdienas kaitēm: kumelītes, pelašķus un liepu ziedus. Vakaros sēdēju uz klēts lievenēm un lasīju. Mamma draudzene man bija atvedusi Raiņa "Zelta zirgu", kas man ļoti patika. Man patika lasīt lugas un iztēloties, kā tās izskatījās uz skatuves, jo Rīgā teātri jau biju redzējusi "Sprīdīti". "Maiju un Paiju" un arī "Zelta zirgu".

Jūlija vidū Padomju Savienības tanki atkal šķērsoja Latvijas robežas, neskatoties uz vācu pretestību. Pieaugušo sejas pēcvakariņu pārrunās kļuva ik dienu nopietnākas. Taču saimniecība prasīja, lai darbi dienu no dienas turpinās. Govis bija jāslauc, siens jāplaujams un vācams šķūnī. Nezales auga, un dārzi bija ravējami, lai cik bažīgi radio stāstīja par notikumiem Austrumu frontē. Un joprojām Zita man turpināja savas ik vakara sūdzības.

Kādu vakaru viņa likās vairāk uzbudināta nekā parasti.

"Tā ragana padarīs mani traku", viņa atkal sūdzējās par saimnieci. "Viņai interesē tikai darbs, darbs, darbs!"

"Un kas tur par nelaimi, ka es šorīt aizbraucu Aldim līdz uz kādu stundu! Govis nekur tālu neaizgāja, bet, viņu klausoties, varēja domāt, ka es būtu pazaudējusi visu ganāmpulku. Pusstundu viņa mani lamāja," Zita turpināja.

Sarunas ar Zitu bija vienpusīgas. Viņa nepārtraukti runāja, un no manis tikai gaidīja kādu galvas mājieni, kā pienākās labam

klausītājam. Taču viņas sūdzības man tagad ļāva saprast pieaugušo klusās sarunas palaunagā. Ganāmpulks bija izplucinājies vienu druvas stūri, pirms lielais Jānis nejausi to ievēroja un konstatēja Zitas prombūtni.

nolēca no sētas šķērskoka, pagrieza man muguru un aizgāja ar segu uz siena šķūni. Tur viņa reizēm gāja gulēt, jo sūdzējās par savas tantes krākšanu, strādnieku mājas istabā.

Nākamā rītā Zita bija pazudusi.

"Šie domā – ferma ir kā ciemums! Bet man patik Aldis un kādreiz gribas sabiedrības," Zita turpināja.

Man lauki vienmēr likās kā izprieca, bet viņai bija citas domas. Es tikai paraustīju plecus un, ieliekot platu zāles stiebru starp īkšķiem, iesvilpos atbildes vietā.

"Jā, tu tik svilpo par manām ķibelēm! Pagaidi tikai, kādudien varēs svilpot par šo fermu. Tā var viegli izkūpt. Paliks tikai dūmi."

Es gribēju prasīt, vai viņa domā par kaŗa briesmām, bet viņa

ne gaili, ne saimnieka rīta zvans neatrada Zitu, lai viņa dzītu govīs ganībās. Viņas nebija ne siena šķūnī, ne arī savas tantes istabās. Andravnieks un visi puīši uztraukti gāja viņu meklēt citās ēkās, gar bērzu birzi un strautiņu. Tagad, ar kaŗa tuvošanos un nacistu okupāciju, gadījās visādi klaidoņi. un pat lauku dzīve vairs nelikās mierīga un droša. Bet vakarā Zitas tante, kārtīgāk apskatot istabu, atrada, ka lielākā daļa Zitas mantu bija pazudušas, turklāt arī nauda no tantes maciņa. Zita bija aizbēgusi, bet,

tā kā nāca jau vēls vakars, tika nolemts pagaidām tālāk nemeklēt. Cerēja, ka viņa pati atgriezīsies, kad dusmas par lielo bārienu būs pārgājušas.

Tai naktī gājām vēlu gulēt. Augšā bija karsti, un Vecmāmiņa uzstāja, ka tomēr jāvelkot naktskrekls. Es spurojos preti un par spīti uzvilku naktskreklu vīrs apakšveļas. Nebūtu spējusi pat iedomāties, ka nākamajā rītā tās būs palikušas manas vienīgās drēbes.

Nakti es sapņoju par Jānu vakaru – mēs visi stāvējām ap ugunsgrābi, kādi kaut kur bļaus-tījās, ka vajagot vairāk "Uguns, uguns, uguns!" Es pēkšņi atmodos un tiešām dzirdēju pagalmā skaļas balsis: "Uguns, uguns! Lopu šķūnis deg!" Varēju just stipru dūmu smaku un pa logu redzēju uzbudinātus puīšus skrejam šurp un turp, saucot: "Aši, aši, zirgus un aitas ārā pa ganību durvīm!"

Es drusku pavēru durvis uz mūsu trepēm, un mani apņēma dūmu mākonis. Lopu šķūnis, kas savienots kopā ar dzīvojamā māju, dega. Trepju zemākie kāpieni jau bija liesmās. Ātri aizcirtu durvis. Vecā tantiņa arī bija atmodusies un atradusi paklāju, ko pabāzt zem durvīm, lai aizturētu vismaz dūmus. Bet mēs bijām sprostā. Vienīgais veids, kā tikt laukā, būtu pa logu, bet mēs bijām otrā stāvā, un pagalmis likās ļoti tālu.

(Turpinājums sekos)

ANITA DEMANTE

MARUTA GRĀVĪTE MANG SAŅEM OWIT MŪŽA SASNIEGUMA BALVU

Dienvidfloridas latviete Maruta Grāvīte Mang, Total bankas vecākā viceprezidente korporatīvo nekustamo īpašumu financēšanā, šī gada 20. februārī tika pagodināta ar OWIT (*Organization of Women in International Trade*) Mūža sasnieguma apbalvojumu. Kaut gan OWIT katru gadu piešķir balvas ļoti izcilām sievietēm starptautiskās tirdzniecības, biznesa un labdarības organizācijās, tā bija pati pirmā reize OWIT pastāvēšanas laikā, kad tika pasniegta Mūža sasnieguma balva. Ar šo vienreizējo balvu tika atzīmēti Marutas unikālie sasniegumi un vērtīgais darbs biznesa laukā. Marutai ir vairāk nekā 30 gadu pieredze banku industrijā/biznesā. Viņas komerciāla nekustamo īpašumu ekspertīze iekļauj financēšanu iepirkšanas centriem, viesnīcām, biroja ēkām, rūpniecības projektiem, kā arī dzīvojamām ēkām.

Maruta sevi sauc par "enerģijas zaķīti". Un, patiešām, viņa arvien ir ļoti enerģiska, šarmanta dāma, aizņemta ar pienākumiem biznesā, sabiedrībā, baznīcā, kā arī vietējos labdarības pasākumos, tāpat kā prezidente, direktore un valdes locekle neskaitāmās organizācijās. Starp tām ir Marutas vadīta CREW (*Commercial Real Estate Women*). Kā mentore jaunākajām bankas darbiniecēm

Maruta ir ļoti iecienīta un iemīļota. Un tas ir viņas sirds darbs – audzināt jaunas banķieres.

Floridas biznesa avīzē Maruta ir nosaukta par "Sievieti visām sezonām". Par sevi Maruta stāsta, ka viņa ir cilvēks, kas pārvarējusi grūtības. Viņas vecāki bija Ādolfs Grāvītis un latviešiem pazīstamā brīvmāksliniece Velta Delle Grāvīte. Kā daudzi citi, Grāvīšu ģimene atstāja Latviju Otrā pasaules kara laikā, bēgot no komunistu varas. Pēc vairākiem gadiem bēgļu nometnēs Vācijā, ģimene nokļuva Kolorado Springs pilsētā Kolorado štātā. Maruta bija ļoti cītīga skolniece un saņēma stipendiju Kolorado kolledžā, kur viņa absolvēja ar bakalaura gradu matemātikā.

Laulībā ar pirmo vīru viņai piedzima četri bērni, trīs dēli un meitiņa. Kad laulība izjuka, Maruta palika viena ar četriem maziem bērniem un bez jebkāda pabalsta. Viņa strādāja trīs darbos un turpināja mācības, lai kļūtu par banku pārbaudītāju. Marutas karjera iesākās tajos laikos, kad sievietes vienas pašas nevarēja pat dabūt naudas aizdevumu uz sava vārda! Saprotams, ka Marutai stāvēja priekšā daudz grūtu izaicinājumu, kurus viņa drosmīgi pārvarēja.

Pēc otrām laulībām Maruta vīra darba dēļ kopā ar vīru un

bērniem pārcēlās uz Atlantū. Tur viņa turpināja karjēru bankā sev neierastajos Dienvidos. Bet drīz vien Maruta iemīlēja silto laiku

un arī dienvidnieku dzīves stilu. Atsaucoties nākamajam izaicinājumam, Maruta turpināja studijas atkal ar pilnu stipendiju un

ieguva MBA gradu Džordžijas štata universitātē. Kad Barnett banka ieguva banku, kurā Maruta tobrīd strādāja, ģimenei bija jāpārceļas uz centrālo Floridu. Un tad atkal darbs izbeidzās, jo arī šo banku pārdeva. Tad nu Maruta redzēja izdevību nodibināt pati savu MWOB (*Minority and Woman Owned Business*) firmu. Kopš 1991. gada Maruta ar vīru dzīvo dienvidu Floridā un kopš 1996. gada darbojas Total Bank Miami pilsētā.

Marutas un viņas vīra Ričarda skaistajā mājā valda liela viesmīlība. Jau piecpadsmit gadus ap divdesmit Floridas starptautiskās universitātes sieviešu basketbola stipendiātes no Austrumeiropas ir baudījušas Marutas pašas gatavotās garšīgās maltītes pie krāšņi klāta galda. Starp viesiņām ir bijušas arī latvietes: Dace Cīnīte, Lāsma Jēkabsons, Liene Bernsone, Liene Jēkabsons un Katrina Epnerē. Tā kā basketbolistes svētkos ir tālu prom no mājām, tad Maruta un Ričards viņas allaž aicina pie sevis svinēt Ziemsvētkus, Lieldienas un Pateicības dienu. Maruta priecājas: "Tā kā neviens no maniem bērniem vairs nedzīvo Floridā, Dievs devis man izdevību sniegt mājas sajūtu šīm studentēm, kuņas nevar būt kopā ar savām ģimenēm svētkos."

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijā piemin

Otrā pasaules kara beigas un godina upuru piemiņu

Eiropā un Latvijā 8. maijā pieminēja nacisma sagrāvi un Otrā pasaules kara beigas. Piemiņas un upuru godināšanas sarīkojumi notika daudzās Latvijas pilsētās. Valsts augstākās amatpersonas un diplomātiskā korpusa pārstāvji Otrā pasaules kara upurus pieminēja arī Salaspils memoriālā un Rīgas Brāļu kapos.

Brāļu kapos

Ziedu nolikšanas ceremonija notika Rīgas Brāļu kapos. Šajā sarīkojumā piedalījās vairākas valsts augstākās amatpersonas – Ministru prezidents Māris Kučinskis, Valsts prezidents Raimonds Vējonis, Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK).

Piemiņas sarīkojumā Salaspils memoriālā klāt bija Ministru prezidents Māris Kučinskis (ZZS), kurš savā runā aicināja nepieļaut naida un kara šausmu atkārtanos. "Katram ir jābūt drosmīgam un godprātīgam, lai vērstos pret tiem, kas nievā demokrātiju, kas pārkāpj cilvēktiesības un piesmeļ likumu varu. Mums stingri jāiestājas par Eiropas pamatvērtībām, kas ir mūsu valsts un tautas nākotnes stūrakmens," sacīja Ministru prezidents.

Savukārt Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece devās uz Otrajā pasaules kara kritušo piemiņas sarīkojumu Lestenes Brāļu kapos, kur tika iesvētītas kapavietas 236 latviešu karavīriem, kuri krituši Krievijā, Pleskavas apgabalā. Viņu mirstīgās atliekas šogad pārbedītas Lestēnē. "Mēs skaidri un gaiši pasakām pasaulei, ka godināsim ikvienu kritušo latviešu karavīru, lai kuŗā frontes pusē tas arī būtu kaŗojis. Jo viņš ir daļa mūsu tautas. Daļa no Latvijas. Un mēs savus kaŗavīrus vērtējam ļoti augstu," savā runā uzsvēra Saeimas priekšsēde.

Lestenes Brāļu kapos

Uzrunājot klātesošos pēc ziedu nolikšanas, Salaspils pašvaldības vadītājs Raimonds Čudars sacīja, ka tikai tagad, 70 gadus pēc nacistiskās Vācijas kapitulācijas, Latvijas vēsturniekiem izdevies radīt objektīvu, ne propagandas nolūkiem piemērotu skatījumu uz Salaspils nometnē notikušo. "Tikai tagad vēsturniekiem ir bijusi iespēja radīt objektīvu stāstu par tā laika notikumiem šeit, Salaspilī. Šajā vietā, kur atradās vācu nacistu ierīkota nometne, nometne, kuŗā

bija ieslodzīti gan latviešu patrioti, gan padomju režīma aktivisti, latviešu un igauņu vācu armijā iesauktie kareivji, lietuviešu militārpersonas, Latgales un Baltkrievijas ciemu iedzīvotāji, pieaugušie un bērni. Daudzi šajā ciešanu vietā zaudēja dzīvības," sacīja Čudars.

Tam, ka Salaspils nometnē nacisti ieslodzīja arī cilvēkus, kas bijuši nenoliedzami Latvijas patrioti, savā uzrunā uzmanību pievērsa arī Kučinskis. "Salaspils nometnes gūstekņi bija arī Latvijas Nacionālās pretošanās kustības dalībnieki. Nometnē bija ieslodzīti arī Latvijas Centrālās padomes locekļi Konstantīns Čakste. Nometnē par disciplīnas pārkāpumiem bija ieslodzīti arī latviešu leģionāri, kā arī citi, kas pretojās vācu okupācijas varai – kā ārsts un literāts Miervaldis Birze," sacīja Kučinskis. Ministru prezidents, uzrunājot piemiņas brīdī klātesošos, arīdza uzsvēra, ka Latvijai un vairākām citām Eiropas valstīm nacistiskās Vācijas sagrāve Otrajā pasaules kara diemžēl nenesa brīvību. Tās to atguva vien 20. gadsimta 90. gados, kad sabruka Padomju Savienība. "Šajā datumā daudzās pasaules valstīs sākās jauna un labāka dzīve, bet Latvijā vienu okupāciju nomainīja cita – padomju okupācija, kas nebija ne par mata tiesu humānāka par iepriekšējo. Jaunie varmākas brutāli apspieda jebkuru brīvības izpausmi. Pat pateikts vārds varēja cilvēku iznīcināt," atgādināja Kučinskis.

Sanākušo vidū sastopama Lidija Gūtmane. Viņa ir viena no izdzīvojušajiem Salaspils bērniem. "Tas kaut kādu rētu uzplēš. Kāpēc tam visam vajadzēja notikt? Kāpēc cilvēki nevar mierā dzīvot? Un cieš nevainīgi cilvēki! To es aizvien nevaru saprast," sacīja Gūtmane.

Atver un dāvina grāmatu "Atgriešanās Eiropā 1990-2015. No starptautiskās atzīšanas līdz pirmajai prezidentūrai Eiropas Savienībā"

9. maijā, Eiropas dienā, Ārlietu ministrijā autoru klātbūtnē notika grāmatas "Atgriešanās Eiropā 1990-2015. No starptautiskās atzīšanas līdz pirmajai prezidentūrai Eiropas Savienībā" atvēršanas svētki (attēlā).

Grāmatā sakopotas Latvijas prezidentu, premjērministru, ārlietu ministru un bijušo valsts un Latvijas augstāko pārstāvju ES institūcijās, diplomātu, kā arī sabiedrisko darbinieku esejas. Par Latvijas veikto ceļu uz pievienošanos ES un NATO, kā arī pirmo desmitgadi Eiropas Savienībā un valsts pirmo prezidentūru ES Padomē raksta Valdis Dombrovskis, Sandra Kalniete, Edgars Rinkēvičs, Vaira Viķe-Freiberga, Guntis Ulmanis, Valdis Birkavš, Māris Riekstiņš, Andrijs Kēsteris, Ilze Juhansone, Inna Šteinbuka,

Kristīne Kozlova, Solvita Harbaceviča un Edvīns Inkēns. Grāmatu sastādījusi Kristīne Kozlova.

Latvijā svin Eiropas dienu

Visā Eiropas Savienībā (ES) 9. maijā, svinēja Eiropas dienu. To svin par godu Francijas ārlietu ministra Robēra Šumana aicinājumam apvienot valstu ogļu un tērauda ražošanu, lai izbēgtu no turpmākiem konfliktiem un uzlabotu dzīves līmeni, kas krietni iedragāts ilgajos kara gados. Līdz ar to tika guldīts pamatakmens tādas Eiropas Savienības izveidošanai, kāda tā ir zināma šodien.

Rīgā, Mazajā gīldē, 9. maijā notika Eiropas dienai veltīta pieņemšana, ko organizēja Eiropas Komisijas pārstāvība Latvijā. Klātesošos uzrunāja Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (NA). Viņa uzsvēra – Eiropas Savienība ir galvenais bastions, kas mūs sargā. Svinīgajā pieņemšanā klāt bija arī Ministru prezidents Māris Kučinskis (ZZS) un citas valsts amatpersonas.

"Svinēt Eiropas dienu – 9. maiju – mums nozīmē svinēt mieru! Tā nav triumfu diena pār kādu. Tā ir diena ar skatu nākotnē," sacīja Ināra Mūrniece. Atskatoties uz mūsu valsts atgriešanos Eiropas valstu saimē, Saeimas priekšsēde uzsvēra, ka Eiropa jau gadu desmitiem ir "miera projekts", un īpaši svarīgi tas bija laikā, kad Latvija, nošķirta aiz dzelzs priekšvara, tiecās atgriezties savā dabiskajā vidē, atgriezties Eiropā. "Eiropas Savienība ir galvenais bastions, kas mūs sargā, lai te – Eiropā – nebūtu kara. Tieši integrācija ir likusi Eiropas valstu līderiem sadarboties, kā teicis viens no Eiropas Savienības dibinātājiem Žans Monē – cīnīties pie sarunu galda, nevis cīnīties kaŗalaukā." Savā uzrunā Saeimas priekšsēde kā "miera un stabilitātes" lietu minēja arī kopīgās valūtas ieviešanu, bet kā Eiropas "miera projektu" – Eiropas Savienības paplašināšanos, kas cilvēkiem Latvijā bija kā cerība, kā solījums uz mieru un drošību.

"Eiropa cenšas vairo un pat "eksportēt" mieru. Eiropas Savienība 2012. gadā saņēma Nobela Miera prēmiju. Taču atskan bažas – vai Eiropa nesāk "importēt" nestabilitāti? Daudzi sauc, ka ar Eiropu jau pietiek, ka no tās ir jāatsakās. Šajā situācijā mums ir nepieciešams liels iekšējais spēks, lai ietu uz priekšu, lai nosargātu to, kas ir iegūts – mieru un demokrātiju, četras Eiropas Savienības dotās brīvības," pauda I. Mūrniece, uzsverot, ka mūsu eiropiskā spēka avots ir solidaritāte, vienotība un tolerance un to ir svarīgi saskatīt un likt lietā.

Uzrunājot klātesošos, Saeimas

priekšsēde pauda gandarījumu, ka Latvijā, atzīmējot Eiropas dienu, jau otro gadu tiek rīkoti arī atvērto durvis atver ne vien Eiropas Savienības dalībvalstu, bet arī kandidātvalstu un Austrumu partnerības valstu pārstāvības. Izsakot pateicību Eiropas mājai un Ārlietu ministrijai par iniciatīvas uzturēšanu, Mūrniece vēlēja šai iniciatīvai kļūt par 9. maija tradīciju Latvijā.

Militārās mācības

No 6. līdz 13. maijam Latvijas ūdeņos notiek ikgadējās Baltijas valstu un NATO Jūras spēku mācības *Baltic Fortress*.

Šogad mācībās piedalās ne tikai Jūras spēku flotiles un Baltijas valstu kuģu eskadras (*BALTRON*) kuģi un personālsastāvs, Latvijas Gaisa spēku aviācijas bāzes helikopteri, bet arī divas NATO kuģu grupas – NATO 1. pastāvīgā Jūras spēku grupa (*SNMG1*) un NATO 1. pastāvīgā jūras pretminu grupa (*SNMCMG1*).

NATO delegācija Rīgā

No 9. līdz 13. maijam vizītē Baltijas valstīs uzturējās NATO Parlamentārās Asamblejas (PA) Drošības un aizsardzības komitejas Nākotnes drošības un aizsardzības spēju apakškomitejas delegācija. Augstie viesi tikās ar Saeimas priekšsēdi Ināru Mūrnieci, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas deputātiem, NATO PA Latvijas delegāciju un aizsardzības ministru Raimondu Bergmani.

Vēstnieks Imants Lieģis iesniedz akreditācijas vēstuli UNESCO ģenerāldirektorei

9. maijā vēstnieks, Latvijas pastāvīgais pārstāvis Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijā (UNESCO) Imants Lieģis iesniedza akreditācijas vēstuli UNESCO ģenerāldirektorei Irīnai Bokovai (*attēlā*).

Tikšanās laikā tika pārrunāti nozīmīgākie Latvijas un UNESCO sadarbības jautājumi. UNESCO ģenerāldirektore pateicās Latvijai par veiksmīgi organizētajiem Pasaules preses brīvības dienas sarīkojumiem 2015. gadā. I. Bokova uzsvēra UNESCO un Eiropas Savienības sadarbības nozīmi konfliktu un humanitāro krīžu kontekstā, īpaši izceļot cīņu pret kultūras īpašuma nelikumīgu pārvietošanu.

I. Lieģis apliecināja Latvijas gatavību aktīvi iesaistīties vārda brīvības, plašsaziņas līdzekļu lietpratības un žurnālistu drošības veicināšanā. Vēstnieks norādīja uz "Ilgspējīgas attīstības darba kārtības 2030" izglītības mērķu sasniegšana svarīgumu. Runājot par kultūras mantojuma aizsardzības

nozīmīgumu, I. Lieģis norādīja uz Latvijas tradīcijām kultūras daudzveidības veicināšanā. I. Lieģis vērsa ģenerāldirektorei uzmanību, ka Latvijas valsts finansē mazākumtautību skolas septiņās valodās un informēja, ka, saskaņā ar pēdējiem statistikas datiem, 95% Latvijas iedzīvotāju pārvalda vismaz vienu svešvalodu.

I. Lieģis par vēstnieku, Latvijas pastāvīgo pārstāvi UNESCO tika nozīmēts februārī. I. Lieģis pilda arī Latvijas Republikas ārķārtējā un pilnvarotā vēstnieka Francijas Republikā (*agrée*) pienākumus. Līdz martam I. Lieģis bija Latvijas vēstnieks Ungārijā un nerezidējošais vēstnieks Horvātijā, Montenegro un Slovēnijā. Pirms tam viņš bija Saeimas deputāts, aizsardzības ministrs Valda Dombrovskā pirmajā valdībā, kā arī vēstnieks vairākās valstīs un starptautiskajās organizācijās.

Talkā pie Jāņa Čakstes dzimtas mājām

Saeimas deputāti un darbinieki 6. maijā tradicionālajā pavasarā talkā pie Satversmes sapulces prezidenta un pirmā Latvijas Valsts prezidenta Jāņa Čakstes dzimtas mājām "Auči" iestādīja Latvijas šķirņu ābelītes, papildinot "Auču" augļu dārzu.

Talkas dalībnieki arī izgriezja vecos zarus un krūmājus un veica citus teritorijas sakārtošanas darbus. 2009. gada talkā ar ātri augošām apsēm tika apstādīti vairāk nekā divi hektāri zemes, bet gadu vēlāk netālu no Engures tika iestādīts jauns priežu mežs. Savukārt pēdējos gados Saeimas deputāti un darbinieki sakopa J. Čakstes dzimtas māju apkārtni Ozolnieku novada Sidrabenes pagastā.

Ministru prezidents

Māris Kučinskis tiekas ar Vācijas kancleri Angelu Merkeli
Māris Kučinskis 28. un 29. aprīli uzturējās darba vizītē Vācijā. Tās laikā notika tikšanās ar Angelu Merkeli, Ministru prezidents apmeklēja Hannoveres mesu, tikās ar Lejassaksijas zemes premjēru, piedalījās paneldiskusijā par *start up* nozīmi ekonomikas izaugsmes veicināšanā, kā arī tikās ar Vācijas un Latvijas uzņēmējiem.

Ministru prezidentu Māri Kučinski Vācijā sagaidīja kanclere Angela Merkele

Tiekoties ar kancleri Angelu Merkeli, Kučinskis pauda gandarījumu par ciešo divpusējo sadarbību ar Vāciju, norādot, ka Latvija augstu vērtē aktīvo politisko dialogu, kā arī Vācijas atbalstu Latvijai aizsardzībā, ekonomikā, izglītībā un citās jomās. Šogad paiet 95 gadi kopš diplomātisko attiecību nodibināšanas un 25 gadi kopš to atjaunošanas pēc Latvijas neatkarības atgūšanas.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Simtgades padomes sēde

Valsts prezidents Raimonds Vējonis 10. maijā Melngalvu namā piedalījās Simtgades padomes sēdē. Simtgades padome pagājušajā gadā tika izveidota, lai mērķtiecīgi virzītu Latviju ceļā uz tās simtgadi. Tajā ietilpst bijušie Latvijas Valsts prezidenti – Guntis Ulmanis, Vaira Vīķe-Freiberga, Valdis Zatlers, Andris Bērziņš –, kā arī Saeimas priekšsēde Ināra Mūrniece (VL/TB/LNNK), bijusī Ministru prezidente Laimdota Straujuma (Vienotība) un kultūras ministre Dace Melbārde (VL/TB/LNNK).

Valsts prezidents iepriekš bija norādījis, ka praktiskie jautājumi valsts dzimšanas dienas vērienīgo norišu plānošanā turpmāk būs Kultūras ministrijas paspārnē esošā Latvijas valsts simtgades padome, tiekoties vairākas reizes gadā, sekos līdz svētku plānošanas ideoloģiskajai ievirzei, piedāvās savus ierosinājumus un vērtēs pārējo svētku organizācijā iesaistīto institūciju veikumu nacionālo programmu, privāto iniciatīvu un starptautisko sarīkojumu koordinēšanas jomā.

Rīgā prezentēta Nadijas Savčenko autobiogrāfiskā grāmata "Spēcīgs vārds – Nadija"

Klātesot ukraiņu pilotē Nadijas Savčenko māsa Verai, Saeimas priekšsēdei Inārai Mūrniecei, kā arī latviešu un ukraiņu interesentiem, Rīgā prezentēta autobiogrāfiskā grāmata "Spēcīgs vārds – Nadija".

Vera Savčenko sarīkojumā stāstīja par 2015. gada nogalē izdoto Nadijas Savčenko autobiogrāfisko grāmata, kurā sniegta pilotē aizturēšanas un apcietinājuma

Krievijā apraksts, kā arī pausts viņas viedoklis par kaŗu Ukrainā. Grāmata tapusi Nadijas Savčenko aresta laikā, kad lidotāja bija pieņēmusi bada streiku un saprata, ka ir tuvu nāvei, tādēļ ar saviem pārdzīvojumiem vēlāk var arī nespēt dalīties.

Saeimā svinīgi atver grāmatu "Latvijas parlamentārisma apskats"

4. maijā – Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienā – Saeimas namā svinīgā sarīkojumā atvēra Gunāra Kusiņa grāmatu "Latvijas parlamentārisma apskats".

Tas ir pirmais pētījums par Latvijas parlamentārismu no tā pirmsākumiem līdz mūsdienām. Ilggadējais un augsti vērtētais bijušais Saeimas Juridiskā biroja vadītājs G. Kusiņš savas grāmatas atvēršanā akcentēja, ka gaidāmā Latvijas valsts simtgade ir pienācīgs brīdis, lai palūkot, kāpēc Latvijas valsts pirmsākumos tika izvēlēti tieši parlamentārisms. Tas bija ļoti tālredzīgi pareizi izvēlēts ceļš, uzsvēra G. Kusiņš. Viņš arī sacīja – zīmīgi, ka 1990. gadā, kad aizsākās diskusijas par Latvijas neatkarības atjaunošanu, tieši parlamentārisma ceļš bija tas, kas deva rezultātu – iespēju šodien dzīvot brīvā Latvijā.

Atklāj brigāžu atbalsta centru "Krasts"

6. maijā ASV vēstniecības Latvijā pagaidu pilnvarotā lietvede Šarona Hadsone-Dina, Veselības ministrijas valsts sekretāres vietnieks Kārlis Ketners un Latvijas Valsts neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) direktore Sarmīte Villere piedalījās lentītes griešanas ceremonijā brigāžu atbalsta centrā "Krasts" Rīgā, lai svinīgi atklātu rekonstruētās telpas un jaunuzcelto ēku.

Atbalsta centra "Krasts" atklāšanas ceremonija

ASV Bruņoto spēku Virspavēlniecības Eiropā (EUCOM) Civīlās sadarbības programmas ietvaros rekonstrukcijas darbiem tika piešķirts vairāk nekā 800 000 ASV dolāru finansējuma, pie projekta strādājot kopīgi ar Veselības ministriju, NMPD, SIA "Veselības aprūpes nekustamie īpašumi", Veselības centru 4, ASV armijas inženieru korpusu un ASV vēstniecības Latvijā Aizsardzības sadarbības biroju. Jaunajā centrā darbosies astoņas mediķu brigādes, apkalpojot 408 kvadrātkilometru lielu teritoriju ar vairāk nekā 217 000 iedzīvotāju. Kopš 2007. gada ASV vēstniecības Latvijā Aizsardzības sadarbības birojs ir pabeidzis 10 renovācijas un celtniecības projektus Latvijas ugunsdzēsības un glābšanas dienestu telpās, kā arī realizējis projektus Latvijas skolās, bērnunamos un veco ļaužu pansionātos. Civīlās sadarbības programmas ietvaros, piesaistot vietējos uzņēmumus, tiešās investīcijas Latvijas ekonomikā ir 5,2 miljoni ASV dolāru.

Nodibināta deputāta Kaimiņa jaunā partija KPV

3. maijā Rīgā, Lielajā ģildē, tika nodibināta pie frakcijām nepiederošā Saeimas deputāta Artusa Kaimiņa partija KPV. Vienbalsīgo balsojumu klātesošie sveica, pieceļoties kājās, kā arī paužot ovācijas ar saucieniem un dažiem svilpieniem.

Artuss Kaimiņš // Foto: LETA

Partijas dibināšanai pirms tam reģistrējās 385 partijas biedri. Partijas statūtu projektā pausts, ka partijas mērķi, starp citu, ir panākt, ka valsts lēmumu pieņemšanā tiek ņemtas vērā nodokļu maksātāju intereses; panākt, ka valsts rīkojas lietderīgi un efektīvi un pieņemtie lēmumi ir skaidri un pamatoti. Minimālais partijas biedra naudas maksājums gadā plānots 30 eiro apmērā.

Uz tautas sapulci sanāk aptuveni 3000 cilvēku

Uz Latvijas Brīvo arodbiedrības savienības rīkoto akciju – tautas sapulci "Par cienīgu darbu veselam un izglītotam cilvēkam Latvijā" bija ieradušies aptuveni 3000 cilvēku, liecina Valsts policijas aplēses.

Arodbiedrību pārstāvji uz akciju bija ieradušies ar plakātiem – "Kvalitatīva izglītība nav par velti!", "Neklusēsim! Ikvienam jā-

aizstāv tiesības uz pieejamu un kvalitatīvu veselības aprūpi", "Mūsu klusēšana kaitē jūsu veselībai", "Pārtraukt namu īpašnieku patvarību!". Sapulces dalībnieku vidū bija arī kāda persona cūkas kostīmā ar plakātu "Neesi cūka – necūkojies ar mediķu algām". Arodbiedrību priekšsēdis Pēteris Kriģers sapulces sākumā norādīja, ka vēlas runāt par problēmām, kuŗas nepieciešams risināt. Pagaidām tās prasības, kas iepriekš izvirzītas, esot palikušas nesadzirdētas.

PSRS okupācijas nodarītos zaudējumus plāno aprēķināt septiņos gados

Galīgos PSRS okupācijas nodarītos zaudējumus plāno aprēķināt 5 – 7 gadu laikā, sacīja okupācijas zaudējumu noteikšanai izveidotās komisijas priekšsēdis Edmunds Stankevičs.

Viņš norādīja, ka zaudējumu aprēķināšanas temps būs atkarīgs no valsts budžeta finansējuma piešķiršanas komisijas darbam. Pēc tieslietu ministra Dzintara Rasnača (NA) iniciatīvas, Latvijas valsts iesniegs prasību starptautiskajā ANO tiesā Hāgā par šo zaudējumu atgūšanu, kad būs veikti galīgie aprēķini. Komisija arī aprēķinājusi, ka padomju okupācijas rezultātā iznīcinātas cilvēku dzīvības Latvijai nodarījušas aptuveni 10 miljonu cilvēkgadu lielus zaudējumus, taču pie metodikas, kā šos zaudējumus pārvērst ekonomiskās mērvienībās, tiks strādāts kopā ar Lietuvas un Igaunijas kollegām.

Bristolē atklāj ceturto Latvijas kultūras dienu Lielbritānijā

1. maijā Bristolē, godinot Latvijas Neatkarības Deklarācijas parakstīšanas 26. gadadienu, Latvijas vēstnieks Apvienotajā Karalistē Andris Teikmanis un Bristoles lordmēre Klēra Kempiona-Smita (Clare Champion-Smith) atklāja ikgadējo Latviešu kultūras dienu Lielbritānijā. Sarīkojumā bija iespēja izbaudīt latviešu tautas dziesmas, dejas un teātra uzvedumus. Svētku noskaņu radīja 12 mākslinieciskās pašdarbības kopas no Bredfordas, Dērbijas, Londonas, Pīterboro un Straumēniem. Ar Ārlietu ministrijas atbalstu kultūras dienā varēja apskatīt fotogrāfiju izstādi par Latvijas arhitektūras mantojumu "Valsts būvniecība. Latvijas arhitektūra 9.-21.gs. Latvijas vietas un simboli".

Šogad 12 latviešu mākslinieciskās pašdarbības kopu sniegtu izbaudīja vairāki simti interesentu, kas visas dienas garumā varēja sekot līdz daudzveidīgiem priekšnesumiem Svētā Nikolasa tirgus laukumā. Bristoles iedzīvotājus un viesus ar latviešu dziesmām priecēja folkloras kopas "Dūdalnieki" no Ziemeļanglijas, "Žeperi" no Pīterboro, postfolkloras kopa "Kokļu zapte" no Londonas, kā arī divi koŗi – Londonas latviešu koris un Straumēņu jauktais koris. Latviešu tautas dejas izdejoja piecas deju kopas: Burtonas deju kopa "Austaras koks", deju kopa "Londona dejo", tautas deju kopa (TDK) no Londonas "Salinieki", Līdsas deju kopa "Kamoliņš" un Pīterboro

TDK "Rakstā". Ar teātra uzvedumu fragmentiem uzstājās Bredfordas latviešu nedēļas nogales skolas "Saulspuķe" teātra trupa un jauniešu deju kopa "Rakstā". Kultūras dienas goda viesi bija koklētāja un etnomūzikoloģe no Latvijas Laima Jansone. Darbojās amatnieku tirdziņš un latviešu virtuves stendi, kā arī vēstniecības informācijas stends. Ši bija ceturta latviešu kultūras diena Lielbritānijā pēc Latvijas neatkarības atgūšanas. Iepriekšējos gados sarīkojums notika Londonā, Pīterboro un Bredfordā.

Rīgā duetā ar Kristīni Opolais vēlas koncertēt spāņu tenors Domingo

Spāņu tenors Placido Domingo duetā ar latviešu soprānu Kristīni Opolais vēlas koncertēt Rīgā, aģentūrai BNS sacīja Opolais.

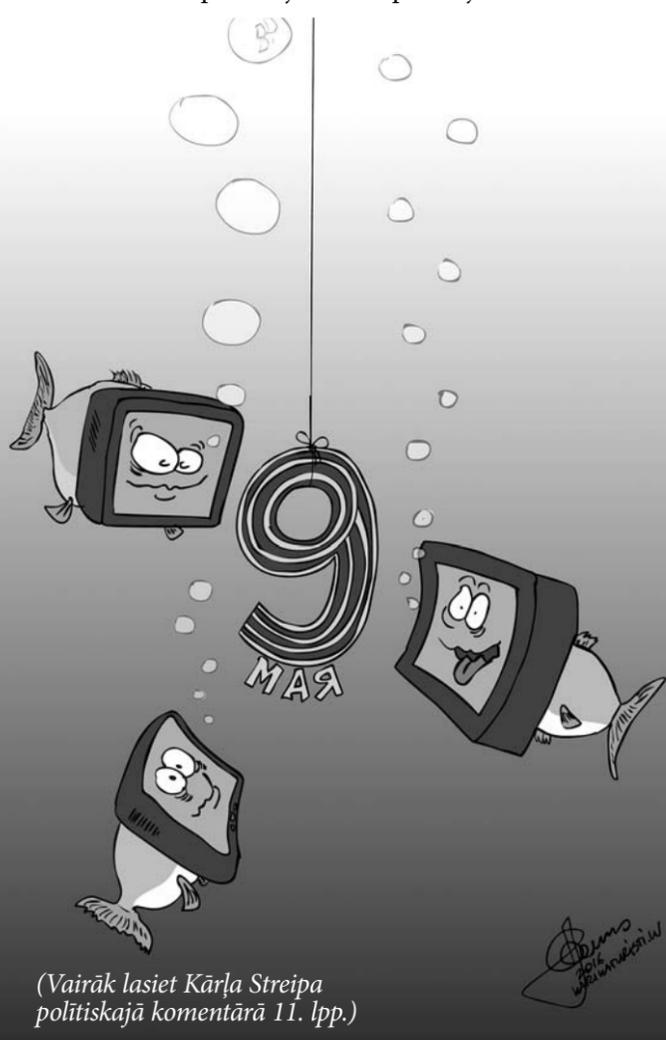

"Pie manis atnāca Domingo un teica, ka gribētu ar mani uzstāties Rīgā. Viņš grib ar mani dziedāt duetus, operetes. Viņš grib smuku vakaru," stāstīja Opolais. Domingo dziedātājam jautājis, vai Rīgā ir koncertzāle. Uzzinot to, cik sēdvietu ir Lielajā ģildē, viņa attieksme bijusi noraidoša. "Stadions vai koncertzāle," dziedātājs teicis Opolais. Es viņam atbildēju, ka stadionu mēs viņam sarīkosim. Arī Hosē Karerass bija nesen, un Placido ir liela interese. "Es gribu pierunāt viņu vismaz ar vienu koncertu uzstāties arī operā," stāstīja Opolais. Domingo ir viens no pasaulē pazīstamākajiem operdziedātājiem. Viņš dzimis 1941. gadā, savukārt operā dziedājis debitēja 1959. gadā, un kopš tā laika viņš uz skatuves vai ierakstos atveidojis vairāk nekā 130 lomu. Panākumus Domingo guva, uzstājoties trio kopā ar tenoriem Lučāno Pavaroti un Hosē Karezaru. Mūziķis ieguvis deviņas Grammy balvas.

Lietošanā nodoti divi Raiņa un Aspazijas mūzeji

Valsts nekustamie īpašumi (VNĪ) lietošanā nodevuši divus atjaunos un rekonstruētos Raiņa un Aspazijas mūzejus. Lietošanā nodota Raiņa un Aspazijas māja Rīgā, Baznīcas ielā 30, kur atjaunošanas un rekonstrukcijas darbi tika sākti 2015. gada 19. augustā, un Raiņa un Aspazijas vasarnīca Jūrmalā, Jāņa Pliekšņa ielā 5/7, kur atjaunošanas un rekonstrukcijas darbi tika sākti 2014. gada 31. oktobrī. Projekta realizācijā atjaunotais Raiņa mūzejs "Tadenava", kas atrodas Jēkabpils novadā, Dunavas pagastā, lietošanā nodots 2. martā, un tur atjaunošanas un rekonstrukcijas darbi tika uzsākti 2015. gada 27. februārī.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

(Vairāk lasiet Kārļa Streipa politiskajā komentārā 11. lpp.)

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Tā vien šķiet, ka "putinisma" demonoloģijā kā absolūtais ļaunums tiek uztverti Rietumi kā tādi – sākot ar apgalvojumu, ka kopā ar Hitleru 1941. gada 22. jūnijā pret (padomju) Krieviju faktiski karoja vai līdzdarbojās "visa Eiropa", un beidzot ar tēzi, ka "tatāru-mongoļu jūgs", kas smacēja Krievzemi 300 gadu garumā, paglābis pareizticīgo krievu tautu no pakļaušanās Rietumiem, kur dominēja katolicisms.

Ļoti interesants, īpaši latviešu lasītājam, šai ziņai ir apcerējums "Par krievu zemēm Baltijā" (oriģinālā – *Pribaltika*), ar kuru Maskavas laikraksts *Zavtra* portālā nācis klāja Konstantīns Šulģins. Viņa "viruszdevums", kā var manīt, bija dot pretsparu Baltkrievijas nacionālistiem, kas apgalvoja, ka baltkrievu tautas etnogenēze būtiski atšķiras no uzskata, ka lielkrievi, ukraiņi un baltkrievi ir viena pareizticīga tauta. Kā ziņāms, kriviču cilts (no kuras radies latviskais etnonīms "krievi") mita novadā, kuŗa centrs bija Polocka, un baltkrievu nacionālisti krivičus uzskata par baltkrievu

nācijas pirmatnējo kodolu. Šulģins kategoriski iebilst un uzsver, ka Polockas kņaziste bijusi tīrs "krievestības" iemiesojums un uzspiedusi nedzēšamu krieviskuma zīmogu Baltijai un tās ciltīm – latgaļiem, liviem un citām.

Dodam vārdu Šulģinam – un visiem, kas orientējas Latvijas vēsturē, "mute būs vaļā" no brīnumiem.

Lasām, ka m. ē. 10. – 13. gadsimtos plaukušas tādas pilsētas kā "Koknes", "Gersika", "Talava", "Sotikli", "Kolivaņ" (t.i., Tallina-F.G.) un vēl daudzas citas. Visur slējās baznīcas un klosteri, ļaudis pulcējās gadatirgos un "večes" laukumos (pēc Novgorodas un Pleskavas pirmatnējās demokrātijas parauga) un visur skanēja krievu mēle. Piejūras pilsētās ieradās kuģi no Hanzas pilsētām. Un visas šīs pilsētas, ostas un ciemati ietilpa Polockas kņazistē, to iedzīvotāji bijuši "krievi vai jaukti", reliģija – pareizticība. Un šajās zemēs valdīja kņazi no Rjurikovičiem.

Mēs, protams, zinām, ka Jersika maksāja meslus Polockas kņaz-

am, ka tagadējā Austrumlatvijas kristietība atnāca pareizticības veidolā un ka latviešu vārds "baznīca" nāk no slavu "božnīca", bet no šiem faktiem līdz apgalvojumam, ka "Baltija bija krievu zeme", ir ļoti, ļoti tālu.

Tālāk Šulģins kļūst nekaunīgs: "Kāpēc tad melo vēsturiskās kartes, vaicās izbrīnījies lasītājs. Tas ir politikorkorektums, lai netraumētu mūsu Baltijas kaimiņu vārīgās dvēseles, atgādinot, kuŗu zemēs viņi šodien dzīvo (...). Protams, krievu pilsētu un ciematu vidū patiešām mita iepriekšminētās (latgaļi, sēļi, livi u.c.) ciltis, bet viņi bija kņaza pavalstnieki un maksāja tam noliktās nodevas."

Šulģins nu patētiski jautā: "Kā tad Krievzeme pazaudēja savas sensenās (*iskonnije*) teritorijas Baltijā un izeju uz jūru?"

Sākās, raksta Šulģins, ar to, ka "pieticīgs klaiņojošs katoļu mūks – misionārs Meinhards (...) 1150. gadā augšup pa Dvinu (Daugavu) ieradās Polockā un pazemīgi lūdza, lai Polockas kņazs Vseslavs II Vasiļkovičs viszēlīgi atļauj viņam sprediķot Polockas

kņazistes līvu zemēs. Un pareizticīgais kņazs vieglprātīgi atļāva šim svešiniekam krievu zemē (!) mācīt savu ticību. Tā bija liktenīga kļūda". Tālāko mēs zinām arī bez Šulģina: "Meinhards uz cēla baznīcu Ikšķilē, 1157. gadā ieradās tirgoņi no Brēmenes. Un, turpina Šulģins, "1200. gadā pirmie vācu krustneši krievu sargpostēna (*zastava*) vietā nodibināja nocietinājumu "Rīga" un 1202. gadā izveidoja (...) Zobenbrāļu ordeni". Un 1207. gadā Zobenbrāļu ordenis "sagrāba krievu (!) Baltijas centrālo pilsētu Koknesi (...) Kokneses kņazs Vjačko, pamezdams savu kremli (!), nodedzināja to (...). 1209. gadā bīskaps Albrechts (?) ar ordeņa palīdzību sagrāba seno krievu Cargorodu, latgaliski Jersiku".

Vārdu sakot, 1212. gada "Polockas kņazs zaudēja visu Livoniju (...), Dvinas (Daugavas) grīvu, šo svarīgo tirdzniecības ceļu, krievi zaudēja uz gadsimtiem".

Lasām tālāk: "Drosmīgo un varonīgo līvu un estu (igauņu) pēcnācēji, gadsimtu gaitā būdami verdziskā atkarībā no vācie-

šiem un poļiem, pārvērtās par aprobežotiem stulbeņiem (*zamorožennih nedotjop*). Dabiski rodas jautājums: kur tad palikuši krievi? Viņus pilnībā iznīcināja (...). Pie sagrābto krievu cietokšņu mūriem suņi-bruņnieki pakāra visus sagūstītos krievu vīriešus, bet sievietes un bērņus ar varu pārvācoja."

Šulģina murgam seko visai nozīmīgs nobeigums: baiss drauds – "visa katoliskā Eiropa virzījās pret Krievzemi, gribēdama grābt plašas un auglīgas zemes ar visām bagātībām un paverdzināt vietējos iedzīvotājus". Un tikai Batu-chana ordu ierašanās, izmētājot iedomīgos suņus-bruņniekus pa visu Eiropu, uz 300 gadiem ar savu vareno valsti palīdzēja pasargāt krievu zemes un apturēja katolisko iekarotāju spiedienu uz Krievzemi".

Tātad – labāk 300 verdzības gadu zem tatāru-mongoļu pātagas, nekā pievienoties kristīgajai Eiropai, t. i., Rietumiem. Šī Krievijas un Rietumu pretstāve šobrīd, 2016. gadā, ir "putinisma" ideoloģijas kodols.

KĀRLIS
STREIPS

Daudzās bijušajās PSRS republikās, arī Latvijā, svin 9. maiju, – it kā Otrā pasaules kara beigu gadadienu. "It kā" tāpēc, ka Rietumu valstis par šī kara beigu dienu uzskata 8. maiju. Tas ir tāpēc, ka vācieši kapitulācijas dokumentus parakstīja amerikāņu un britu karaspēka vadoņu priekšā, bet ne PSRS Sarkanarmijas vadoņu priekšā. Staļins uzmeta lūpu, nācās sarīkot otru ceremoniju Berlīnē, lai vācieši varētu kapitulēt arī Maskavā.

Pirmajos gados pēc kara beigām Maskavā notika parādes, lai pieminētu visus tos PSRS karavīrus, kuŗi karā zaudēja dzīvību. Tomēr drīz vien kara piemiņa kļuva par Staļina personības kulta sastāvdaļu, jo tieši dižais Staļins taču bijis tas, kuŗš uzvarēja karā!

Staļins nomira, Chruščova laikā parāžu tradīcija netika atjaunota, arī tāpēc, ka bija bail atjaunot Staļina personības kultu, ko Chruščovs bija nosodījis, bet, kad par PSRS lideri kļuva Leonīds Brežņevs, kuŗš bija gandrīz vai tikpat patmilīgs kā Staļins, parādes lika rīkot no jauna. Sākot ar 1965. gadu, Uzvaras diena ik gadu bija brīvdiena. Ja tā iegādājās sestdienā vai svētdienā, tad brīvdiena bija nākamajā pirmdienā. Sākotnēji valsts līmenī tika atzīmētas tikai kara beigu apaļās jubilejas un piecgades. Uzvaras dienas svinībām atzi-

mēšanai bija sava ideoloģiskā sūtība, jo PSRS izmisīgi centās sevi pozicionēt kā galveno fašisma sagrāvēju un Eiropas "atbrīvotāju" no fašisma ("atbrīvotāju" pēdiņās mūsu lasītājiem labi saprotamu iemeslu dēļ). Daļēji tas viss saistījās ar galveno pretstāvi tā dēvētā aukstā kara laikā starp PSRS un Amerikas Savienotajām Valstīm, arī šeit Kremļa vēlējās uzsvērt, ka tieši PSRS karaspēks bija izšķirošais.

Pēc PSRS sabrukuma labu laiku Uzvaras diena iegrima aizmirstībā. Pašā Krievijas Federācijā cilvēki nūdien nevēlējās atcerēties PSRS laikus, kur nu vēl Otrā pasaules karu. Doma, ka PSRS šai karā uzvarēja viena pati, protams, ir absurda, taču ir tiesa, ka PSRS zaudējumi bija masīvi, ļoti daudzās ģimenēs kāds bija palicis kaŗalaukā, neskaitāmi cilvēki zaudēja dzīvību Hitlera Vācijas brutālajā uzbrukumā, it īpaši Ļeņingradas (Sanktpēterburgas) trīs gadu blokādē. Bija saprotams, ka cilvēki īpaši nevēlējās parādi, kur nu vēl militāru parādi – kā atgādinājumu par baiso pieredzi.

Taču tad pie teikšanas nāca Vladimīrs Putins. Pirmajos viņa prezidentūras gados Uzvaras diena vēl bija tāda klusa, taču tad pienāca 2005. gads un kara beigu 60. gadadiena. Lasītāji, iespējams, atcerēsies, ka Latvijā bija milzīgas diskusijas par to, vai Valsts

prezidentei Vairai Viķei-Freibergai būtu turp jādodas, vēl jo vairāk tāpēc, kad bija kļuvis zināms Lietuvas prezidenta Valda Adamkus un Igaunijas prezidenta Arnolda Rītela lēmums nebraukt. Galu galā V. Viķei-Freiberga nolēma piedalīties gadadienas atzīmēšanā, bilstot, ka tas viņai došot iespēju visai pasaulei atgādināt, ka kara beigās pasaulē patiesībā nozīmēja okupācijas sākumu Baltijas valstīm.

Maskavā togad arī bija Amerikas prezidents Džordžs Bušs, bet viņš Kremļa saimnieku pamatīgi nokaitināja tāpēc, ka, pirms ierasties Maskavā, viņš piestāja Rīgā un uzrunā skaidri pateica, ka ASV, Lielbritānijas un PSRS Jaltā pieņemtā "pasaules pārdalīšanas kārtība" bija nepieņemama. Un vēl –, ieradies Maskavā, Dž. Bušs arī tikās ar Putina politikas pretiniekiem un demokrātijas aizstāvjiem. Tomēr 50. gadadienu apmeklēja plašs ārvalstu grandu skaits, arī Francijas prezidents, Vācijas kanclers u.c.

Vēl pēc desmit gadiem viss bija citādi. Runa ir par 2015. gadu, par 70. gadadienu, un tobrīd jau bija notikusi Krimas sagrābšana, Krievijas karaspēks it kā slepeni, tomēr rosījās pa Ukrainas dienvidaustrumiem. Bija sākušās sankcijas. Amerikas prezidents Baraks Obama paziņoja, ka viņam attiecīgajā dienā paredzēti citi darbi. Baltijas valstu presi-

enti katēgoriski atteicās doties uz Maskavu. Eiropas Savienības Padomes prezidents Donalds Tusks paziņoja, ka viņa klātbūtne "militārā parādē kopā ar pašreizējiem agresoriem un ar cilvēku, kuŗš izmanto ieročus pret civilpersonām Ukrainas austrumos būtu pārāk divdomīga, un tas ir maigi teikts." Galu galā Putinu ar savu klātbūtni no Eiropas Savienības dalībvalstīm pagodināja vien Čehijas visai ekscentriskais prezidents un vēl līderi no tādām "demokrātijas" citadelēm kā Ķīna, Kuba un Ziemeļkoreja.

Latvijā šāgada svinības notika ierastā kārtībā – ļaudis pulcējās pie tā dēvētā "Uzvaras pieminekļa" Pārdaugavā, nolika ziedus, te skānēja mūzika, kā vienmēr atsevišķi cilvēki tika aizturēti par sliktu uzvedību. Dalībnieku skaitā, kā allaž, arī bija Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs. ASV vēstniecība savus pilsoņus brīdināja būt uzmanīgiem un prātīgiem. Rakstu šo tekstu 9. maija pēcpusdienā, un vēl nekas neliecina par kādām sevišķām nekārtībām.

Un tomēr – 9. maija svinēšana Latvijā ir plīķis sejā Latvijai un tās iedzīvotājiem, jo ierasti pie "Uzvaras pieminekļa" skan kliedzieni "Krievija, Krievija!" Cilvēki nēsā tā dēvēto Geoga lenti, kuŗas vēsture sākas cara laikā, bet kuŗu Putina laikā Krievija ir kooptējusi par vienu no saviem simboliem. Atsevišķas tantiņas

rokās tur Staļina "svētbildes."

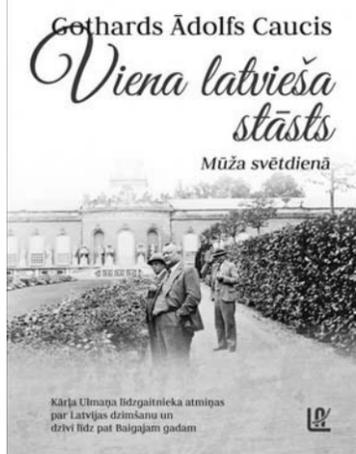
Tiek ignorēts viss, kas mūsu valstī notika pēc Otrā pasaules kara beigām: Baigas gads, deportācijas 1949. gada martā, lai iznīcinātu zemnieku ("kulaku") šķiru, disidentu un citādi domājošo vajāšana, slepenpolīcijas visuresamība, slēgtas robežas, noklausītas telefonsarunas, uzplēstas vēstules, centieni Latvijā nodrošināt rusifikāciju, oficiālajā līmenī latviešu valodai skanot reti. Migrantu iepludināšana – ne tikai, lai tie strādātu "vissavienības" uzņēmumos, bet arī lai mainītu demogrāfisko situāciju. Okupācijas beigās Latvijā latviešu proporcija bija tikko pāri pusei.

Ar veterāniem kā tādiem 9. maija svinībām ir visai maz sakara, jau tāpēc vien, ka 71 gadu pēc Otrā pasaules kara beigām dzīvi palikuši vairs ir ļoti maz to, kuŗi karā piedalījās. Ja kāds 9. maijā devās pie pieminekļa, lai noliktu ziedus un pieminētu tēvu vai vectēvu, vai tēvoci, iebildumu nevarētu būt, ģimenes locekļu piemiņa ir svēta lieta. Taču tam nav vajadzīgs šis lielais balagāns, katrā gadījumā Latvijā ne laikā, kad kaimiņvalsts dara visu iespējamo, lai veidotu sevis iedomāto "krievu pasauli" ar visu no tā izrietošo. Tas droši vien ir paaudzū jautājums, bet vismaz pagaidām 9. maijs tomēr ir un paliek diena, kas uzplēš brūces. Diemžēl.

9. maijs

EDUARDS SILKALNS

Iemetisim aci drusku neparastā grāmatā. Tās autors Gothards Ādolfs Caucis (1889-1964) pirmajā Latvijas neatkarības periodā pašvaldību darbinieks Valmierā, Talsos, Bauskā un pēdīgi Rīgā, plašu sava dzīvesstāsta manuskriptu ar virsrakstu *Mūža svētdiena* sagatavojis Amerikas trimdas agrīnajos gados, kad, viņa paša vārdiem runājot, “mūža saule taisās rietēt, un Aizsaules krēslainie vārti jau saredzami” (7. lpp.) Pēc Cauča nāves radinieki izšķirušies manuskriptu nevienam trimdas apgādam publicēšanai nepiedāvāt, lai neciestu autora tuvīnieki dzimtenē. Pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas Amerikas radi nodevuši atmiņu krājumu autora mazdēla Aivara Cauča rokās, kurš vairāk nekā sešdesmit gadus pēc manuskripta tapšanas atvēlējis tam pārtapt grāmatā. Grāmatas virsraksts likts *Viena latvieša stāsts*, paturot mūža svētdienu kā mazākiem burtiem iespiestu apakšvirsrakstu, ja tā to drīkst saukt.

Noskaņojumā un pasaules skatījumā grāmata sakļaujas ar daudzu citu trimdas autoru (Pēteris

Ērmanis, Hermanis Kreicers, Mariss Vētra...) pag. gs. 50. gados rakstītajiem memuariem un ar trimdas latviešu sabiedrības vairākuma garīgajām nostādnēm. Dievbijība katrā ziņā parādās izteiktāk nekā pašreizējā laikmetā: jau grāmatas ievada astoņās rindkopās Caucis piesauc Dievu duci reižu. Ko nez teiks daudzie mucēji prom no tagadējās neatkarību atguvušās Latvijas laukiem vai no Latvijas vispār, lasot agrāra patriotisma piesātinātās Lauča rindas:

Latvija var būt stipra un bagāta vienīgi tādā mērā, cik arājs spēs saart zeltu druvās, klētīs, pagrabos un laidaros. Es mīlu Latviju, un tāpēc man jāmīl vecais zemes arājs, citādi mana Tēvzemes mīlestība būs fiktīva. (234.)

Caurcaurim pozitīva ir Cauča attieksme pret Kārli Ulmani un 15. maiju. Ulmani Caucis sauc par demokratu no galvas līdz kājām (306.) un veltījis viņam šādu euloģiju:

Pasaule nekā nav absolūts, un absolūto neviens nevar prasīt arī no Kārļa Ulmaņa. Arī viņš bija tikai cilvēks, gan ar to izņēmumu, ka tādi dzimst tikai viens pa gadu simteniem. Pats Dievs bija Ulmani izraudzījis par latviešu tautas vadoni, un šo svēto misiju viņš pildīja ar visu savu apbrīnojamo gara un gribas spēku. Tīrs kā lauku sniegs viņš iegājis vēsturē, un nekādi kvēpi viņa gaišo vārdu nepārklās. (307.)

Grāmatas nosaukums *Viena latvieša stāsts* ar varbūt nepelnītu pazemību liek saprast, ka autors ir tikai viens no daudzajiem latviešiem, kuŗu stāstos varētu būt daudz līdzīga un kopīga, jo visus taču ietekmēja viena un tā pati Latvijas vēsture. Tiesa: dzi-

ves gājums, kas sācies ar ganu gaitām, kam sekojusi iesvētē, karādienests cara armijā, Pirmais pasaules karš un Brīvības cīņas, piedalīšanās brīvas Latvijas labklājības veidošanā, Baigais gads un vācu okupācija, Cauča vienaudžiem būs bijis lielos vilcienos līdzīgs, pat ja reakcija uz notikumiem dažus padarīja par varoņiem, citus par nodevējiem vai līdzskrējējiem, bet vēl citus par daļu no inertas masas. Katra rakstītāja atmiņu vērtību tad nu rada fineses un nianses, kas viņa stāstīto atšķir no citiem stāstiem.

Cauča stiprā puse ir mācēšana pateikt kaut ko spilgtu – vai nu specifisku vai vispārēju – par personām, kas pamatos jau pazīstamas no citur lasītā. Lūk, 1910. gada rudenī, ejot pa Raunas ielu Čēsis, Caucis satiek savu draugu rakstnieku Jāni Poruku, kam galvā gaiša dāmu cepure ar kuplu strausa spalvu. Poruks stāsta, ka nupat stacijā esot aizvadījis sievu uz Rīgu, bet sieva iedevusi savu cepuri, lai nesot mājā. Kālab tad nenest to godam – uz savas galvas?! Lasītājam, kas zina, ka Poruku mūža nogalē vajāja psihiska kaite, te radīta iespēja padomāt, vai sievas cepures nēsāšana galvā jau varētu būt bijusi viena no šādas kaites izpausmēm. (81.)

Atbaidīgs ir pretīgā carienes padomnieka Rasputina dvēseles un ārienes raksturojums. (153.) Spilgtas pozitīvā nozīmē savukārt ir Cauča pirmās tikšanās ar Ulmani (197.) un ar Kalpaku. (198.) Nodaļā par Valmieru jauki portretēts tās slavenākais dēls, soļotājs Jānis Daliņš (252. – 253.) Tuvāk grāmatas beigām gūstam jaunus iespaidus par Latvijas nodevējiem – nelielu par Vili Lāci (381.), bet plašāku par Kirchen-

šteinu (387. – 388.). Ekscentriskā mācītāja Jāņa Steika parastais sveiciens, apmeklējot slimnieku mājās, bijis: “Esi tad nu sveiks, un klau, ko tev teiks tavš draugs Jānis Steiks.” (271.) Kaut kur citur bija gadījies lasīt, ka ar līdzīgiem vārdiem Steiks uzsācis savus sprediķus baznīcā no kanceles.

Ir gadījies lasīt grāmatas, kurās autors visu savu pulveri izšāuj jau pašā sākumā un kas arvien vairāk sāk gaŗlaikot. Ar Cauča grāmatu ir otrādi: tā lasīšanas gaitā iepatikas arvien vairāk. Nez kas te “vainīgs”: vai autors arvien labāk “ierakstās” jeb vai lasītājs autorā arvien labāk “ielasās”? Pati vērtīgākā nodaļa, kuŗas dēļ vien jau bija vērts grāmatu izdot, atrodama tuvu grāmatas beigām. Tās nosaukums ir “Kā boļševiki ierikoja militārās bāzes Latvijā”. (349. – 370.) Gothards Caucis, lūk, bijis no latviešu puses 1939. gada rudenī iecelts komisijā, kam ar Krievijas pārstāvjiem nācies Kurzemes piejūras joslā un dziļāk iekšienē atrast īpašumus un objektus, kur krievi varētu iekārtot savas pieprasītās militārās bāzes. Pa dienu tad nu notikusi braukāšana pa plašu apkārtni un nemītīga tielēšanās starp privilēģiju pieprasītājiem krieviem un viņu ekspansīvās tieksmes ierobežot gribētājiem latviešiem. Vakaros atkal sarīkoti rauti, balles, apdzēršanās, kuŗas Caucis ar saviem latviešu kollegām piedalījies nelabprāt. Komisiju viņš sauc par sāpju komisiju. Tikai vienu no komisijas krievu dalībniekiem, Morozovu, Caucis sauc par “tiešām humānu cilvēku” (369.), pārējie izturējušies lielmanīgi, valdonīgi, vienkārši prasti.

Pretstatā manis nesen recenzētajam Ulča Gravās dzīvesstās-

tam, kas lasītāju labi iepazīstina ar dzīvesbiedri, bērniem un mazbērniem, Gothards Caucis savai ģimenei atvēlējis vien astoņus teikumus. Viņš bija precējies ar 1917. gadā Čēsu slimnīcā iepazīto žēlsirdīgo māsu Ellu Gūtmani. Viņš skopi stāsta:

Viņa bija ļoti reliģioza un enerģiska darbiniece, līdzjūtīga kā pati žēlsirdība... Ar viņu sadraudzējies un salaulājos 1917. gada 1. oktobrī. Laulāja mūs Valkas mācītājs Jūlijs Kupčs. Man viņa bija laba sieva un mīla māte mūsu kopdzīves trim dēļiem. Mūsu kopdzīve ilga 31 gadu, un to pārtrauca skaudrais trimdas liktenis Vācijā. Viņa aizbrauca atpakaļ uz Latviju pie dēla Kārļa, bet mani ceļš veda tālāk – pāri okeānam uz Ameriku. (176.)

Būtu tomēr gribējies uzzināt, kādi konkrēti “skaudrā trimdas likteņa” aspekti noveda pie saskaņīgas ģimenes izjukšanas.

Cauča stāstījumā, īpaši par karādienestu cara armijā, ļoti daudz latīņu alfabētā citētu teicienu un veselu teikumu oriģinālajā krievu valodā. Var jau saprast, ka autora un citu krievu valodas prātēju uztverē krieviskie teicieni tekstā izklausās autentiskāki un kolorītāki, bet krievu valodas neprātēju traucē nepieciešamība bieži uzmeķlēt mazākiem burtiem iespiestos latviskos tulkojumus parindēs. Kā krievu valodas neprātējs nevaru izteikties nedz par krievu oriģinālu, nedz par latvisko tulkojumu precizitāti. Kā vācu valodas prātējs varu gan teikt, ka divi no trim vācu valodas vārdiem tekstā uzrakstījušies aplami. Vārds *Deutschland* (Vācija) nodrukāts bez *s* burta, bet vārds *Vaterland* (tēvzeme) iesākts ar lielo *F* ne *V*.

Pasaka pieaugušajiem

Laima Kota, *Mieriēlas vilkme*, romāns, apgāds “Dienas Grāmata”, 2016. g., 288 lpp.

EDUARDS SILKALNS

Pa Rīgas Miera ielu jeb Mieriēlu, kas no Dailes teātra ved Meža kapu virzienā, iet radio *Miers* 88,8 ziņā lasītājs van Ludvigs. Viņam jātieks pie friziera Karē, kas sakops viņa bizi. Viņam ir kollēģa vārdā *freken* Grēta. Pa to pašu Mieriēlu 11. tramvaju vada kuplā meiča Milda de Kalna, kam rakstniece romāna gaitā tiks miesās arvien pieaugt un pieaugt. Fon Kaces kundzei savu-

kārt lemts raukties mazumā līdz pilnīgai iznīcībai. Miera ielā, Rīgā un visā Latvijā iestājas neparasti laika apstākļi: ziemas vidū kļūst arvien siltāks, sniega vietā visu apkārtni pārpludina ūdeņi, virs ūdeņiem peld ziedlapiņas...

Šis, lūk, ir ašs un pavīrs Laimas Kotas (agrāk Muktupāvelas) jaunākā romāna *Mieriēlas vilkme* sākuma un turpinājuma ieskicējums. Neticami un pat neiespējami cilvēki un notikumi rada pasakas gaisotni. Nav nevietā runāt par sirreālismu. Tomēr tūdaļ jāatvairā šo rindu lasītāja aizdomas, ka varētu būt darīšana ar augstpierēm iecerētu, pretenciozu sacerējumu. Nē, šis ir romāns, kas “lasās”, ja drīkst lietot neparastu gramatisku formu. Rakstniecei ir sulīga fantazija, krāšņa valoda, vēlēšanās un prasme lasītājā uzkurināt un tad saglabāt interesi, bet viņai ir arī īpaša, iepriekšējos romānos varbūt mazāk pamanāma daļuma izjūta.

Romāna varone ir Mieriēla. 19. gadsimtenī tā bijusi vien smilšaina taka, pa kuŗu zirgi uz Lielajiem kapiem vilkuši liķratu. Taka bijusi vedamo ceļš uz

mūžīgo mieru. Lielie kapi padomju laikā tikuši pamatīgi pāpostīti, bet ielas vilkme tagad drīzāk izprotama kā tās pievilcība. Tur ir Laimas šokolādes fabrika ar Šokolādes mūzeju, ielā iekārtojušās kafējnīcas un restorāni, nākamajā sezonā pagaidu mājvietu Tabakas namā atradīs Jaunais Rīgas teātris, kamēr tā pastāvīgā celtne Lāčplēša ielā tiek renovēta. Sižetā ik pa laikam veikli ietvertu, autore grāmatas garumā sniedz zinīgu pastāstījumu par Mieriēlas tagadni un vēsturi.

Saka, ka romāns mēdzot būt līdzīgs desai: tajā varot ietilpināt visu, kas vien tā darinātājam ienāk prātā. Cik gan vēl vairāk tāds salīdzinājums attiecas uz **sirreālu** romānu! Laima Kota sev atvēlēto brīvību izmanto maksimāli, iestrādājot tekstā novērojumus un atziņas par visdažādākajiem tematiem. Viņa izsakās par monstrozo latviešu valodas rakstību elektroniskos “mesidžos” (28. lpp.), par moderniem rakstniekiem (56.), par kredītu ņemšanu (141.), par morāles jeb ticimības sabrukumu mūsdienās (143.), par pagalmu lomu cilvēku

sadzīvē agrajos padomju gados (160. – 161.).

Sevišķi daudz lasāmi uzskati par to, kādi ir latvieši un kādas ir mūsu īpašības. Bieži autores vērojumi un vērtējumi pateikti vienā vai divos teikumos, piemēram: “Tiekme sabāzi puķes visur latviešiem ir asinīs.” (19.) “Milda bija īstena latviete. Viņa ārā neko nespēj izmest.” (110.) “Kas mierina īstenu latvieti? Tieši tā – jūra.” (124.) “Latvieši vienmēr nomēģina visu jauno.” (145.) “Latvietis ir piesardzīgs putns.” (190.) Rakstniecei, kuŗas pirmais romāns *Šampinjonu derība* bija par jaunākā laikā labākas izpeļņas dēļ uz Īriju devušamies latviešiem, arī šoreiz patik apspēlēt uz ārzemēm braukšanas tematu, runāt par to, kā ārzemēs tur nokļuvušos cilvēkus ietekmē un izmaina un kādi viņi ir, kad uz isāku vai ilgāku laiku atgriežas Latvijā.

Kāds Otrā pasaules kara bēglis par 1944. gadu reiz Zviedrijā van Ludvigam teicis: “Mums līdzī bija tikai bērni un sauja Latvijas zemes.” (74.) Tagad Rīgas lidostā van Ludvigs pie sevis domā: “Sauju zemes no saviem laukiem un

Latvijas neviens no tagadējiem aizbraukt gribētājiem līdzī no-teikti nebija paņēmis... No Latvijas tagad centās izlidot Latvijas dzīves nogurušie, kā arī apņēmīgie, kuŗu spējas novērtēja citur.” (75.)

Vismaz pirmajos gadu desmitos, pirms pastiprinājās asimilācija un aizkļīšana, Otrā pasaules kara bēgļi, nonākuši tālākas izceļošanas zemēs, turpināja interešēties par dzīvi un notikumiem padomju okupētajā Latvijā. Kā ir ar jaunākā laikā ārzemēs nonākušajiem latviešiem? Kādi vārdā nenosauktai “sievietei ceļojuma kostīmā” rakstniece ieliek mutē šādus vārdus:

Process, kamēr ārlatvieši interešējas par Latviju, ir nepilni divi gadi.... Ne vairāk kā divus gadus tevi vēl interesē, bet pēc tam sāk apaupt ar zemi, kur dzīvo, tev Latvijā notiekošais vairs neinteresē, tu sāk brīnīties par latviešiem, kā viņi tur izmisīgi ņemas, un pats jūties mazliet pat atvieglots, ka neesi vairs atkarīgs no ziņām par mājām... Neviens no aizbraucējiem tā īpaši neraujas identificēt sevi ar zemi, no kuŗas nācis. (236.) (Turpinājums 14. lpp.)

JĀNIS BOLIS,
“karsto punktu” ceļotājs, rakstnieks, LR Goda konsuls

Uz Iraku, kur Sadams mani sagaida

Kad nesen ierados Bagdādes noplukušajā lidostā, tās vestibilā nervozi gaidīju, kas nu notiks tālāk. Radās tāda nedroša *dejavu* sajūta, kādu savureiz piedzīvoju Ziemeļkorejā, Phenjanas lidostā. Ko gan šajā sapostītājā valstī var sagaidīt? Pēc laika man tuvojās vīrs, kuŗš tūdaļ likās pazīstams. Nevar būt! Tas taču Sadams Hu-seins! Vai tiešām augšāmcēlies? (Skat. foto). Redzot, ka es nopietni nervozēju, Sadams smaida, lai mani nomierinātu. Prasa, vai es esot ar *Hinterland* grupu? Es tikai pakratu galvu: jā. Sadams sniedz roku. “Mani sauc Mustafa. Es esmu Irakas valdības aģents. Es gādāšu par jūsu grupas apsardzi.” Tātad Sadams tomēr nav augšāmcēlies...

Tā sākas mana deviņu dienu Irakas avantūra (*skat. karti*). Mustafa mani iepazīstina ar pārējiem avantūristiem. Patlaban mūsējā esot vienīgā ceļotāju grupa Irakā. Valdībai esot svarīgi, lai mums labi klājas un lai mēs tiekot mājā sveiki un veseli. Tādēļ mēs tikšot apsargāti 24 stundas diennaktī. Tikai – lai uzmanoties no melnās abajās tērtām sievietēm (*skat. foto*). Tās varētu būt spridzinātājas-pašnāvnieces. To gan labi zināt!

Un apsargāti mēs tiešām tikām. Ceļā mūsu busiņu vienmēr pavadīja bruņots auto ar ložmetēju un bruņotu apkalpi (*skat. foto*). Sargi, vienmēr bruņoti ar pistolēm, viesnīcās apmetās un ēda ar mums kopā.

Sakāpām busiņā un lēnā garā braucām uz Bagdādes centru. Uzsvārs tiešām uz *lēnā garā*. Ik pēc pāris kilometriem – armijas kont-

Tipiskas abajas

Apsardze

rolpunkts. Katrā jāizstāsta, kas mēs tādi. Jārāda ceļojuma dokumenti. Jānovērš nesapratne. Kāda kontrolpunkta komandants ar savu mazo telefonu lēni un mierīgi nofotografēja visas mūsu 13 pasas. Tas taču prasa laiku! Te tiešām jābūt pacietīgam. Turklāt, kad tiekam ārā no kontrolpunkta, jāreķinās, ka publiskā transporta trūkuma dēļ satiksme ir ļoti lēna.

Tikpat kā visās Tuvējo Austrumu valstīs tīrība un kārtība nav

Mustafa

prioritāte. Iraka nav izņēmums. Bagdādes un citu pilsētu ielas ir netīras, piemētātas ar izlietotām plastmasas pudelēm un skārda dzērienu kannām. Tomēr liekas, ka netīrības ziņā Bagdāde sevišķi izceļas, varbūt pat sasniedz pasaules līmeni.

Vispirms mēs izbraukājām Bagdādes atrakcijas, un tad devāmies uz dienvidiem senās Mezopotārijas centrā. Uz ziemeļiem mūs neveda, jo tur nopietni darbojas ISIS. Bagdāde un Irakas dienvidu pilsētas liekas drūmas un nesakoņas, arhitektūra vienmuļa un neievērojama (*skat. foto*). Izņēmumi ir arheoloģiskie izrakumi, mošejas un mauzoleji, par ko rakstīšu nākamajos rakstos. Daba līdzinās arhitektūrai. Apgabals starp Tigras un Eifratas upēm ir līdzens un drūms, pa laikam apaudzis ar maziem palmu kokiem un krūmājiem, pa laikam tukšsnešains. Pašas upes plūst lēni,

ūdēns brūns un liekas netīrs. Peldēties tur negribētos.

Lai gan mūsu tūres titulētām vadonim it kā vajadzētu būt anglim vārdā Goeffs, praktiski visu vadību pārņēma Mustafa ar diviem palīgiem. Mustafa nosacīja arī sēdēšanas kārtību busiņā. Nekādā gadījumā nebāzt galvu ārā pa logu. Terroristi redzēšot, ka brauc ārzemnieki un busiņam uzbrukšot. Viens korpulents amerikānis par katru cenu gribēja sēdēt blakus šoferim. Neatļāva, tā paša iemesla dēļ.

Apsardze turpinās, kā solīts. Apsardzes komandas mainās. Kad kāda novēlojas, sēžam un gaidām. Visu laiku liekas, ka atrodamies kara zonā. Zemapziņas paranojas sajūta mūs pavada līdz pašām tūres beigām. Pilnīgi bez raizēm jutos tikai laiviņas izbraukumā pa Tigras upi. Upes vidū, šķiet, neviens mūs netrenkās.

Bet, kaut gan tāda paranojas sajūta vienmēr turējās zemapziņā, tikšanās ar vietējiem irakiešiem vienmēr bija patīkama un sirsnīga. Visur laipni piedāvāja tēju. Irakieši to dzer ļoti saldu. Visi jautāja, no kurienes mēs nākot. Kad sacīju – no Amerikas, visi smaidīja, kad sacīju – no Latvijas, visi rausīja plecus. Likās, ka starp parastiem irakiešiem Amerika tiek sevišķi cienīta un respektēta. Daudziem radi dzīvo ASV, daudzi vēlas turp pārcelties.

Karbalā vadonis Goeffs satraucies stāstīja, ka klistot baumas par iespējamu uzbrukumu. O, ko nu darīsim? Viss, ko viņš varēja ieteikt, bija – uzbrukuma gadījumā mums jāturas kopā. Nesaprotu, kā tas būtu palīdzējis.

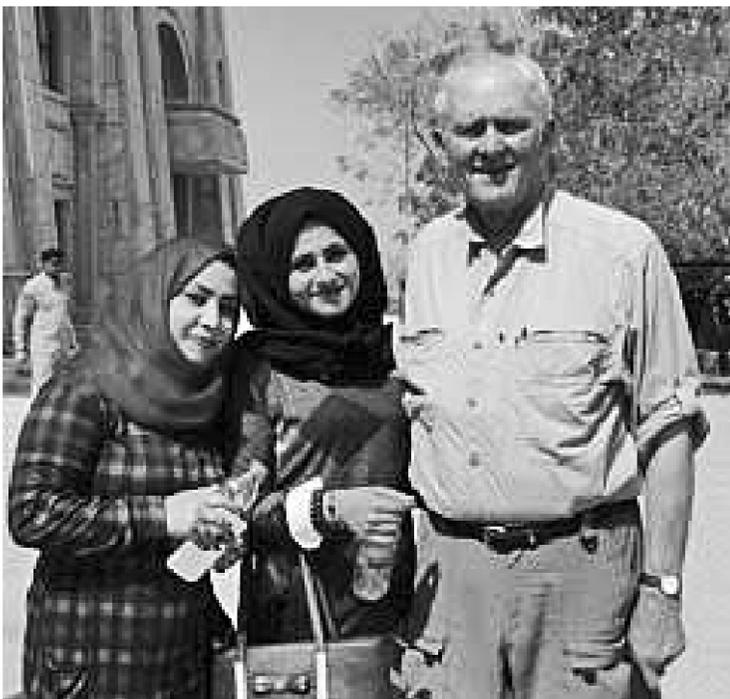
Najāfā, staigājot kādas mošejas pagalmā, mūsu grupu uzrunāja divas jaunas ļoti patīkamas irakietes, studentes no Bagdādes (*skat. foto*). Runāja izcilā angļu valodā.

Dzirdot, ka rīt mēs apmeklēsim slavenos Uruk arheoloģiskos izrakumus, meitenes izteica lielu interesi mums pievienoties. Pašas uz savu roku nekādā gadījumā tur, vienuļā tukšneša nomalē, netiktu. Busiņā vietas bija, bet Mustafa un Goeffs šoreiz bija vienās domās, ka ar meitenēm riskēt nedrīkst – varbūt esot pašnāvnieces – spridzinātājas. Manuprāt, meitenes nu gan nemaz nelikās pēc pašnāvniecēm. Bet – ko es zinu. Ar pašnāvniecēm man nekad nav bijusi darišana. Tomēr žēl, ka meitenēm brauciens nesānāca, bet labi bija zināt, ka vadoņi šo jautājumu nopietni apsver.

Apskatot turē izraudzītos vēsturiskos un reliģiskos objektus, bija jāievēro vesela virkne noteikumu, kas gan nebija atkarīgi ne no Mustafa, ne Goeffa. Lielākā problēma radās ar kamerām – vietām fotografēt ir atļauts, citviet nav. Trešais variants atļauj tikai vienu kameru visai grupai. Redz, kur loģika! Būs nodarbība, daloties ar bildēm? Apskatot mošejas, Rietumu sievietēm ir sevišķa problēma: obligāti jāterpjas abajās. Ja pašai tādas nav, var aizņemties pa samaksu. Dažas mošejas pat pieprasa dubultabajas, tādas, kas pilnīgi aizklāj seju. Pāris mošejas sievietes vispār neielaiž. Ja nu tomēr tiek iekšā, sievietēm norādīta atsevišķa telpa.

Tiem, kuriem kā man patīk pa laikam iedzert aliņu, Irakā būs jāgavē. Krogi neeksistē. Bagdādē viesnīcās pa kluso var nopirkt, bet publiskās telpās baudīt nedrīkst. Jādzer paša istabā. Karbalā un citos sevišķi reliģiozos centros pat vaicājums pēc alkohola var sagādāt nopietnas nepatīkšanas.

Tik daudz par ceļojuma gaitu. Turpmākajos rakstos stāstīšu par irakiešu lielo ticību, vareno pagātni un izteikšu savas domas par ISIS.

Manas Irakas draudzenes

MŪSĒJIE PASAULĒ

MARISS JANSONS

Nīderlande

9., 12., 15., 18., 21. jūnijs Mariss Jansons un *Het Koninklijk Concertgebouworkest* Pēterā Čaikovska operā "Piķa dāma", *De Nationale Opera, Amsterdam*

ANDRIS NELSONS

Vācija

2., 3. jūnijs Andris Nelsons un *Gewandhausorchester, Gewandhaus zu Leipzig*

AINĀRS RUBIĶIS

Vācija

14. jūnijs Ainārs Rubiķis diriģē Žorža Bizē operu "Karmena", *Badisches Staatstheater Karlsruhe*

ELĪNA GARANČA

Austrija

23. jūnijs Elina Garanča, Galā koncerts, diriģents Karels Marks Šišons, *Deutsche Oper am Rhein, Düsseldorf*

Vācija

3. jūnijs Elina Garanča un *Brünner Philharmoniker*, diriģents Karels Marks Šišons, *Brucknerhaus Linz*

MARINA REBEKA

Austrija

10. jūnijs Marina Rebeka koncertā *Burgtheater, Wien*

MAIJA KOVAĻEVSKA

Šveice

18., 20., 22. jūnijs Maija Kovaļevska Alises Forda kundzes lomā Džuzepes Verdi operā "Falstafs", *Grand Théâtre de Genève*

ALEKSANDRS ANTOŅENKO

Francija

13., 16., 19., 22. jūnijs Aleksandrs Antošenko Radamesa lomā Džuzepes Verdi operā "Aīda", *Opéra national de Paris*

REINIS ZARIŅŠ

Kanada

2., 3., 5. jūnijs Reinis Zariņš festivālā "Scotia festival of music", *Sir James Dunn Theatre, Halifax, NS*

PĒTERIS VASKS

Čehija

4. jūnijs Pēteris Vasks, "The Fruit of Silence", izpilda *Česká filharmonie Choir, Czech Philharmonic Choir of Brno, Obecní dům, Praha*

Dānija

15. jūnijs Pēteris Vasks, "Musica dolorosa stīgu orķestrim", atskaņo *Aarhus Symfoniorkester, Musikhuset – Aarhus*

Kanada

1. jūnijs Pēteris Vasks, solo flautai "Ainava ar putniem", "Mūzika aizgājušajam draugam" flautai, obojai, klarnetei, fagotam un mežragam

Slovēnija

19. maijs Pēteris Vasks, "Sala, simfoniskā elģija", atskaņo *Simfonični orkester RTV Slovenja, Ljubljana*

Vācija

5. jūnijs Pēteris Vasks, "The

Fruit of Silence", izpilda *Fördervereins-Orchester der Dresdner Philharmonie, Philharmonischer Chor Dresden, Kreuzkirche, Dresden*

10. jūnijs Pēteris Vasks, "Viatore per orchestra d'archi", izpilda *Münchner Rundfunkorchester, Herz-Jesu-Kirche, München*

16. jūnijs Pēteris Vasks, "Mesa jauktajam korim un stīgu orķestrim", atskaņo *Universitätssinfonieorchester Greifwald un Kammerchor des Instituts für Kirchenmusik Greifwald, Dom, Greifwald*

17., 19. jūnijs Pēteris Vasks, "Viatore per orchestra d'archi", atskaņo *Bielefelder Philharmoniker, Rudolf-Oetker-Halle, Bielefeld*

ĒRIKS EŠENVALDS

Šveice

4. jūnijs Ēriks Ešenvalds oratorija "Passion and Resurrection", izpilda *Vocal ensemble 'Carmina', Orchester Camerata Cantabile Zürich, Prediger Kirche, Basel*

5. jūnijs Ēriks Ešenvalds oratorija "Passion and Resurrection", izpilda *Vocal ensemble 'Carmina', Orchester Camerata Cantabile Zürich, Reformierte Kirche, Arlesheim*

Vācija

5. jūnijs Ēriks Ešenvalds, kořmūzika, izpilda *Kammerchor Altona, St. Pauli Kirche*

BAIBA UN LAUMA SKRIDES

Čehija

1. jūnijs Baiba Skride un Lauma Skride festivālā "Prāgas pavasaris" (*Pražské jaro*), *Rudolfinum, Praha*

Vācija

5., 7. jūnijs Baiba Skride, Lauma Skride un *Beethoven Orchester Bonn, Beethovenhalle, Bonn*

8. jūnijs Baiba Skride, Lauma Skride un *Beethoven Orchester Bonn, Stadthalle, Aschaffenburg*

18. jūnijs Baiba Skride un Lauma Skride, *Festspielhaus Baden-Baden*

IVETA APKALNA

Austrija

7. jūnijs Iveta Apkalna, *Mozarteum Salzburg*

Vācija

12. jūnijs Iveta Apkalna, *St. Georg Kirche Bocholt*

KREMERATA BALTICA

Brazīlija

18. jūnijs Kremerata Baltica, *Rio de Janeiro Teatro Municipal*

21., 22. jūnijs Kremerata Baltica, *Sala São Paulo*

Urugvaja

23. jūnijs Kremerata Baltica, *Teatro Solís, Montevideo*

EDUARDS SILKALNS

(Turpināts no 12. lpp.)

Nav jau teikts, ka tāds ir pašas rakstnieces viedoklis un vērtējums, bet – pārdomu un pieņemšanas vai noraidīšanas nolūkā – tas viņas grāmatā vietu ir atradis.

Kādus gadus Briseles maizi ēdušajiem "izredzētajiem" latviešiem dusmas varētu aizdot šāds Laimas Kotas tēla van Ludviga skatījums uz viņiem:

Latvieši, kuri pāris gadījumus strādājuši Eiropas struktūrdarbo, apoņājuši Eiropas pēķaņa (? – E. S.) gaisu, ieraudzījuši

Romu, rikojas kā senais lībiešu virsaitis Kaupo, kas pārradies pie savas cilts. Van Ludvigs varēja tikai izteikt atzinību, cik īsā laikā latvieši ir iemācījušies slēpt vīzdegunību pret Latvijā palikušajiem un vienlaikus, cik labi viņi ir apguvuši tēlot sirsniņu draudzīgumu pret mājniekiem. Viņi darbojās it kā Latvijas labā, bet tajā pašā laikā nekāds tēva sētas sidrabotus dubļus nebija jābrien. Eiropas sadzīve vien bija tā vērtā, lai baudītu dzīvi un justos izredzēti par citiem. – Viņš to sauca par virsaiša Kaupo sindromu. (80.)

Ja nu, tā sakot – līdzsvara labad, ļoti pozitīvi vērtējamā romānā gribētos saskatīt arī pa vainai, tad jautājuma zīmi varētu likt pār prāvu tiesu ar vārdiem "Bedrē" apzīmētās trešās daļas. Te lasām par Indiju un svētceļojumiem, par krabju zvejošanu pie Norvēģijas krastiem, par pērlēm, par vaļu medībām pie Fēru salām... Atmosfairiski visa šī eksotika ar latvisko sirreālismu jau kaut kā sasauca, tomēr tematiski necik. Grūti atvairīt iespaidu, ka "Bedres" atsevišķie posmi sākotnēji rakstīti kādā

pavisam citā nolūkā, bet kā tādi ārzemnieki patvēruma vietu beigās atraduši šeit. Jau salīdzināju romānu (ne specifiski šo, bet vispār) ar desu. – Jādomā, ka Laima Kota nepazīst Veronikas Janelšinas "stāstījumu no kāda kaķa viedokļa" *Kaķi, ja tu būtu cilvēks* (1981. g.). Ja viņa Janelšinas darbu pazītu, tad viņa, kas taču visumā tik sekmīgi tiecas pēc svaigas un oriģinālas vielas, nebūtu savā romānā tik lielu lomu piešķīrusi runājošajai kaķei Hekatei.

Visspilgtāk no Laimas Kotas

romāna atmiņā paliek maģiskais noskaņojums, ko rada nemītigā ūdens līmeņa celšanās Mieriēlā, Rīgā, visā Latvijā. Pat ja ūdens ir līdz kaklam, tas neliedz augumā lielākam cilvēkam kaut vai pičpaunā nest mazāko. Ūdens ne mirkli nav kā drauds, tas nenodara postījumus, tas neizdzēš dzīvības. Ūdens virsmu izdaiļo te sniegpārslīņas, te ziedlapiņas. Labāk pa savu tēvu un tēvutēvu puses ūdeni brist nekā meklēties pēc (cit)tautieša piedāvātās laipas, ja? Idilliski!

Pasaka pieaugušajiem

MĀRIS
BRANCIS

Kalnciema kvartālā pavisam īsu laiku – no 26. aprīļa līdz 10. maijam – bija skatāma Vijas Spekkes darbu izstāde “Bēgli – gūstekņi”, kuŗas idejas autore ir Diāna Jance un kuŗu iekārtojusi Signe Strauss.

Vija Spekke dzimusi 1922. gadā Rīgā – aprēķiniet paši, cik skaistā vecumā patlaban ir māksliniece. Tas ir arī iemesls, kāpēc viņai bija grūti atbraukt uz Latviju un piedalīties izstādes atklāšanā.

Kā zināms, māksliniece ir filologa, vēsturnieka un diplomāta Arnolda Spekkes meita. Vija Spekke īsi pirms kara gatavojās mācīties pie sava krusttēva Valdemāra Tones glezniecību, taču vācu karaspēka iebrukums Polijā un vēlākā kara darbība PSRS, arī Latvijā, šo nodomu izjauc. Mākslu tomēr viņa mācījās Rietumeiropā – Romā, Oksfordā un Veronā, tiesa, krietni vēlāk – kad Eiropā bija norimis karš.

Māksliniecei vistuvākais ir akvarelis, ko viņa labprāt rādīja pirmajās izstādēs pēc 1993. gada, kad pirmo reizi atkal atbrauca uz dzimteni (pirmā izstāde notika 1995. gadā Rīgā un Cēsīs). Viņa pati akvareli sauc par ūdens

glezniecību un ar to gūst ievēribu pasaulē. Kalnciema kvartāla izstādes darbi darināti dažādās tehnikās, izmantojot arī akrilu un eļļu, tomēr visbiežāk tie ir akvareli.

Gleznu cikls “Bēgli – gūstekņi”, kā vēstija Diāna Jance, sākotnēji tapis 1991. gadā, līdzdzīvojot Persijas liča kara gūstekņiem. Kopš tā laika dažādās zemēs laiku pa laikam atsākušies jauni kari. Tomēr Vija Spekke nerāda neko konkrētu – mēs nevaram pateikt,

Vijas Spekkes bēgli – mākslā un legendā

Vijas Spekkes darbu izstādes “Bēgli – gūstekņi” idejas autore un īstenotāja Diāna Jance // FOTO: Māris Brancis

par kādiem bēgļiem māksliniece runā – par pēdējā laika karu upuriem vai par bēgļiem, kas radās pēc vācu un krievu savstarpējās villošanās Eiropā pirms pusgadsimta. Gleznotāja stāsta par savām personīgajām emocijām, kas radušās, līdzī jūtot dzimteni un pajumti zaudējušiem cilvēkiem. Arī no skatītāja, vērojot atsevišķus darbus, viņa prasa to pašu – saprast un līdzī pārdzīvot.

Bēgļu sakarā Diāna Jance nolasīja kādu ģimenes leģendu, kas tik ļoti ir atbilstīga šodienas

situācijai Eiropā un Latvijā:

“Reiz kāds austrumu izcelsmes bēglis meklēja patvērumu zemē,

kas tikai pēc vairākiem gadu desmitiem tika nosaukta vārdā – par Latviju. Visticamāk, viņš bija ar tumšu ādas krāsu, melniem matiem un musulmanis, bēglis vai gūsteknis no kara līdzgājējiem. Nostāstā, kuŗš atceļojis līdz mūsu dienām, bēglis esot nācis no reiz varenās Osmaņu imperijas, no mūsdienu Turcijas. Visdrīzāk viņš klejoja, nemācēdams ne vārda latviski... Un tieši šis austrumu izcelsmes bēglis atrada patvērumu mājās Zemgalē, ko tagad pazīst kā “Billītes” un bija vecvectēvs vienam no latviskākajiem un lielākajiem dzejniekiem – Edvartam Virzam.”

Te piebildīsim, ka Diāna Jance ir Edvarta Virzas un Elzas Stērstes mazmeita, bet Vija Spekke ir dzejnieces Elzas Stērstes māsa.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Visā Latvijā 4. maijā – Latvijas Neatkarības atjaunošanas 26. gadadienā – uzsāka jaunu tradīciju “**Baltā galdauta svētkus**”. Valmierā, Ventspilī, Daugavpilī, Jēkabpilī, Mazstraupes pilī, Turaidas muzejrezervātā, Ķekavā, Ogrē un citviet, bet īpaši emocionāli tie aizritēja Saeimā, kur no valsts reģioniem pulcējās Augstākās padomes deputāti, kuŗi 1990. gada 4. maijā balsoja “par” Latvijas Neatkarības deklarācijas atjaunošanu.

Lestenes baznīcas restaurācijas darbu veikšanai Tukuma novada dome slēgs līgumu ar Rundāles pagasta G. Grīnfelda individuālo restaurācijas uzņēmumu *Rokajs* par 70 161 eiro (bez PVN) piešķiršanu. Dievnama greznā iekārta, ko izgatavojis Nikolass Sēfrens jaunākais, ir iegājusi mākslas vēsturē kā izcilākais Latvijas baroka laika kokgriezuma ansamblis.

Līvānos 4. maijā norisinājās 21. Latvijas Mazpulku sporta spēles, pulcinot mazpulcēnus no visiem valsts reģioniem. Tās notiek katru gadu un ikreiz citā vietā. Tā dodot iespēju labāk iepazīt Latviju un lai popularizētu veselīgu dzīvesveidu.

Par “Latvijas gada monētu 2015” kļuvusi “Pasaku monēta I. Pieci kaķi”, tāds ir tautas balsojums, kuŗā piedalījās 12 645 respondenti. Tās grafisko dizainu veidojusi Anita Paegle, ģipša modeli – Jānis Strupulis, bet izkalta Lietuvā, uzņēmumā *Lietuvos monetu kalykla*. Monētas aversā redzama gulta ar 5 saldi aizmigušiem kaķiem – Muri, Ņuri, Inci, Minci un Punci, bet reversā attēloti kaķi ar bļodiņām un karotēm. “Pasaku monēta I. Pieci kaķi” (tirāža 10 000) ir likumīgs maksāšanas līdzeklis pasta sūtījumiem.

Kuldīgā jau 21. reizi jauno tūrisma sezonu atklāja ar vērienīgu palu šovu “Lido zivis Kuldīgā”. Virs **Ventas rumbas skatīt lidojošās vimbas** piedalījās 5 700 apmeklētāju, to fiksējis lāzerskaitītājs tūristu uzskaitē. Bija arī koncerti, izstādes un radošās darbnīcas, kā arī tika dota iespēja iegādāties gardas un saimniecībā noderīgas lietas, ko piedāvāja vairāk nekā 200 tirgotāju.

Jaunsvirlaukas pagasta “Vibotņi” (saimnieko Ratnieku ģimene) jau trešo gadu pārsteidz Latviju ar **pirmām siltumnīcā audzētajām zemenēm**. Pirmās ogas ar malku apkurināmajā siltumnīcā vāca aprīļa vidū un tagad ir nopērkamas Kalnciema tirdziņā Rīgā. Pirmos arīdžan siltumnīcā pašu audzētos salātus, redīsus un koriandru. “Vibotnēs” no šā gada sāk ūzņemt ekskursantus. Izveidota arī iebraucamā vieta, kur varēs iegādāties saimniecībā audzētos produktus.

Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas skolai – 90 gadu. Tāpēc 7. maijā tika aicināti kopā skolas absolventi un pedagogi, lai skolas jaunajās telpās – Vidzemes koncertzālē “Cēsis” – nosvinētu apaļo jubileju. Šeit ir arī ērģeļu zāle, kur uzstādītas skolai 90. gados dāvinātās ērģeles. Skolas absolvente ir Latvijas Nacionālās operas soliste Inga Šļubovska, populārais dziedātājs Ingus Pētersons un vairāki citi.

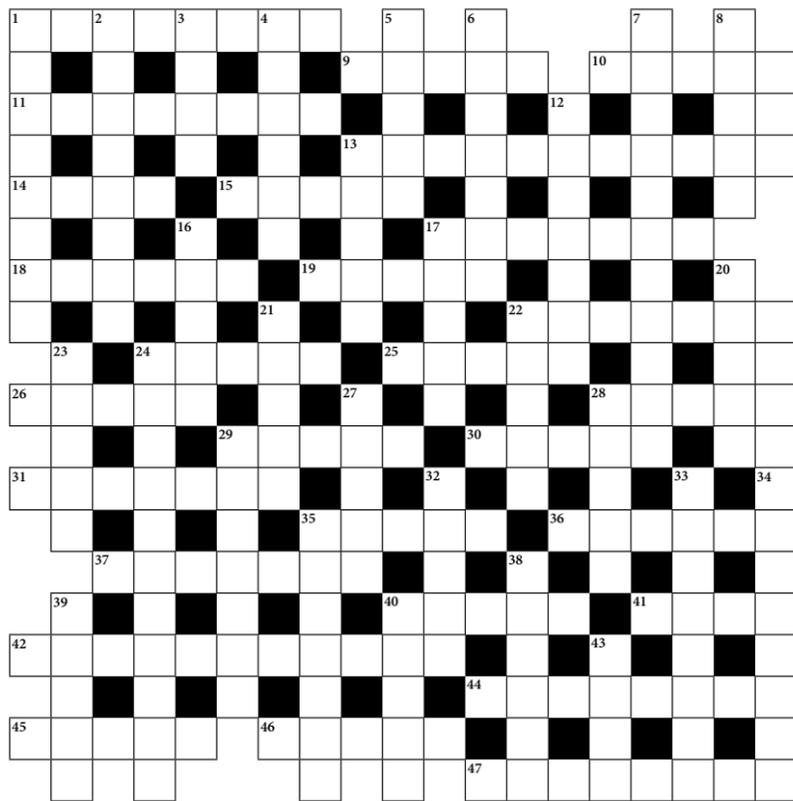
Latvijā jau sākusies peldēšanas sezona, bet pasaules ekosertifikātu Vides izglītības fonds piešķīris tikai 17 Latvijas peldvietām un divām jahtu ostām. Pie tām plīvo Zilais karogs, tādējādi garantējot drošu atpūtu tirā vidē. Tas piešķirts Bulduru, Dzintaru, Majoru, Dubultu un Jaunkemeru peldvietām Jūrmalā, Rīgas Vakarbuļļu peldvietai, Saulkrastu centra peldvietai un Ventspils pilsētas peldvietai, Daugavpils Stropu ezera un “Stropu vilnis” peldvietai, kā arī Liepājas jahtu centram un Pāvilostas Marina.

Valmierā 8. maijā durvis vēra jaunā koncertzāle “Valmiera”, kas atrodas rekonstruētajā vēsturiskajā Vecpuīšu parka paviljonā. Tur 20. gs. 1. pusē norisinājās aktīva pilsētas kultūras un sabiedriskā dzīve. Atjaunošanas darbi veikti par mecenātu ziedojumiem. Koncertzālē ir 300 sēdvietas, bet zem viena jumta atradīsies arī restorāns, vasaras terase un konferenču zāle.

Īsziņas sagatavojusi VALIJA BERKINA

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

dienvidaustromos. 13. Nesakarīgi sapņi. 16. Ķīmiska elementa vissīkākā daļiņa. 17. Kails. 20. Žūpot, plītēt. 21. Mazi strauti. 22. Lielākais Latvijas dzīvnieks. 23. Rezultāts. 24. Krievu komponists, pianists un diriģents (1882 – 1971). 27. Mīruša cilvēka ķermenis. 28. Termins dārtortehnikā. 29. Iedomu vai sapņu tēli. 32. Neciešamas fiziskas sāpes. 33. Bruņinieka dziesma mīlotājam. 34. Valsts Rietumāfrikā. 35. Lielbritānijas administratīvā sastāvdaļa. 38. Margrieta. 39. Darvas pārstrādes produkts. 40. Plaukstas iekšpuse. 43. Kabata (*sarunv.*).

Krustvārdu mīklas (Nr. 17) atrisinājums

Līmeniski. 1. Spurts. 7. Kuteri. 10. Kantele. 11. Idalgo. 12. Noruna. 13. Pielīst. 14. Agrita. 15. Skaras. 16. Kases. 19. Kaķis. 22. Bonas. 24. Kolba. 25. Grupēt. 26. Felsko. 27. Upene. 28. Skiti. 31. Skava. 34. Skate. 37. Slaidis. 39. Terors. 40. Kornete. 41. Ananke. 42. Nievas. 43. Banketi. 44. Taksis. 46. Staras.

Stateniski. 2. Podagra. 3. Rallīji. 4. Skopa. 5. Antena. 6. Terīne. 7. Kents. 8. Tornado. 9. Rintala. 16. Kaktuss. 17. Saliens. 18. Stafete. 20. Ķirši. 21. Sapņi. 22. “Balss”. 23. Nakra. 29. Kalenda. 30. Taisnes. 32. “Karmena”. 33. Vārpata. 35. Korāns. 36. Treses. 38. Skebs. 39. Tenis.

Līmeniski. 1. Itāliešu dēkainis, milētājs (1725 – 1798). 9. Latviešu kinofilma “..... sargi”. 10. Blīvs. 11. Saskanēt. 13. Pučini opera. 14. Spieķis. 15. Svarīgākais praviētis jūdaismā. 17. Nedaudz uzpost. 18. Tautu grupa, kuŗa ietilpst arabi, sīrieši, ebrēji u. c. 19. Virieša vārds oktobrī. 22. Zinātniskās pētniecības metode. 24. Ziede. 25. Sausa koka atšķelumi. 26. Dārgmetals. 28. Latvijas brīvības cīnītājs un disidents (1931 – 1988). 29. Stūrēt. 30. Meitenes attēls uz sudraba pieclatnieka. 31. Monarhijas valdnieks. 35. Klejot, laupot un

postot. 36. Latvijas pierobežas apgabals, ko 1945. gadā pievienoja Krievijai. 37. Izaicinoši vaļsirdīgs. 40. Šķirt. 41. Brazīlijas slavenākais futbolists. 42. Piedurties. 44. Irānas galvaspilsēta. 45. Untums. 46. Skaļi sauc. 47. Galvenā svētceļnieku pilsēta Indijā.

Stateniski. 1. Venecuēlas galvaspilsēta. 2. Grafikas veids. 3. Skaņas zīme (mūz.). 4. Saistīt kopā. 5. Mājas apavi. 6. Ģenerālis, kara ministrs Ulmaņa laikos. 7. Pilsēta ASV vidienes ziemeļos. 8. Bībelē Abrahama un Sāras dēls. 12. Kalnu sistēma Eiropas

Tradicionālie Ligo svētki Priedainē

Inīta Āboliņa **25. jūnijā** **Dziedošie aktieri no Liepājas teātra un Dailes teātra**

Programmas sākums ap 19:00
Līgotājus gaidīsim no 16:00
Ieejas maksa \$35.
NĻB biedriem un pensionāriem \$30
no 15-18 gadiem \$15
no 0-15 gadiem par brīvu
Telts vieta \$20.
adrese: 1017 State Route 33, Freehold NJ 07728
info: +17324625110, www.priedaine.com
rīko: Nūdzersijas latviešu biedrība

Normunds Kietis

2016 Ugunskurs, dziesmas un dejas...

Neatkarības atjaunošanas diena Rīgā 4. maijā pie Brīvības pieminekļa

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

2016. g. PAVASAŅA sūtījuma

saiņu savākšanas datumi un punkti ASV.

VIDIENĒ: Indianapolis, Mineapolē, Čikagā | jau būsīm bijuši, tāpat RIETUMKRASTĀ
Čikagā II – piekdien, 13. maijā, ap 9iem vakarā - Čikāgas pilsētā: Addison/Ashland Ave: lūdzam pieteikt!
Latvijas Ciemā – sestdien, 14. maijā, 11os no rīta - 10740 Kurzeme Rd, Three Rivers, MI
Kalamazū – sestdien, 14. maijā, 12os dienā - Latviešu Sabiedriskā Centrā, 100 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, MI
Detroitā – sestdien, 14. maijā, 4os pp - Sv. Pāvila latv. Baznīcā, 30623 W 12 Mile Rd., Farmington Hills, MI
Klīvlendē – svētdien, 15. maijā, 9-9.30 no rīta - Latviešu draudzes telpās, 1385 Andrews Ave., Lakewood, OH
AUSTRUMOS: Bostonā – sestdien, 14. maijā, 2.30-4 pp - Trimdas draudzes telpās, 58 Irving St., Brookline, MA
Filadelfijā – sestdien, 21. maijā, 2-2.30 pp - Fila. draudzes telpās - 301 N. Newtown St Rd., Newtown Sq, PA
Īstbransvikā – sestdien, 21. maijā, 12 pp - Ņubransvik./Leikv. dr. telpās, 12 Gates Av, E. Brunswick, NJ
Jonkeros – svētdien, 15. maijā, 12-1 pp - Ņujorkas draudzes telpās, 254 Valentine Ave, Yonkers, NY
Pokipsijā – sestdien, 14. maijā, no 9-9.30 no rīta - 2 Merry Hill Rd, Poughkeepsie, NY
Vašingtonā, D.C./Rokvilē – svētdien, 22. maijā, no 12.30-1.30 pp - Vaš. dr. telpās 400 Hurley Av, Rockville, MD
Vilmingtonā pie Baidiņiem – sestdien, 21. maijā, 3.30 pp - 1104 Windon Dr., Wilmington, DE
Pieņemsim ar UPS sūtītās pakas līdz **piektdienai, 2016. g. 20. maijam.**
Ja vēlaties saņemt reģistrācijas numurus pa telefonu, lūdzam zvanīt:

Tālrunis: (973) 744-6565 (spiediet 5nieku) vai (888) LAT-VIAN ✉ E-pasts: pakas@lasl.com
Lūdzu sekojiet vērību, svara un izmēru norādījumiem mūsu mājas lapā: www.lasl.com
Lūdzam ievērot mūsu paku sūtīšanas norādījumus, skat. mūsu mājas lapas pakas nodaļu. Paldies!

LATVIAN RELIEF FUND of AMERICA

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

JUMS UN JŪSU ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīki (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN
Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

29. maijā 3.30pm Katskiļu kalnos

PAVASAŅA KONCERTS

“VISUS MEŽUS ROTĀJOT”

Programmā – latviešu komponistu E.Ēšenvalda, S.Mences, R.Paula, Z.Liepiņa, M.Brauna koŗa dziesmas un *Bob Chillcott* “A Little Jazz Mass”

Pedalās – Jauktais koris “Fortius” (Rīga), koris “Atbalss” (Montreāla, Otava), Ņujorkas latviešu koris

Dirigenti – Māra Marnauza, Andrejs Vītols, Laura Padega Zamura

Ieeja – \$25 (pirmskoncerta uzkodas iekļaujot); bērniem, studentiem atlaide
Iepriekšpieteikšanās uz pēckoncerta vakariņām \$15 – klzamurs@aol.com

Tiksimies Ņujorkas Latviešu koŗa koncertā Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes nometnē Katskiļos-231 Green Hill Road, Elka Park, NY 12427!

NEW YORK STATE OF OPPORTUNITY. Council on the Arts

Nākamgad – uz Holandi!

Ja gribat satikties ar citiem latviešiem 10 dienu braucienā pa upi „riverboat cruise” caur Holandi un Beļģiju (tieši tulpu ziedēšanas laikā), tad lūdzu atsaučaties. Cena būs apm. \$4000-5000 no personas un R/T air ir iekļauts. Izlidošanas aptuvenie datumi: 13.-19. aprīlis, atgriešanās aptuvenie datumi: 23.-29. aprīlis 2017. gadā. Ja mums sanāks lielāka grupa, mēģināsim dabūt lētākas cenas. Lūdzu, rakstiet uz e-pastu: mindriks@aol.com. Šis ir tikai piedāvājums, nevis rezervācija. Rezervācija būs tieši ar cruise line (Viking River Boat) vēlāk šovasar, kad būs noskaidrots precīzs dalībnieku skaits un konkrētā cena.

No sirds vēlos, lai mana mazmeita būtu laimīga un varētu laist pasaulē bērniņu. Tas var izdoties pēc veiksmīgas operācijas, kuŗai pietrūkst 900 eiro. Liels lūgums Jums, cienījamie tautieši, iespēju robežās atbalstīt!

Naudu, lūdzu, ieskaitiet Mairitai Buncei
LV16HABA0551011754577 Swedbank AS
260354-11914
Iepriekš pateicos!

NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI UZ LATVIJU

Kārtojām nodokļu un citus maksājumus Latvijā!

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tāl: 973-746-3075

Galerija “Livonija” pērk

Ludolfa Liberta darbus.
info@livonija.lv,
+371 22999000

PĒRK

Pērku mežus, cirsmas.
Tāl: 29235165

Grandrapīdieši svin Latviešu biedrības 65 gadus

ZIGFRIDS ZADVINSKIS

Šā gada 24. aprīlī grandrapīdieši pulcējās biedrības namā, lai atskatītos uz 65 darbības gadiem. Sanāksme sekoja kopējam mielastam. Mielastā galda lūgšanu teica prāveste Ilze Larsen. Grandraidu Latviešu biedrības priekšniece Dr. Līga Gonzalez atklāja šo sanāksmi, sveicot visus dalībniekus un pateicoties Dāmu komitejai par skaisti dekorētiem galdiem un bagātīgo maltīti. Viņa pakavējās pie biedrības pagājušiem darbības gadiem, kad biedrības darbā bija iesaistīti viņai tuvi, tagad mūžībā aizgājuši cilvēki, ieskaitot abus viņas vecākus Kārli un Ainu Tālbergus.

Sanāksme runu teica biedrības valdes loceklis Dr. Zigfrids Zadvinskis. Viņš pakavējās pie vēstures, stāstot, ka laikā no 1949. līdz 1951. gadam Grandrapīdos ieradās pāri par 1000 latviešiem no pārvietoto personu nometnēm Vācijā. Šī latviešu tautas daļa atstāja savas tēvas mājas 1944. gada vasarā, kad padomju karaspēks atkal okupēja Latviju. Viņi negribēja dzīvot zem komunistu režīma, daļai no viņiem draudētu izsūtīšana uz Gulaga nometnēm vai kas vēl ļaunāks. Tūlīt pēc iebraukšanas savās jaunajās dzīves vietās šie pirmie ieceļotāji, ieskaitot tos, kas nonāca te, Grandrapīdos, vāca tautiešus kopā, dibināja biedrības un draudzes. Ar pustukšiem naudas maķiem un brīvprātīgu darbaspēku viņi cēla savus biedrību namus un baznīcas, viņi dibināja skolas, koļus, tautasdeju ansambļus, teātrus, jaunatnes un sporta pulciņus. Nedaudz vēlāk viņi izveidoja centrālās organizācijas, kas uzsāka politisko darbību, demonstrējot te un Eiropā, atgādinot

Rietumu valdībām par Latvijas un Baltijas valstu okupāciju.

Grandrapīdu Latviešu biedrību nodibināja 1951. gada 7. aprīlī, piedaloties 100 tautiešiem.

Pirmais biedrības priekšnieks no 1951.-1953. gadam bija Verners Vītiņš. Valdē strādāja: Arvids Jansons, Edgars Krebs, Oskars Leimanis, Tālvāldis Ošeniņš, Teodors Zelčiņš un Vladislavs Gorsvāns, viņam aizejot bojā autokatastrofā, – Jānis Radziņš. Revīzijas komisijā: Arvids Kangars, Kārlis Tālbergs un Rūdolfs Vēliņš. 1951. gadā sameklēja un par \$13 000 nopirka biedrības namu *Bridge* ielā, šinī mājā 1953. gadā notika ALAs kongress.

1952. gadā sāka darboties Latviešu biedrības Dāmu komiteja, biedrības sirds un dvēsele, neskaitāmu sarīkojumu faktiskā rīkotāja. Pirmā priekšniece bija Vera Miesniece Laucis. Valdē darbojās: Elvīra Brūns, A. Cubiņa, Marta Kušķis, Z. Meiers, Valija Roga un Brigita Valts, kas vēlāk daudzus gadus bija Dāmu komitejas priekšniece. Brigita Valts ir arī vienīgā no pirmās Dāmu komitejas kas vēl ir mūsu vidū un piedzīvojuši šo 65 gadu biedrības jubileju.

Otrais Grandrapīdu latviešu biedrības priekšnieks no 1953. līdz 1957. gadam bija Oskars Leimanis. Valdē: Jānis Brūns, Jānis Geriņš, Arvids Jansons, Alfrēds Jaunais, Anatols Meiers, Ivars Roziņš, Aleksandrs Rutmanis un Mārtiņš Stagars. Revīzijas komisijā: Vikentijus Valts, Pēteris Vaseris un E. Zirnītis.

Trešais biedrības priekšnieks no 1957. līdz 1968. gadam bija Anatols Meiers. Valdē: Eduards Bērziņš, Kārlis Grasmanis, Arvids

Lapsiņš, Jānis Laucis, Arvids Stukmanis, Vikentijus Valts, Pēteris Vaseris un Arsēnijs Zemītis. Revīzijas komisijā: Jānis Jansons, Jānis Mieziņš un Jānis Sproģis. Anatola Meiera laikā uzcēla jaunu, pašreizējo biedrības namu. Pirmo biedrības namu 1960. gadā atpirka Mičiganas ceļu departaments jaunajai soļejai par \$24 000. Jaunā nama arhitekts bija Aivars Linde. Jauno namu atklāja 1963. gada 19. oktobrī.

Ceturtais biedrības priekšnieks no 1968. līdz 1991. gadam bija Aleksandrs Grīnbergs. Valdē: Arnolds Balodis, Jānis Geriņš, A. Einiņš, Lūcija Kūleniece, Dzintra Kornets, Arvids Lapsiņš, Uldis Meiers, Andris Runka, Jūlija Rumbergs, Juris Siliņš, Vikentijus Valts, Alberts Ungleniņš, Bronislavs un Vladislavs Visockis.

Piektais biedrības priekšnieks no 1992. līdz 2002. gadam Andris Runka. Valdē: Līga Gonzalez, Lūcija Gerrits, Ausma Linde, Paulis Ritums, Arnolds Ruperts, Uldis Meiers, Vitālijs Tarbunas un Eriks Ziediņš. Revīzijas komisijā: Jānis Daukšs, Jūlijs Riekstiņš un Vikentijus Valts.

Sestā un pašreizējā biedrības valde darbojas no 2002. gada. Priekšniece Dr. Līga Gonzalez. Valdē: Ivars Bergs, Dr. Andris Daugavietis, Andris Runka, Lidija Tarbunas, Irēne Vanuška, Elita Wood, Dr. Zigfrids Zadvinskis un Eriks Ziediņš. Revīzijas komisijā: Ilze Runka, Ivars Petrovskis un Paulīne Zadvinskis. Iepriekšējās Līgas valdēs darbojās arī Ausma Linde, Rūta Puriņš, Jūlija Rumbergs, Vitālijs Tarbunas un Valija Rauceps.

Par Teātra kopu rakstiski informēja Olga Jansons. Tā sāka savu

darbību 1951. gadā pēc Anatola Meiera ierosinājuma. Režisori: Arnolds Štams, Marija Vidnere Ozoliņa, Nikolajs Šubiņš, Elvīra Brūns, Olga Jansons. Dekoratori: Arvids Lapsiņš un H. Celms. Teātra kopu vadīja Anatols Meiers, Arnolds Roziņš, Aleksandra Geriņš, Olga Jansons, Rūta Puriņš un Jūlija Rumbergs. Kopā 45 dalībnieki. Pirmā izrāde Mārtiņa Ziverta „Tireļpurvs”. Visā darbības laikā sagatavots ap 35 latviešu autoru lugām. Uz Aleksandras Geriņas ierosinājumu no 1977. līdz 1979. gadam Gaņezērā notikuši trīs Teātra kursi. Galvenais vadītājs bija Māris Ubāns no Losandželosas, tajos piedalījās arī režisors Osvalds Uršteins. Klivlandes Teātra dienās, ko rīkoja Teātra apvienība, grandrapīdieši saņēma pirmo godalgu par lugu *Brīnumzāle*.

Par Grandrapīdu kori, ko nodibināja 1965. gadā, informē ilggadējā koriste Nellija Barkāns. Diriģenti: Roberts Zuika pirmos 25 gadus, pēdējos 15 darbības gados Monika Dauksts, Roberta Zuikas mācekle. Koris savā pastāvēšanas laikā piedalījās visos latviešu Dziesmu svētkos Amerikā un Kanadā, dažos arī Latvijā. Tāpat daudz koncertējis pašu mājās.

Jaunatnes pulciņi sāka savu darbību 1951. gadā. Pirmo vadīja Roberts Skrabe, to nosauca par *Pērsi*, vēlāk par *Koknesi*. Izdeva avīzi *Atstars*, redaktors Jānis Gorsvāns. Jauniešu pulciņos aktīvi darbojās Girts Puriņš, Juris Lazdiņš, Līga Zirnītis, Jūlija Rumbergs, Rūta Puriņš, Ilga Kalniņš, Elmārs Kalnraups u.c.

Par Sporta kopas daudzajām disciplinām, kā volejbols, basket-

bols, futbols, golfs, galda teniss, vieglatlētika, informēja Andris Runka.

Darbojās arī skauti un gaidas. Vadītāji un vadītājas: Artūrs Grigors, Edvards Avots, Alberts Rieksts, Velta Lapiņš, Biruta Matisons un Berta Mainis.

Biedrības bibliotēku sāka Ernests Pētersons un Pēteris Kļaviņš, vēlāk to pārzināja Lūcija Skuja, pašreiz – Valija Rauceps.

Savā laikā darbojās divas deju grupas; *Ritenītis* sāka 1951. gadā Elvīras Brūns vadībā ar palīgiem Annu Dauksts, Anitu Felkers, Lidiju un Vitāliju Tarbunas. Mūzikas pavadījums Māra Zirnīs. Deju grupa *Liesma* darbību sāka 1971. gadā. Vadītāji Velta un Valentīns Mežuļi, vēlāk vadību pārņēma Lūcija un Uldis Kalēji. Abas grupas piedalījās daudzās un dažādās sarīkojumos, ieskaitot Dziesmu svētkus. *Liesma* 1973. gadā pēc toreizējā kongresmeņa Geraldā Forda aicinājuma piedalījās Vašingtonā ASV prezidenta Richarda Nīksona amatā ieviešanas svinībās.

1973. gadā nodibināts koklētāju ansamblis Māras Zirnīs vadībā ar koklētājiem: Lūciju un Moniku Daukstu, Karinu Felkers, R. Mateusu, Eriku un Lauru Puriņu, Dāvidu un Pēteri Zadvinski, Aivaru un Ingridu Zirni.

Zigfrids Zadvinskis uzsvēra, ka Amerikas latviešu apvienība ir augstu novērtējusi grandrapīdiešu devumu latviešu sabiedrībai, pagājušos gados piešķirot trīsdesmit pieciem grandrapīdiešiem ALAs Atzinības rakstus. Suminot čaklos sabiedriskos darbiniekus, sanāksmes beigās visi kopīgi nodziedāja *Nevis slinkojot un pūstot*.

“Latvieši pasaulē” dodas uz ASV

2016. gada maijā mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” pārstāves Marianna Auliciema un Ieva Vītola viesosies ASV – Bostonā, Ņujorkā, Filadelfijā un Vašingtonā.

Mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē” ir sabiedriskā organizācija, dibināta 2007. gadā Latvijā ar mērķi apkopot, atspoguļot un iepazīstināt sabiedrību un nākamās paaudzes ar latviešu diasporas vēsturi, izceļotāju kultūras un politisko dzīvi, kā arī latviskās identitātes uzturēšanu ārpus Latvijas un tās devumu Latvijai un pasaulei. Amerikā mūzeju “Latvieši pasaulē” pārstāv Latviešu diasporas mūzeja fonds (Latvian Diaspora Museum Fund – LDMF).

Brauciena ietvaros paredzētas vairākas tikšanās ar Amerikas latviešiem, kuru laikā Marianna Auliciema un Ieva Vītola pastāstīs par mūzeja “Latvieši pasaulē” aktuālajiem projektiem un krājuma veidošanu. Viņām piebiedrosies arī “Latvieši pasaulē” valdes un LDMF priekšsēdētāja Maija Hinkle.

Mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” aktuālie projekti „Vārpa” – apsolītā zeme. Darbs pie dokumentālās filmas par Latviešu baptīstiem Brazīlijā.

2016. gada septembrī notiks filmas “Vārpa – apsolītā zeme”

pirmizrāde. To vairākus gadus mūzejs un pētniecības centrs „Latviešipasaule” veidosadarbībā ar studiju “Studija Centrum”. Filmā stāstīts par līdz šim mazpētītu tēmu – latviešu izceļošanu uz Brazīliju, kad 20. gadsimta 20. gados Latviju pameta apmēram 2,5 tūkstoši baptīstus. Filma atklāj gan latviešu kolonijas „Vārpa” dibināšanu un izaugsmi Brazīlijas mūžamežā, gan arī saiti, kas gadu desmitiem viņus saistījusi ar dzimteni, un emocionāli tā nav pārtrūkusi līdz pat mūsdienām. Mariannas Auliciemas priekšlasījumā būs iespēja uzzināt par to, kā radās ideja par filmu un kā tā tiek veidota, kā arī redzēt dažus filmas fragmentus.

Kā dzīvo latvieši Sibīrijā? Ekspedīcija uz Sibīrijas latviešu ciemiem un izstāde “Izdzīvot – izzust”

2015. gadā mūzejs un pētniecības centrs “Latvieši pasaulē” sadarbibā ar LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta Latviešu folkloras krātuvi īstenoja lauka pētījumus latviešu ciemos Sibīrijā – Timofejevka, Lejas Bulānā un Sukinavā.

Ieva Vītola pastāstīs par ekspedīcijas iespaidiem un Sibīrijas latviešu dzīvi un latvisko identitāti mūsdienās. Priekšlasījumā

arī par latviešu Austrumu diasporas vēsturi.

“Nyet, Nyet Soviet” – vēsturiskās liecības par trimdas latviešu pieredzi politiskās demonstrācijās un akcijās par Latvijas neatkarību. Tā ietvaros tiek dokumentētas atmiņas par politiskām aktivitātēm trimdā pēc Otrā pasaules kara. Mūzeja krājuma kolekcijām tiek vākti plakāti, skrejlapīņas, uzlīmes, T-krekli, fotogrāfijas, publikācijas presē u.c. Iecerēts, ka 2017. gadā iznāks grāmata ar atmiņu stāstiem un fotogrāfijām.

Tikšanās reizē Marianna Auliciema un Ieva Vītola pastāstīs par jau īstenoto projektā – intervijām, kuŗās trimdas latvieši atklāj spilgtus un dažkārt pat ekstremālus veidus, kā tika iegūta pasaules mediju uzmanība okupētajai Latvijai. Mūzeja darbinieces ASV brauciena laikā labprāt uzklāsis Amerikas latviešu stāstus un atmiņas par to, kā tika saglabāta neatkarīgas Latvijas ideja ārpus Latvijas!

Sagaidot **Latvijas simtgadi**, mūzejs “Latvieši pasaulē” plāno izveidot izstādi par latviešu identitāti un dzīvesveidu pasaulē. Iecerēts, ka ASV brauciena laikā mūzeja darbinieces vāks liecības, materiālus un fotogrāfijas par

latviešu dzīvi ASV. Mūzeja interešu lokā ir dzīve ASV tūlīt pēc kara (izsaukšana, pirmie darbi un mājoklis); latviskā dzīvesveida uzturēšana (maizes cepšana, svētki, kultūras aktivitātes u.c.).

Ja tev ir stāsts, foto vai priekšmeti par šīm temām, dod ziņu! Mūzeja darbinieces priecāsies, ja uz tikšanos līdzīti paņemsiet fotoalbumus, lai tos kopīgi varētu izskatīt, nozīmīgākās fotogrāfijas profesionāli pārfofotografēt un kopā ar aprakstiem vēlāk ievietot interneta datubāzē. Labprāt pieņemsim fotogrāfiju un priekšmetu dāvinājumus, kas nonāks mūzeja krājumā un tādējādi tiks pievienoti Latvijas vēstures stāstam un saglabāti nākotnei.

Tikšanās ar mūzeja un pētniecības centra “Latvieši pasaulē” pārstāvēm Mariannu Auliciemu, Ievu Vitolu un Maiju Hinkli

Bostonā: Trimdas draudzes namā, 8. maijā 1:30 pp. referāti par aktuālajiem projektiem, tikšanās namā 8. – 10. maijā. Lūdzam pieteikt priekšmetus, stāstus un

fotogrāfijas pie Sarmas Muižnieces Liepiņas: sarmaliepina@verizon.net, (978-352-6328).

Filadelfijā: Filadelfijas Brīvo Latvju biedrības namā, mini-3x3 nometnē, 14.-15. maijā. Referāti 14. maijā 9:00 – 12:00, stāstu un priekšmetu pieteikšanā visu dienu. Pieteikšanās nometnei pie Heleenes Viksniņas: heleene@gmail.com. Priekšmetus, fotogrāfijas un stāstus lūdzam pieteikt Ainai Berķei: ainaberkis@gmail.com vai Maijai Hinklei: majahinkle@verizon.net (607-273-1319; 607-351-7217).

Vašingtonā: Vašingtonas latviešu ev.lut. baznīcas telpās, 18. un 19. maijā. Tikšanās, stāstus un priekšmetus lūdzam pieteikt Lilitai Bergai: lbergs1027@gmail.com, 315-416-7666. Lūdzam visus uz Filadelfiju uz mini-3x3 sestdien, 14. maijā.

Ņujorkā, Ziemeļņudžersijā: 11., 12. vai 13. maijā. Tikšanās, stāstus un priekšmetus lūdzam pieteikt Lindai Zālītei: linda@zalite.org, (201-925-9218).

Vairāk informācijas: www.lapa-muzejs.lv; Facebook, [latviansabroad](https://www.facebook.com/latviansabroad) – museum and research centre; Marianna.Auliciema@lapainfo@gmail.com; Maija.Hinkle@lapainfo@gmail.com; majahinkle@verizon.net, 607-273-1319

Pārdod lielu dzīvokli 165 m² (1800 ft²)

Merķeļa ielā tuvu stacijai, cirka kvartālā, otrais stāvs. Derīgs birojam.

Vēlētos 170 000 euro, apdomātu piedāvāto ātram darījumam.

Rakstiet – Valdis Vinkels, vvinkels@gmail.com

URNU IZVADE un DIEVKALPOJUMS BRĀĻU KAPOS KATSKILOS

SVĒTDIEN, 2016. G. 29. MAIJĀ

- Urnu izvades **sākums plkst. 12os**, kam sekos dievkalpojums, ko vadīs prāv. O. Sniedze. Dievkalpojumu kuplinās Ņujorkas koris (paplašinātā sastāvā).
- Pēc svētdienas dievkalpojuma aicinām ikvienu uz **siltām pusdienām Rotā (cena \$17)** (kur arī var dabūt naktsmājas) - tel. (518) 589-9878.
- **Sestdienas vakarā, 28. maijā** kapos notiks svecīšu dievkalpojums, kas sāksies ar krēslas iestāšanos.
- Izvadāmās urnas lūdzam **pieteikt līdz 23. maijam**. Lūdzam sagādāt miršanas un pārpelnošanas apliecības ("Cremation Certificate" un "Death Certificate"). Ja sūtiat, izmantojiet "Certified" vai "Registered US Mail", vai kādu citu drošu piegādes veidu lai nosūtītu uz:

Latvian Memorial Park,
PO Box 8, 82 Rota Road
Elka Park, NY 12427
tel.: (518) 589-5597

Papildus informācijai, lūdzu apciemojiet mūsu mājas lapu:

www.latvianmemorialpark.org
epasts: info@latvianmemorialpark.org

Nākamā izvade 2016. g. 9. oktobrī.

Brāļu kapu pārvalde

Mini-3x3 nogale Filadelfijā

Pievienojies mums **14. un 15. maijā** Filadelfijas latviešu biedrībā! Nedēļas nogales cena – \$35, maltītes par atsevišķu maksu.

Filadelfijas latviešu biedrība
531 N 7th St, Philadelphia, PA 19123

Lūdzam savlaikus pieteikties pie Helēnas Viksniņas (Heleene@gmail.com) vai 202-829-6868) (lai zinām, cik pārtikas iegādāties!)

Sestdien, 14. maijā

- 8:00 Reģistrācija
- 9:00 Rīta vingrošana (Brigita Viksniņa)
- 10:00 „Latvieši pasaulē” – Maija Hinkle, Marianna Auliciema, Ieva Vītola
- 12:00 Pusdienas
- 1:00 Latvieši ārpus Latvijas: tiklošanās, identitāte un piesaiste Latvijai (Inta Mieriņa)
- 4:00 Dziedāšana
- 6:00 Vakariņas
- 7:00 Vakara programma – talantu vakars (dzeja, dziesmas, anekdoti, mūzikas instrumenti)

Svētdien, 15. maijā

- 9:00 Rīta vingrošana
- 10:00 Manitobas veclatviešu pēdās – pionieri, revolucionāri un trimdinieki (Viesturs Zariņš)
- 12:00 Noslēgums

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koša mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrība (531 N 7th St, Philadelphia PA 19123).

Referāti „Latvieši pasaulē” mini 3x3 no metnē.

14. maijā 8:00 (reģistrācija), **15. maijā** 9:00 (rīta vingrošana). Nedēļas nogales cena ir \$ 35, un maltītes segs ar atsevišķu maksu. Mūsu izcilās pavāres būs tās pašas iemīlotās no augusta no metnes! Lūdzam pieteikties pie Helēnas Viksniņas, tālr.: 202-829-6868, e-pasts: Heleene@gmail.com, lai zinām cik pārtiku iegādāties.

ŅUJORKA (NY)

No **11. līdz 29. maijam** aktrise **Laila Robiņa** tēlos Karlotu Noela Kovarda (*Noel Coward*) lugā „Dziesma krēslas stundā” (*A Song at Twilight*) *Shakespeare Theatre of New Jersey*, 36 Madison Ave., Madison, NJ 07940. Telefons: 973-408-5600; www.shakespearenj.org Pirmizrāde notiks 14. maijā.

PRIEDAINE (NJ)

20. maijā 13:00 filma „Dieva putniņi”.

15:00 filma „Limuzīns Jāņu nakts krāsā”. Ieeja par ziedojumiem, lūdzam ņemt līdzi groziņus!

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab. centrs (11710

3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlelatviancenter.com

14. maijā 10:30 latviešu skolas noslēguma sarīkojums. Pusdienas. **27.-30. maijā** lielā talka Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā Šeltonā.

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka pārtrauc savu darbību un grāmatu ziedojumus vairs nepieņem. Par vēlmi izņemt grāmatas lasīšanai, lūdzu, zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-9414.

24. maijā 13:00 videoizrāde – **Vestards Šimkus** un **Sinfonietta Rīga mūzicē Rundāles pili**. Dirģents **Normunds Šnē**. Kafija un cepumi. Ieejas ziedojums, sākot ar \$ 3. Visi laipni aicināti!

1. septembrī 10:00 Biedrības valdes sēde.

23. jūnijā 16:00 paredzēta ligošana, alus dzeršana un mielošanās ar Ligo vakara labumiem. Būs arī jāņusiera nogaršošana un konkurss par izcilāko sieru. Līgotājiem jāņem līdzi groziņi, pildīti ar gardumiem. Jāņubērņus sagaidīs Biedrības saimniece **Mārīte**, un par svētku alu gādās saimniece vad. **Ivars**. Visi, kam patīk ligošana un vasaras saulgriežu svinēšana pulciņā, mīļi gaidīti! Ieejas zied., sākot ar \$5.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koša mēģinājums.

Film Screening, Cubberley Auditorium (485 Lasuen Mall, Stanford) **16. maijā** 18:00 *Baltic Film Series: "Modris"* (2014).

425 Hoffman Ave, San Francisco **21. maijā** 16:00 ZKLB dibināšanas 65. Gadadienas sarīkojums.

Kennedy Grove Recreational Area, El Sobrante **5. jūnijā** 10:00 Baltiešu pikniks.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St, Brookline, MA 02445). Māc. Dace Zušmane.

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.:** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Ciānas-draudze-255043897965234.

Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr. birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*. **15. maijā** Vasarsvētku dievk. ar

dievg. **5. jūnijā** aizvesto piemiņas dievk. ar dievg.

• **Dienvidfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-9050. Dievkalpojumu laiks 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galdā!

• **Dienvidkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **15. maijā** 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Mārtiņš Rubenis. **29. maijā** 11:00 iesvētības dievk. ar dievg. Prāv. Daira Cilne un diak. Rota Stone.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **15. maijā** dievk. Skolas gada noslēgums – pusdienas. **22. maijā** dievk. ar Sv. vak. **29. maijā dievk. nenotiks.** **5. jūnijā** angļu val. dievk. ar Sv. vak.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.:** Māc. A. *Graham*. Pēc dievk. kafijas galds. **15. maijā** 10:00 Vasarsvētku dievk. ar dievg. **18. maijā** 11:00 Bībeles stunda ciemā Latvija. **22. maijā** 10:00 Trīsvienības svētku dievk. **25. maijā** 11:00

Bībeles stunda Kalamazū bazn. **29. maijā** dievk. ar dievg.

• **Klīvlādes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30. **Bībeles** stundas notiek 10:00 katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvids Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr. pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. Dievkalpojumi notiek pirmajā un ceturtajā svētdienā plkst. 10:00. Otrajā svētd. dievk. angļu val. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā. Māc. Lekcijas **18. maijā**. Bībeles stunda **25. maijā**.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibiskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.:

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

414-258-8070. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. Visi dievk. notiek 14:00. **Mācītāja vieta vakanta!**

29. maijā dievk., viesosies Dags Demandts. **12. jūnijā** Aizvesto piemiņas dienas dievk.

• **Notikumi Tērvetē.**

21. maijā 10:00 sezonas atklāšana. **4. jūnijā** 10:00 noņemtas talka. **25. jūnijā** – Jāņi.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:**

Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ).

Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

15. maijā 12:30 Leikvudā **pēdējais** dievk. ar dievg. Vasarsvētki. **22. maijā** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. Trīsvienības svētki. **29. maijā** dievk. **nenotiek**. *Memorial Day* nogale. **12. jūnijā** 13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. 14. jūnija piemiņa.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:**

Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003).

Īstoranža *Holy Trinity Church* (153 Glenwood Ave, East Orange NJ).

15. maijā 10:00 Jonkeru bazn. dievk. Māc. Saivars.

10:30 Salas bazn. dievk. Māc. Saliņš.

21. maijā 14:00 Manhatenā *Seafarers* dievk. ar dievg. Māc. Demandts.

22. maijā Jonkeru bazn. dievk. **nenotiek**.

10:30 Salas bazn. dievk. Māc. Saliņš.

13:30 *St. Andrew* bazn. dievk. Māc. Demandts.

29. maijā Jonkeru bazn. dievk. **nenotiek**.

10:30 Salas bazn. iesvētības. Māc. Saliņš.

12:00 Kapu svētki Katskiļu Brāļu kapos (414 Bloomer Rd, Tannersville NY).

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginaw, MI). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vija-arins@yahoo.com

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. Dievkalpojumi notiek 12:00. **14. maijā** 12:00 dievk. Draudzes sapulce un kafijas galds. **4. jūnijā** 12:00 Tautas sēru dievk. ar dievg. Kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katra mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar

groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **15. maijā** Vasarsvētku dievk. ar dievg. **22. maijā** Trīsvienības svētku dievk. ar dievg.

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **15. maijā** 14:00 Ģimenes dienas dievk., dziesmu grām. Diakone L. Sniedze *Taggart*.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **Bībeles** stundas notiek Biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs pirmās svētdienas dievk. notiks Biedrības namā plkst. 14:00.**

15. maijā dievk. baznīcā. **22. maijā** Bībeles stunda. **29. maijā** Bībeles stunda.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dc-draudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķiši. 11:00 Dievkalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds. **14. maijā** 15:00 tikšanās ar **Mariju Plataci Futchs Fine** un viņas grāmatas **"Wide Eyes"** parakstīšana. **15. maijā** Vasarsvētki. Kārtējā skolas diena. Sv.vak. dievk. Pēc dievk. – Bebīšu lietutiņtālka (*Baby Shower*) ar zupas pusdienām par labu labdarības projektam "Mīlestība mammām". Visi mīļi aicināti! **18. maijā** 19:30 literārais vakars. **19. maijā** 19:00 tikšanās ar ciltskoku pētnieku no Latvijas **Lauri Olupu**.

Paziņojums – sākot ar 22. maiju dievk. notiek 10:00.

22. maijā Trīsvienības svētki. Latviešu skolas izlaiduma dievk. un sarīkojums. **29. maijā** Sv. vak. dievk. Svēto kristību saņemš **Āra un Mairas Lazdiņu dēls – Aleks Tālis**.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT), dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **14. maijā** 11:00 Ģimenes dienas dievk. ar dievg. Māc. Dace Zušmane. Pēc dievk. lejas zālē draudzības kafijas galds.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev.lut. dr.:** (425 Hoffman Ave,

San Francisco).

21. maijā 12:00 dievk. Sakramento, *Lutheran Church of the Cross* (4465 H Street).

11. jūnijā 13:00 dievk. Sakramento, pie Ivāra Pleškova (4517

Holiday Hill Court, Shingle Springs). Pēc svētbrīža Jāņu atzīmēšana.

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas

uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – SVĒTDIENĀS! Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Aizgājusi mūžībā mūsu mīļā VAIDA VIPULIS, dzim. GRIENVALDS

Dzimusi 1938. gada 31. oktobrī Liepājā, Latvijā,
mirusi 2016. gada 19. martā Savannah, GA

Viņu mīļā piemiņā paturēs
VĪRS VALDIS
MEITA DĀNA UN EDMUNDS
DĒLS JĀNIS UN LISA UN MAZDĒLI JĀNĪTIS UN BRUNO
RADI UN DRAUGI LATVIJĀ UN AUSTRĀLIJĀ

FIL! IVARS ANTENS 1931.X.11 – 2016.IV.7

Sit tibi terra levis.

Sēro
FRATERNITAS LIVONICA

No mums šķirusies mūsu mīļā draudzene
soprāns

ŽENIJA BĒRZKALNS

Dzimusi 1913. gada 15. septembrī Maskavā, Krievijā,
mirusi 2016. gada 14. aprīlī Clark, ASV

*Nāks rita blāzma zvaigznes dzēst
Un dzirdēs vējus pūšam,
Bet skaistos mirkļus neizdzēst –
Tie paliks visam mūžam.
/Hugo Krūmiņš/*

Dziļās skumjās un mīlestībā piemin
MINJONA UN JĀNIS KĻAVIŅI AR ĢIMENI

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

EVALDS BERKĪS

Dzimis 1918. gada 1. martā Latvijā,
miris 2016. gada 16. aprīlī Woodbridge, Ontario

*... sirds, kas dzīvē nogurusi
Dieva mierā aiziet klusi...*

Mīlestībā viņu vienmēr paturēs
ZELMA INČIS
ANDRIS MELDEVS UN ĢIMENE
DRAUGI KANADĀ UN
RADI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Satikām Porzingi Indianapolē 12. aprīlī

12. aprīlī mēs, Gunars Fricsons ar dēlu Eriku un mazbērniem Sergeju un Tāli, devāmies 120 jūdžu tālā ceļojumā no Deitonas, Ohaijo uz Indianopoli, lai redzētu Kristapu Porzingi spēlēt pēdējās šīgada sacensībās.

Diemžēl Kristaps bija guvis savainojumu un nespēja, bet mums laimējās viņu satikt. Bez Kristapa Knicks zaudēja spēli – 90:102.

GUNARS FRICSONS

Pasaules meistarsacīkstēs hokejā

Starts ar diviem punktiem

6. maijā Maskavā un Sanktpēterburgā sākās pasaules 80. meistarsacīkstēs hokejā. Jubileja arī Latvijas hokejam. Mūsu valstsvienība šajā turnīrā startē divdesmito gadu pēc kārtas. Latvija, kopš pievienošanās A grupai, ne reizi to nav pametusi, lai gan ir cīnījusies par vietas saglabāšanu. Augstākais sasniegums ir trīs reizes iegūtā septīta vieta – 1997., 2004. un 2009. gadā.

Latvijas izlases galvenais treneris atkal ir Leonids Beresņevs. Viņa vadībā mūsu vienība spēlēja piektajās pasaules meistarsacīkstēs. Iepriekš Beresņevs izlasi vadīja no 1997. līdz 1999. un 2005. gadā. Viens no pieredzējušākajiem komandas spēlētājiem ir vārtsargs Edgars Masaļskis, kuram šis ir 15. pasaules meistarsacīkstēs. Viņam palīdz viens no četriem izlases debitantiem – Elvis Merzļikins. Pārējie trīs ir Edgars Siksnis, Māris Bičevskis un Edgars Kulda. Izlasei pievienojušies ASV klubos spēlējošie Ronalds Kēniņš un Zemgus Girgenšons. Kristers Gudļevskis aizkavējās Stenlija kausa izcīņā.

Latvijas izlases sastāvs dalībai pasaules meistarsacīkstēs. Vārtsargi: Edgars Masaļskis, Elvis Merzļikins, Jānis Kalniņš. **Aizsargi** – Jānis Andersons, Edgars Siksnis, Ralfs Freibergs, Kristaps Sotnieks, Guntis Galviņš, Oskars Cibulskis, Maksims Širokovs, Aleksandrs Jerofejevs. **Uzbrucēji** – Kaspars Daugaviņš, Rodrigo Ābols, Vitālijs Pavlovs, Miķelis Rēdlihs, Andris Džeriņš, Zemgus Girgenšons, Edgars Kulda, Roberts Bukarts, Gunars Skvircovs, Aleksejs Širokovs, Gints Meija, Māris Bičevskis, Miks

Indrašis, Ronalds Kēniņš.

Visas pasaules meistarsacīkšu vienības sadalītas divās grupās pa astoņām katrā. Katras grupas četras labākās vienības iekļūst ceturtdaļfinālā. Latvijas izlasei turnīra pirmajā posmā jāspēlē ar Zviedrijas, Čehijas, Krievijas, Šveices, Dānijas, Kazahstānas un Norvēģijas komandu. Latvijas Hokeja federācija noteikusi, ka mūsu vienībai jāiekļūst starp desmit labākajām.

Pirmais pārsteigums

Latvija – Zviedrija 1:2 (0:1, 0:0, 1:0, 0:1). Pasaules meistarsacīkšu spēļu kalendārs paredz, ka Latvijas hokejistiem pirmās trīs spēles jāizvada pret hokeja grandiem. Līdz šim spēcīgo Zviedrijas valstsvienību bija izdevies uzvarēt tikai vienu reizi. Sensācija gandrīz notika. Latvijas izlase tikai spēles pagarinājumā ar 1:2 zaudēja deviņkārtējiem pasaules čempioniem.

Latvijas izlasei atklāšanas spēlē cienīgs zaudējums pret Zviedriju // FOTO: Edijs Pālēns, Leta

Latvijas izlases sastāvā pasaules meistarsacīkstēs debiju piedzīvoja Elvis Merzļikins, taču viņu jau trešajā minūtē pārņēma Jīmijš Ēriks. Otrās periods beidzās bez vārtu guvuma, savukārt trešajā, izmantojot skaitlisko vairākumu, vārtus guva Kristaps Sotnieks, panākot 1:1. Spēles pamatlaiks beidzās ar rezultātu 1:1. Tas nozīmēja, ka Latvijas vienība šajās pasaules meistarsacīkstēs jau ieguvusi vienu kopvērtējuma punktu. Papildlaika 65. minūtē zviedriem izdevās iziet divatā pret Merzļikinu, kuram vairs cerību nepalika daudz. Zaudējums ar 1:2. Uzvaras vārti Gustava Nikvista kontā. Par labāko spēlētāju Latvijas izlases rindās atzina vārtsargu Elvi Merzļikinu, kurš atvairīja 42 no 44 zviedru mestajām ripām.

Drāmatisks zaudējums čehiem

Latvija – Čehija 3:4 (0:2, 1:0, 2:1, 0:0, 0:1). Otrajā spēlē pret Čehijas valstsvienību mūsu hokejisti sagādāja vēl vienu pārsteigumu, atņemot punktu arī A grupas lideriem un piedzīvojot zaudējumu tikai pēcspēles metienos. Sākumā čehiem izdevās uzspiest savu spēles tempu un ātri gūt vārtus. Jau septītajā minūtē pēc diviem precīziem Tomāša Plekaņeca raidījumiem rezultāts bija 2:0 čehu labā. Latvijas izlase spēja saņemties un radīja čehiem cienījamu pretsparu, no iedzinējiem izvīroties vadībā ar 3:2. Edgars Masaļskis atvairīja 35 no 39 metieniem, no kuriem 30 bija otrajā un trešajā periodā.

Latvijas izlases labā vārtus pamatlaikā guva Roberts Bukarts, Zemgus Girgenšons un Miķelis Rēdlihs. Pagarinājumā neviena

Edgars Masaļskis atvairīja 35 Čehijas hokejistu metienus // FOTO: AP/Scanpix

no komandām uzvaras vārtus neguva, un spēlei bija jānoslēdzas ar "bullīšiem". Tajos veiksmīgāki bija čehi, Lukašam Kašparam gūstot uzvaras vārtus. Zaudējumā pret Čehijas valstsvienību (3:4 pēcspēles metienos) izdevās izturēt piecu minūšu mazākumu, kurū nepelnīja Ronalds Kēniņš. Tomēr uzbrucējs uzskata, ka pārākuma nav bijis.

Pēcspēles metienu serija sākās ar precīzu Kašpara metienu, bet pēc tam Rodrigo Ābols nebija sekmīgs. Kā nākamais čehiem „bullīti” izpildīja Jans Kovārzs, taču Masaļskis šajā dueli bija pārāks, tomēr pēc tam savu iespēju neizmantoja Daugaviņš, kuram ripa noslidēja no nūjas lāpstiņas. Izšķirīgajā – trešajā – metienu serijā Roberts Kousals nebija precīzs, un savu iespēju neizmantoja Bukarts. Līdz ar to uzvaru izcīnīja Čehijas hokejisti.

Pret čehiem atspēlējies no rezultāta 0:2 un būtu tuvu uzvarai nozīmē ļoti daudz, taču pilnai laimei šoreiz pietrūka veiksmes, pēc spēles sacīja Latvijas valstsvienības galvenais treneris Leonids Beresņevs.

Kaut arī divi zaudējumi, tomēr tiem liekama plūs zīme, jo iegūti divi punkti, kuriem var būt liela nozīme vietu sadalījumā pēc pirmā posma spēlēm.

Rīpa kā noburta...

Latvija – Krievija 0:4 (0:0, 0:2, 0:2). Pirmajā periodā Latvijas izlase darbojās teicami, pilnībā izpildot treneru pirms spēles izteiktos norādījumus un uzdevumus – pacietīga, mierīga spēle aizsardzībā, agresīvi uzbrukumi un neļaujot krieviem gūt ātrus vārtus. Lielisku sniegumu vārtos demonstrēja arī Elvis Merzļikins. Situācija sarežģījās otrā periodā, kad Krievijas vienība guva divus vārtus un izvīzījās vadībā ar 2:0. Tomēr Latvijas izlase saglabāja aukstasinību, un turpināja veidot uzbrukumus. Tuvojoties spēles beigām, Latvijas izlase gandrīz divas minūtes spēlēja sešatā pret trim, jo Krievijai bija divi noraidītie, savukārt Merzļikinu aizstāja laukuma spēlētājs. Arī šādā formātā tikt pie vārtu guvuma neizdevās, rīpa kā noburta nelidoja pretinieku vārtos. Viņu vārtsargs Bobrovskis atvairīja visus metienus. Tieši viņa meistarība arī noteica šīs spēles iznākumu.

Pēc spēles Miks Indrašis atzina, ka spēle ar Krieviju komandai

Latvijas izlases hokejisti un Sergejs Plotņikovs // FOTO: TASS/Scanpix

gan nav izdevusies, jo īpaši vairākumā. “Kaut kur bišķi pietrūka veiksmes, taču mēs arī paši vairākumu pieci pret trīs tā isti nebijām iespēļējuši. Centāmiem spēlēt vienkāršāk, iet caur aizsargu metieniem, tomēr tas neko daudz nedevis,” secināja Indrašis, kurš nospēja 17 minūtes un 35 sekundes. Viņš guva traumu, bet tā neesot pārāk nopietna. Spēlē nevarēja piedalīties uzbrucējs Ronalds Kēniņš, kurš spēlēja pret Čehiju bija saņēms 25 minūšu noraidījumu.

Medaļas Eiropas meistarsacīkstēs

Latvijas sportiste Elza Gulbe un Īriju pārstāvošā latviete Sanita Pušpure izcīnīja attiecīgi otro un trešo vietu Vācijā Eiropas meistarsacīkstēs akadēmiskajā airēšanā. A finālā pārliecinošu uzvaru guva austriete Magdalena Lēbniga, kurai Gulbe zaudēja 17 sekundes, bet Pušpure bija vēl piecas sekundes lēnāka.

Elza Gulbe

Šis kļuvis par lielāko panākumu 22 gadus vecās Gulbes karjērā. Pirms tam viņai sekmīgs bija 2013. gads, kad tika izcīnīta bronza pasaules Universiādā un arī pasaules meistarsacīkstēs U-23 vecuma grupā. Savukārt Pušpure 2014. gadā izcīnīja trešo vietu Eiropas un ceturto vietu pasaules meistarsacīkstēs.

Štrombergs uzvar Pasaules kausa izcīņas posmā

Divkārtējais olimpiskais čempions BMX ritenbraukšanā Māris Štrombergs guva uzvaru Nīderlandē Pasaules kausa izcīņas superkrosā trešajā posmā, turklāt piektais finišēja vēl viens latvietis Edžus Treimanis.

Māris Štrombergs

Pamatsacensībās piedalījās pieci Latvijas sportisti, bet Richards Veide un Kristaps Vekša nespēja pārvarēt priekšbraucienus. Turpinājums ceturtdaļfinālā apstājās Kristens Krīgers, kurš savā braucienā finišēja piektais, tikai par 0,003 sekundēm piekāpjoties Treimanim, bet vēlāk Štrombergs un Treimanis pārvarēja arī pusfinālu. Finālā Štrombergs startēja no pirmā celiņa un aizvadīja saspringtu cīņu, svinot uzvaru. Treimanis izcīnīja piekto vietu, finālā piekāpjoties arī titulētajam austrālietim Semam Vilobijam.

ASV meistarsacīkstēs Kolorado pavalstī Māris Štrombergs izcīnījis otro vietu. Viru elitē kopumā startēja 22 sportisti. Par uzvarētāju kļuva Francijas sportists. Otrās dienas sacensībās Māris Štrombergs ierindojās trešajā vietā.

Indriksons atkārtoti kļūst par LFF prezidentu

29. aprīlī, notika ikgadējais Latvijas Futbola federācijas (LFF) kongress, kurā ietvaros notika arī organizācijas prezidenta vēlēšanas. Prezidenta vēlēšanās pārliecinoši uzvarēja Guntis Indriksons, atkārtoti kļūstot par LFF prezidentu uz četrus gadu termiņu. Par LFF viceprezidentiem pēc Indriksona rosinājuma ievēlēti Māris Verpakovskis un Žoržs Tikmers.

Guntis Indriksons

Savukārt par savu pēcnācēju šajā amatā Indriksons izvēlējies Kasparu Gorkšu, ar kurū jau to apspriedis. Pēc Indriksona teiktā, Gorkšs apņēmis kandidēt uz LFF prezidenta amatu pēc profesionālās karjeras beigām, bet līdz tam bridim Indriksons solījis pildīt pienākumus. Otrā LFF prezidenta amata kandidāta Krišjāņa Kļaviņa centieni veikt apvērsumu un reorganizēt LFF cieta neveiksmi.

Dažos vārdos

- Latvijas labākais tenisists Ernests Gulbis izcīnīja trešo uzvaru divu dienu laikā un sasniegza Romas Masters 1000 serijas turnīra pamatsacensības, kur pirmajā kārtā tikās ar chorvatu veterānu Ivo Karloviču.

- Pieredzējusi Latvijas piecīņas sportiste Jelena Rubļevska Pasaules kausa izcīņas finālsacensībās ASV ierindojās 20. vietā.

- Latvijas rekordiste šķēpmešanā Madara Palameika izcīnīja septīto vietu sezonas pirmajā Dīmanta līgas posmā vieglatlētikā Dohā. Palameikai tika ieskaitīti visi pirmie trīs mēģinājumi, kuŗos viņas rezultāti bija attiecīgi 59,14, 59,73 un 58,25 m. Pirmās sešas sportistes pārsniedza 60 m atzīmi, Palameika palika bez kopvērtējuma punktiem.

- Latvijas vadošais plūdmales volejbola duets Aleksandrs Samoilovs/Jānis Šmēdiņš Sočas Pasaules kausa izcīņas Open kategorijas posmā astotdaļfinālā piedzīvoja zaudējumu ar rezultātu 0:2 (15:21, 19:21) pret pagājušā gada Eiropas meistarsacīkšu sudraba medaļniekiem – itāliešiem Ranjēri/Karambulu. Viņi sacensībās ierindojās devītajā vietā.

- Latvijas futbola izlase pakāpusies par vienu pozīciju Starptautiskās futbola federācijas (FIFA) pasaules rangā, tagad ieņemot 107. vietu.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS